

МВС УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ СЛІДСТВА
КАФЕДРА КРИМІНАЛІСТИКИ, СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ ТА ПСИХІАТРІЇ

О.М. Цільмак, О.О. Проценко

КРИМІНАЛІСТИЧНА ТАКТИКА

методичні рекомендації для самостійної підготовки студентів юридичних
факультетів ВНЗ до семінарських та практичних занять
з навчальної дисципліни «Криміналістика»,
розділ – «Криміналістична тактика»

УДК
ББК

Схвалено та рекомендовано до друку науково-методичною радою Одеського державного університету внутрішніх справ (протокол № 16 від 29.02.2015).

Автори:

О. М. Цільмак – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри криміналістики, судової медицини та психіатрії факультету підготовки фахівців для підрозділів слідства Одеського державного університету внутрішніх справ

О.О. Проценко – т.в.о першого заступника начальника Біляївського РВ (з обслуговування Біляївського району та м. Теплодар) ГУМВС України в Одеській області - т.в.о. начальника слідчого відділення

Рецензенти:

Тарасенко В.Є. – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри криміналістики, судової медицини та психіатрії (Одеський державний університет внутрішніх справ)

Галаган В.І. – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри галузевих правових наук факультету правничих наук Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Методичні рекомендації «Криміналістична тактика» призначені для самостійної підготовки студентів юридичних факультетів до семінарських та практичних занять з навчальної дисципліни «Криміналістика». Вони побудовані таким чином, щоб під час самостійної підготовки до семінарських та практичних занять студенти здобули практичні знання й уміння, необхідні для юридичної діяльності.

УДК)
ББК

Цільмак О.М., Проценко О.О. Криміналістична тактика: методичні рекомендації для самостійної підготовки студентів юридичних факультетів. [Текст] / О.М. Цільмак, О.О. Проценко – Одеса: РВВ ОДУВС. — 2015. – 135 с.

ISBN

© Цільмак О. М., Проценко О.О., 2015

ЗМІСТ

Передмова	4
1. Семінарське заняття на тему: «Загальні положення криміналістичної тактики»	5
2. Семінарське заняття на тему: «Криміналістичні версії та планування розслідування»	6
3. Практичне заняття на тему: «Тактика слідчого огляду та огляду місця події»	7
4. Практичне заняття на тему: «Тактика огляду місця події в приміщенні»	8
5. Практичне заняття на тему: «Тактика огляду місця події на місцевості»	12
6. Практичне заняття на тему: «Тактика допиту й очної ставки»	14
7. Практичне заняття на тему: «Тактичні особливості допиту свідків, потерпілого та підозрюваного у кримінальному провадженні про вбивство»	17
8. Самостійне вивчення: «Тактика затримання»	25
9. Практичне заняття на тему: «Тактика пред'явлення для впізнання»	25
10. Практичне заняття на тему: «Тактика обшуку»	34
11. Практичне заняття на тему: «Тактика слідчого експерименту»	41
12. Практичне заняття на тему: «Тактика перевірки показань на місці»	44
13. Практичне заняття на тему: «Тактика призначення та порядок проведення судових експертиз»	48
Післямова	52
Список рекомендованої літератури	53
Додатки	63
Додаток А. Зразки процесуальних документів	63
Додаток Б. Зразки оформлення процесуальних документів	91

ПЕРЕДМОВА

У сучасних умовах правозастосовна практика висуває жорсткі вимоги до фахівця-юриста, до числа яких відноситься наявність навичок і умінь пошуку, отримання, фіксації, вилучення, аналізу, оцінки і використання інформації для досягнення цілей правозастосування, і, в першу чергу, для досягнення цілей кримінального процесу. Даними навичками повинні володіти всі юристи незалежно від їх спеціалізації. Крім того, від сучасного юриста потрібне вміння орієнтуватися в складних ситуаціях, досконало володіти сучасними методами і засобами отримання доказової інформації, грамотно розпоряджатися наявними доказами, що багато в чому неможливе без успішного вивчення навчальної дисципліни «Криміналістика». Основною метою даних методичних рекомендацій є набуття студентами знань, навичок і умінь, пов'язаних з криміналістичною тактикою проведення слідчих (розшукових) дій.

Методичні рекомендації «Криміналістична тактика» призначені для самостійної підготовки студентів юридичних факультетів ВНЗ до семінарських та практичних занять з навчальної дисципліни «Криміналістика» (розділ «Криміналістична тактика»). Вони підготовлені у відповідності до навчального плану підготовки студентів юридичних факультетів ВНЗ та побудовані таким чином, щоб особи, які вивчають основні положення криміналістичної тактики, під час самостійної підготовки до семінарських та практичних занять здобули необхідні практичні уміння проводити слідчі (розшукові) дії та складати процесуальні документи.

Вивчивши розділ «Криміналістична тактика» студенти повинні:

1) знати:

- систему і задачі криміналістичної тактики;
- тактичні прийоми провадження окремих слідчих (розшукових) дій;
- основи організації взаємодії слідчого з оперативними і іншими підрозділами органів внутрішніх справ; прийоми координації сумісної роботи і способи контролю;
- особливості планування досудового розслідування злочину;

2) уміти:

- використовувати тактичні прийоми при провадженні окремих слідчих (розшукових) дій;
- фіксувати результати слідчої (розшукової) дії, у тому числі з використанням техніко-криміналістичних засобів.

Успішність навчання студентів оцінюється за допомогою засобів діагностики шляхом поточного контролю, який здійснюється під час проведення семінарських і практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студентів з тем навчальної дисципліни, а також до виконання конкретних завдань. ***Вивчаючи розділ «Криміналістична тактика», студенти повинні накопичити 11 оцінок.*** Підсумкова оцінка вивчення цього розділу навчальної дисципліни визначається як середньоарифметична за результатами поточного контролю виконаних студентами завдань.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ

ТЕМА: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ТАКТИКИ

Загальні положення

Тривалість - 2 академічні години.

Місце проведення – навчальна аудиторія.

Мета – закріпити, конкретизувати й поглибити знання про загальні положення криміналістичної тактики.

Методи: опитування, пояснення, демонстрація, бесіда, дискусія.

Обладнання: проектор, екран, комп'ютер.

Завдання для самостійної підготовки до семінарського заняття

I. Підготувати відповіді на навчальні питання:

1. Криміналістична тактика, її предмет, структура і задачі як складові частини криміналістики.
2. Джерела криміналістичної тактики.
3. Поняття слідчої ситуації, тактичної задачі, тактичного прийому (рекомендації) та критерії їх допустимості, тактичної операції, тактичного рішення, тактичного ризику.
4. Джерела та функції тактичних прийомів.
5. Класифікація тактичних прийомів.
6. Психологічні основи використання тактичних прийомів.
7. Тактичні комбінації і тактичні операції. Проблема тактичного ризику.
8. Тактична рекомендація. Тактичне рішення.
9. Взаємозв'язок криміналістичної тактики, техніки і методики в розслідуванні злочинів.
10. Взаємозв'язок криміналістичної тактики з кримінальним процесом, психологією слідчих дій, оперативно-розшуковою діяльністю.

II. Підготувати реферат або мультимедійну презентацію на тему:

1. Тенденції розвитку криміналістичної тактики.
2. Тактичне рішення: поняття, підготування і прийняття
3. Тактичні операції, їхня роль і місце в розслідуванні злочинів.

Хід семінарського заняття

I. Перегляд мультимедійних презентацій або заслуховування реферативних повідомлень та обговорення їх.

II. Відповіді на запитання.

III. Підведення підсумків семінарського заняття.

Підсумковий результат вивчення теми:

Студенти можуть отримати оцінки за:

- 1) підготовлені мультимедійні презентації на теми: «Тенденції розвитку криміналістичної тактики», «Тактичне рішення: поняття, підготування і прийняття», «Тактичні операції, їхня роль і місце в розслідуванні злочинів»;
- 2) відповіді на запитання.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ

ТЕМА: КРИМІНАЛІСТИЧНІ ВЕРСІЇ ТА ПЛАНУВАННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ

Загальні положення

Тривалість – 2 академічні години.

Місце проведення – навчальна аудиторія.

Мета – закріпити, конкретизувати й поглибити знання про криміналістичні версії та планування розслідування.

Методи: опитування, пояснення, демонстрація, бесіда, дискусія.

Обладнання: проектор, екран, комп'ютер.

Завдання для самостійної підготовки до семінарського заняття

I. Підготувати відповіді на навчальні питання:

1. Сутність процесу організації розслідування.
2. Поняття і сутність вихідної інформації про злочин.
3. Вчення про криміналістичну версію. Поняття і сутність криміналістичної версії. Види версій.
4. Основи побудови криміналістичних версій.
5. Основи перевірки криміналістичних версій. Основні функції, принципи та правила процесу перевірки криміналістичних версій.
6. Планування досудового розслідування. Його принципи і значення, види і форми планів. Елементи планування. Техніка планування.
7. Планування окремої слідчої (розшукової) дії.
8. Особливості планування на різних етапах розслідування.
9. Слідча ситуація. Класифікація і зміст. Фактори, що впливають на її формування.

II. Підготувати реферат або мультимедійну презентацію на теми:

1. Планування - умова і метод наукової організації розслідування.
2. Особливості планування багатоепізодних кримінальних проваджень та кримінальних проваджень, що розслідуються групою слідчих.

Хід семінарського заняття

I. Перегляд мультимедійних презентацій або заслуховування реферативних повідомлень та обговорення їх.

II. Відповіді на запитання.

III. Підведення підсумків семінарського заняття.

Підсумковий результат вивчення теми:

Студенти можуть отримати оцінки за:

- 1) підготовлені мультимедійні презентації на теми: «Планування - умова і метод наукової організації розслідування»; «Особливості планування багатоепізодних кримінальних проваджень та кримінальних проваджень що розслідуються групою слідчих»;
- 2) відповіді на запитання.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

ТЕМА: ТАКТИКА СЛІДЧОГО ОГЛЯДУ ТА ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ

Загальні положення

Тривалість - 2 академічні години.

Місце – навчальна аудиторія.

Мета проведення – закріпити, конкретизувати й поглибити знання про тактику слідчого огляду та огляду місця події.

Методи: опитування, пояснення, демонстрація, бесіда, дискусія.

Обладнання: проектор, екран, комп'ютер, слідча валіза.

Завдання для самостійної підготовки до практичного заняття

I. Підготувати відповіді на навчальні питання:

1. Поняття, види, завдання та принципи слідчого огляду.
2. Огляд місця події. Поняття, загальні та приватні задачі.
3. Учасники огляду, їх роль в огляді. Доцільність участі в огляді підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого, свідків.
4. Стадії огляду, їх зміст і завдання. Методи і тактичні прийоми огляду на кожній стадії.
5. Способи просторового охоплення місця події. Вибір початкової точки і напрямку руху.
6. Методи (способи) пересування в процесі огляду. Об'єктивний і суб'єктивний методи. Вузловий метод. Особливості використання науково-технічних засобів і допомоги фахівців при огляді.
7. Тактичні особливості інших видів слідчого огляду. Участь і роль фахівців.
8. Тактичні прийоми проведення огляду. Участь фахівців. Одержання проб і зразків для порівняльного дослідження. Фіксація ходу та результатів огляду.
9. Оперативно-розшукові заходи, пов'язані з оглядом місця події.
10. Негативні обставини. Поняття, особливості оцінки та використання в процесі розслідування.
11. Інсценування: поняття, види, способи.
12. Зовнішній огляд трупа на місці його виявлення. Методи фіксації місця розташування і пози трупа та інших об'єктів. Особливості фіксації положення трупа, що висить в петлі.
13. Заходи щодо збереження слідів, у тому числі мікрочастинок на тілі та одязі трупа.
14. Фіксація ходу і результатів огляду, основні вимоги, які пред'являються до протоколу огляду місця події. Додаткові способи фіксації ходу огляду місця події. Оцінка результатів огляду.
15. Види планів і схем, способи їх креслення.

II. Підготувати реферат або мультимедійну презентацію на тему:

1. Інноваційні способи та засоби огляду місця події.
2. Інноваційні методи та прийоми огляду місця події.

3. Тактика огляду місцевості.
4. Тактика огляду в приміщенні.

Хід практичного заняття

- I. Перегляд мультимедійних презентацій або заслуховування реферативних повідомлень та їх обговорення.
- II. Відповіді на запитання.
- III. Підведення підсумків практичного заняття.

Підсумковий результат вивчення теми:

Студенти можуть отримати оцінки за:

- 1) підготовлені мультимедійні презентації на теми: «Інноваційні способи та засоби огляду місця події», «Інноваційні методи та прийоми огляду місця події», «Тактика огляду місцевості», «Тактика огляду в приміщенні»;
- 2) відповіді на запитання.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

ТЕМА: ТАКТИКА ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ У ПРИМІЩЕННІ

Загальні положення

Тривалість – 2 години.

Місце – криміналістичний полігон.

Мета – закріпити, конкретизувати й удосконалити уміння проводити огляд місця події.

Методи: виконання практичних завдань, пояснення, демонстрація, бесіда, дискусія.

Обладнання: слідчі валізи - 1 на слідчо-оперативну групу; фотоапарат – 1 на слідчо-оперативну групу; навчальний відеофільм "Мікрочастини".

У ході практичного заняття студенти використовують і закріплюють теоретичні знання в галузі кримінального процесу, використовують придбані раніше практичні навички і знання в області криміналістичної техніки, набувають і відпрацьовують практичні навички і тактичні прийоми проведення огляду місця події.

Студенти на практичне заняття повинні принести:

- 1) підручники з криміналістики та судової медицини;
- 2) Кримінальний процесуальний кодекс, Кримінальний кодекс;
- 3) бланки протоколу огляду місця події (бланк – дивись додаток А; зразок – дивись додаток Б);
- 4) білі аркуші;
- 5) цифровий фотоапарат.

Хід практичного заняття

I. Виконання завдання:

Студенти за інформаційним повідомленням про здійснення злочину поділяються на групи і під керівництвом викладача здійснюють огляд інсценованого місця події у приміщенні згідно із фабулою завдання, яка надається.

При здійсненні слідчого огляду приміщення, де інсценовано подію, студент повинен з'ясувати: характеристики об'єктів, які знаходяться на місці події; обстановку у приміщенні, прибудовах, що знаходяться поблизу; шляхів, що йдуть до нього і з нього; просторове розташування об'єктів по відношенню одне до одного; розміщення предметів з точки зору їх доцільного призначення і положення при їх вірогідному застосуванні під час злочину, сліди, які могли виникнути в ході цієї події. Крім того, опрацьовується техніка осмислення наявної інформації, висунення і перевірки версій.

Провести огляд місця події із застосуванням фотозйомки, оглянути «труп», провести всі необхідні виміри, зафіксувати і вилучити сліди і предмети.

У процесі огляду місця події студенти роблять орієнтовну (панорамним способом), оглядову, вузлову і детальну фотозйомки, креслять схематичний план.

Студентам необхідно звернути увагу на наступні аспекти:

- 1) при проведенні огляду та прийнятті процесуальних рішень необхідно використовувати знання з курсу «Кримінальне право»;
- 2) огляд проводиться спільно, але кожний студент складає необхідні документи самостійно;
- 3) вилучені в ході огляду предмети і об'єкти упаковуються відповідно до криміналістичних правил і зберігаються у командира взводу;
- 4) при здійсненні фотозйомки місця події необхідно використовувати раніше відпрацьовані знання та навички і враховувати особливості місця події при виборі точок і умов фотографування.

II. Усім студентам скласти протокол огляду місця події та додатки (схематичний план, схему, фототаблицю тощо) – (бланк – дивись додаток А; зразок – дивись додаток Б).

Методичні рекомендації щодо складання протоколу огляду місця події¹:

Протокол має бути повним, містити детальний опис окремих слідів, інших обставин злочину. Протокол огляду місця події складається з трьох частин: вступної, описової та заключної.

Вступна частина протоколу містить такі відомості:

- а) час і місце складання протоколу;
- б) прізвища посадових осіб і понятих (щодо останніх — прізвища, імена та по батькові, домашні адреси);
- в) підстави для проведення огляду;
- г) правове обґрунтування огляду (посилання на відповідні статті КПК);

¹ Криміналістика [Текст] : підручник / [Берназ В. Д. та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. А. Ф. Волобуєва ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Х. : ХНУВС, 2011. - 665 с. : рис., табл.

г) відмітка про роз'яснення учасникам огляду і понятим їхніх прав і обов'язків;

д) умови проведення огляду (погода, температура повітря, освітлення);

є) час початку і закінчення огляду.

Описова частина протоколу має містити відомості щодо загальної характеристики місця події, його оточення, меж підданої огляду території. Описуються також шляхи підходу до даного місця і шляхи відходу; щодо самого місця огляду — стан входів, суміжних приміщень, сходів, дверей, вікон, запорів. Далі необхідно послідовно описати окремі об'єкти (предмети, сліди, речові докази, трупи) із зазначенням їх місцезнаходження, ознак і застосованих способів виявлення, вилучення та фіксації. У протоколі мають бути описані негативні обставини у міру їх виявлення.

Щодо виявлених слідів і предметів, у протоколі вказуються: найменування виявленого, його місцезнаходження, розмір, форма, колір, а також окремі ознаки. У випадках, коли названі об'єкти фіксуються, у протоколі вказуються місце і способи їх виявлення, а також способи фіксації.

Одним із способів фіксації місця події є фотозйомка та відеозапис. Традиційними видами фотозйомки є орієнтуюча, оглядова, вузлова, детальна. У випадках, коли на місці події знайдені сліди або речові докази (дрібні частки, сліди рук) і вони не можуть бути вилучені внаслідок різних причин, використовуються *методи масштабної та великомасштабної фотозйомки*.

Поряд з фотозйомкою може бути проведений відеозапис. Він застосовується у випадках, коли подія ще не завершена (пожежа, екологічна катастрофа, автопригода), або в інших випадках, якщо слідчий вважає це за потрібне.

Студентам необхідно звернути увагу на правила складання описової частини протоколу.

1) протокол слід писати чітко, використовуючи короткі фрази, застосовуючи правильні загальноприйняті терміни;

2) протокол писати детально, поступово рухаючись від одного об'єкту, що імовірно має значення до злочину, до іншого (описання у протоколі повинно відповідати схемі огляду місця події та фототаблиці);

3) більш детально описуються ті предмети, які найбільш вірогідно пов'язані зі злочином;

4) опис кожного об'єкту повинен вестись від загальної характеристики до його окремих ознак;

5) відстань слід вказувати, наближаючись до більшої точності;

6) слід уникати невизначених понять, таких як: «поблизу», «біля», «недалеко», «ліворуч», «праворуч», «поряд» тощо;

7) тільки закінчивши опис одного об'єкту слід переходити до опису іншого;

8) окремі об'єкти, які певним чином зв'язані між собою, доцільно описувати один за іншим для того, щоб скласти більш ясне уявлення про їх взаємозв'язок (наприклад: замок і лом);

9) однакові об'єкти слід називати одним і тим же терміном, але при цьому додавати умовний номер (стілець № 1, стілець № 2);

10) у протоколі не слід робити висновки, до яких прийшов слідчий внаслідок огляду місця події в цілому або внаслідок огляду окремих предметів.

11) У протоколі також не можуть мати місця чіткі найменування тих предметів чи слідів, характеристика яких у період огляду не визначена. Наприклад, не слід писати «плями крові», «гільза від патрона пістолета «Макарова», «шматочки мозкової речовини» тощо. У таких випадках у протоколі виявлене треба зазначати виразами типу «плями, що нагадують кров», «шматочки речовини, що нагадує мозкову речовину».

12) Протокол повинен відображати своєрідну логіку огляду місця події, тобто послідовність усіх виконаних дій. Такий опис дозволить досить повно уявити картину місця події, а, отже, й побудувати уявну модель події злочину.

Заклучна частина протоколу повинна містити відомості про вилучені предмети і сліди, умови їх фіксації (фотозйомка, відеозапис, умови їх виконання, кількість кадрів, дані про чутливість плівки, видержку). У заключній частині має знайти своє відображення інформація про додані плани, схеми, малюнки, фотознімки. Наприкінці протоколу наводяться зауваження понятих і учасників огляду щодо здійснених слідчим дій. За відсутності зауважень у протоколі робиться відмітка про те, що таких зауважень не надійшло. Протокол підписує слідчий і всі особи, які брали участь в огляді, та поняті.

До протоколу огляду місця події мають додаватися плани місця події (схематичні чи масштабні), схеми, фотознімки, плівки відеозапису.

Додатками до протоколу огляду місця події можуть бути плани та схеми. План — це графічне площинне зображення (креслення) даного місця, виконане у масштабі чи схематично (у вигляді схеми). Різниця між планом і схемою полягає в тому, що перший виконується у масштабі, другий — без масштабу, орієнтовно, із зазначенням розмірів об'єктів, їх форм та відстаней між ними.

Плани та схеми можуть бути *загальними*, що охоплюють приміщення чи значну частину місцевості, та *окремими*, що відображають лише безпосередньо місце події або його найважливішу частину (наприклад, кімнату, де вчинено злочин).

Залежно від місця події складаються *плани відкритої місцевості і приміщень*. План приміщень може бути *площинним простим* або *розгорнутим*. На останньому зображують не тільки підлогу кімнати з розташованими на ній речами, а й у розгорнутому вигляді стіни кімнати з усіма предметами і слідами, що на них є, а також стелю, коли на ній є якісь ознаки, що підлягають фіксації. У разі потреби на стіни наносять проекцію предметів обстановки, що розташовані біля них.

План місцевості викреслюється *методом вимірів за спрямованістю* або *за способом засічок*. Останній полягає в тому, що виміри між двома об'єктами і відображення на плані відрізка у відповідному масштабі проводять лише після першого візування. Інші об'єкти візують як з початкової точки, так і з точки, на яку проводилось перше візування. У цьому випадку відрізок між двома даними точками слугує базою зйомки. Таке перехрестя відображає місце розташування об'єкта, на який проводилось візування. Оскільки база зйомки і дві лінії візування утворюють трикутник, то вирахувати відстань від одного об'єкта до

іншого не складно. На кожному плані або схемі повинні бути: заголовок із зазначенням, що саме накреслено, стрілка з позначенням «північ — південь» для орієнтування на сторони світу, масштаб (на планах), пояснювальні написи про те, що являють собою ті чи інші зображені об'єкти.

ІІІ. Усім студентам завчасно здати викладачеві для перевірки та оцінювання:

- а) протокол огляду місця події;
- б) схематичний план;
- в) фототаблиці - 1 комплект на слідчу групу.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

ТЕМА: ТАКТИКА ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ НА МІСЦЕВОСТІ

Загальні положення

Тривалість – 2 години.

Місце проведення – криміналістичний полігон.

Мета – закріпити, конкретизувати й поглибити знання про особливості проведення огляду місця події.

Методи: виконання практичних завдань, пояснення, демонстрація, бесіда, дискусія.

Обладнання: манекен, пляшки, слідча валіза, відеокамера або цифровий фотоапарат.

У ході практичного заняття студенти використовують і закріплюють теоретичні знання в галузі кримінального процесу, використовують придбані раніше практичні навички і знання в галузі криміналістичної техніки, набувають і відпрацьовують практичні навички і тактичні прийоми проведення огляду місця події.

Студенти повинні принести на практичне заняття:

- 1) підручники з криміналістики та судової медицини;
- 2) Кримінальний процесуальний кодекс, Кримінальний кодекс;
- 3) бланки протоколу огляду місця події (дивись додаток А),
- 4) білі аркуші;
- 5) цифровий фотоапарат.

Завдання для самостійної підготовки до практичного заняття

I. До початку занять групі з 2-5 студентів пропонується підготувати сценку, імітуючи скоєння розбійного нападу з вбивством.

Образцова фабула кримінального провадження: розбійний напад здійснюється на території вузу, потерпілих двоє, одного з них вбивають під час нападу. Злочинці забирають речі, що належать потерпілим, і тікають з місця події.

Сценка розігрується на початку заняття, для позначення трупа використовується манекен.

II. При підготовці до практичного заняття студентам необхідно звернути увагу на наступний аспект:

Сценка повинна бути підготовлена і відрепетирувана заздалегідь, ролі учасників розподіляються конкретно та чітко. Студенти, які не беруть участь у сценці, розподіляються по навколишній території і виступають надалі в якості свідків.

III. Підготовчі дії до виїзду на місце події полягають у такому:

а) слідчий має уточнити характер події згідно з повідомленням, що надійшло;

б) вжиття заходів (через органи міліції або адміністрацію установи) щодо охорони місця події та надання допомоги потерпілим;

в) забезпечити безпеку громадян на ділянках, які межують з місцем події;

г) перевірити готовність науково-технічних засобів;

г) вирішити питання щодо транспортних засобів, які необхідні для виїзду на місце події;

д) визначити коло осіб, які братимуть участь в огляді, згідно з характером злочину (судово-медичний експерт, експерт-криміналіст, інспектор ДАІ, кінолог);

е) вирішити питання про запрошення понятих, особливо у випадках, коли місцем події є віддалена місцевість, або огляд відбувається у нічний час тощо.

Хід практичного заняття

I. Виконання завдання:

Провести огляд місця події із застосуванням фотозйомки, оглянути «труп», провести всі необхідні виміри, зафіксувати і вилучити сліди та предмети.

У процесі огляду місця події студенти роблять орієнтовну (панорамним способом), оглядову, вузлову і детальну фотозйомки, креслять схематичний план.

Студентам необхідно звернути увагу на наступні аспекти:

- при проведенні огляду та прийнятті процесуальних рішень необхідно використовувати знання з курсу «Кримінальне право»;

- огляд проводиться спільно, але кожний студент складає необхідні документи самостійно;

- вилучені в ході огляду предмети і об'єкти упаковуються відповідно до криміналістичних правил і зберігаються у старості групи;

- при огляді трупа на місці необхідно використовувати підручники з курсу «Судова медицина» для правильного опису трупних явищ;

- при здійсненні фотозйомки місця події необхідно використовувати раніше відпрацьовані знання та навички і враховувати особливості місця події при виборі точок і умов фотографування;

- необхідно пам'ятати, що труп завжди є «вузловою точкою» огляду;

- при описі трупа фіксувати його позу, розташування на місцевості, розташування одягу тощо;

- при описі пози трупа в протоколі необхідно ретельно аналізувати використані терміни та слова (наприклад, часто при описі витягнутої над головою руки вказують «права рука піднята вгору» і т.п.).

II. Усім студентам скласти протокол огляду місця події (зразок у додатку А) та додатки (схематичний план, схему, фототаблицю тощо) – (приклад складання у додатку Б).

III. Підведення підсумків практичного заняття.

IV. Скласти та завчасно здати викладачеві для оцінювання наступні процесуальні та допоміжні документи (бланки – у додатку А, зразки – у додатку Б):

- а) протокол огляду місця події з додатками (схематичний план, схема, фото таблиця тощо);
- б) постанову про проведення судово-медичної експертизи;
- в) постанову про доручення на проведення судової молекулярної генетичної експертизи;
- г) план слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні;
- д) план додаткових слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні.

Підсумковий результат вивчення теми:

Оцінюються обов'язково усі студенти за:

1) якісно проведений огляд місця події та за якісно складені:

- а) протокол огляду місця події з додатками (схематичний план, схема, фототаблиця тощо);
- б) постанову про проведення судово-медичної експертизи;
- в) постанову про доручення на проведення судової молекулярної генетичної експертизи;
- г) план слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні;
- д) план додаткових слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

ТЕМА: ТАКТИКА ДОПИТУ Й ОЧНОЇ СТАВКИ

Загальні положення

Тривалість – 2 години.

Місце проведення – навчальна аудиторія.

Мета – закріпити, конкретизувати й поглибити знання про особливості здійснення аудіовізуальної психодіагностики брехні.

Методи: виконання практичних завдань, пояснення, демонстрація, бесіда, дискусія.

Обладнання: проектор, екран, комп'ютер, мультимедійна презентація «Аудіовізуальна психодіагностика брехні», пусті коробки з-під сірників.

Завдання для самостійної підготовки до практичного заняття

I. Підготувати відповіді на навчальні питання:

1. Поняття допиту і очної ставки.
 2. Завдання і значення допиту і очної ставки в розслідуванні злочинів.
 3. Тактичні прийоми допиту, спрямовані на встановлення контакту з допитуваним, відновлення в пам'яті забутого, подолання установки на дачу помилкових свідчень.
 4. Допит потерпілих і свідків.
 5. Тактика допиту добросовісних потерпілих і свідків.
 6. Особливості допиту потерпілих і свідків, що знаходяться в лікарні.
 7. Тактичні прийоми допиту недобросовісних потерпілих і свідків.
- Ознаки неправдивих показань.
8. Допит підозрюваного і обвинуваченого.
 9. Тактика допиту підозрюваного при заяві про алібі.
 10. Тактика допиту раніше судимих осіб.
 11. Специфіка допиту підозрюваних (обвинувачених) у груповій справі, при дачі неправдивих показань.
 12. Тактика допиту неповнолітніх. Особливості допиту за участю перекладача, спеціаліста та захисника.
 13. Тактика проведення очної ставки.
 14. Класифікація дефініцій способів брехні.
 15. Способи викривлення фактів і подій або неправдивого, спотвореного повідомлення інформації.
 16. Класифікуйте способи викривлення фактів і подій або неправдивого, спотвореного повідомлення інформації за кількістю ошуканих; напямом дії; наміром; мотиваційною спрямованістю; функціями; тривалістю; об'єктом спрямування й ознаками.
 17. Вікові особливості розвитку вміння брехати.
 18. На які оцінні критерії слід звертати увагу для ефективного здійснення аудіовізуальної психодіагностики правдивості показань об'єкта?
 19. До фізіологічного діагностичного критерію ознак брехні належать....
 20. До оптичного діагностичного критерію ознак брехні належать....
 21. Як діагностувати по очах, що людина бреше?
 22. Як здійснювати візуальну діагностику стратегії мислення за рухом очей?
 23. До акустичного діагностичного критерію ознак брехні об'єкта правоохоронної діяльності належать....
 24. Методи та прийоми цілеспрямованого правомірного впливу на допитуваного.
 25. Прийоми маніпулювання підозрюваного при допиті.

II. Підготувати реферат або мультимедійну презентацію на тему:

1. Невербальна психодіагностика брехні.
2. Способи викривлення інформації.
3. Вербальні ознаки брехні.

4. Специфіка допиту підозрюваних (обвинувачених) у груповій справі, при дачі неправдивих показань.

5. Тактичні прийоми допиту недобросовісних потерпілих і свідків.

6. Прийоми маніпулювання підозрюваного при допиті.

ІІІ. Подивитися відеофільми: «Допит потерпілого, свідка, перехресний допит», «Очна ставка», «Тактика допиту» та «Допит засудженого», «Секрети допиту» та визначити основні тактичні прийоми при допиті, діагностичні критерії брехні.

Хід практичного заняття:

I. Обговорення та оцінювання допущених процесуальних помилок при складанні: а) протоколу огляду місця події з додатками (схематичний план, схема, фототаблиця тощо); б) постанови про проведення судово-медичної експертизи; в) постанови про доручення проведення судової молекулярної генетичної експертизи; г) плану слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні; д) плану додатковий слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні.

ІІ. Обговорення переглянутих вдома відеофільмів.

ІІІ. Перегляд мультимедійних презентацій та обговорення їх.

ІV. Виконання вправ.

Вправа (10 хвилин) «Митниця»

Мета: допомогти учасникам освоїти мову невербальних знаків, формування вмінь криміналістичної спостережливості.

Матеріал: гаманець

Інструкція: Студенти по черзі виходять і входять у приміщення. Кожний повинен вийти-увійти по 5 разів. При цьому тільки один раз у нього під одягом схований гаманець. Інші намагаються вгадати за його поведінкою, коли був схований гаманець.

Обговорення: Що ви відчували, коли входили в приміщення? За якими ознаками ви намагалися здогадатися, коли був схований гаманець?

Всілякі вербальні й невербальні компоненти змусили їх повірити в неправду?

Вправа (10 хвилин) «Дар переконання»

Мета: закріплення отриманих знань щодо ознак облудності, формування вмінь діагностики брехні, розвиток умінь переконливої мови.

Матеріал: пусті коробки з-під сірників.

Інструкція: викликаються два учасники. Кожному з них ведучий дає сірникову коробку, в одній з яких лежить кольоровий папірець. Після того, як студенти з'ясували в кого з них у коробці лежить папірець, кожний починає доводити «публіці» те, що саме в нього в коробці лежить папірець.

Завдання іншим учасникам - вирішити шляхом консенсусу, у кого ж саме лежить у коробці папірець. У випадку, якщо студенти помиляються - ведучий придумує їм покарання (наприклад, пострибати протягом однієї хвилини).

Гру можна повторити 3-5 разів.

Обговорення: під час обговорення важливо проаналізувати ті випадки, коли аудиторія студентів помилялася.

V. Відповіді на запитання.

VI. Підведення підсумків практичного заняття.

Підсумковий результат вивчення теми:

Студенти можуть отримати оцінки за:

- 1) підготовлені мультимедійні презентації на теми: «Невербальна психодіагностика брехні. «Способи викривлення інформації», «Вербальні ознаки брехні», «Специфіка допиту підозрюваних (обвинувачених) у груповій справі, при дачі неправдивих показань», «Тактичні прийоми допиту недобросовісних потерпілих і свідків», «Прийоми маніпулювання підозрюваного при допиті»;
- 2) відповіді на запитання.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

ТЕМА: ТАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДОПИТУ СВИДКІВ, ПОТЕРПІЛОГО ТА ПІДОЗРЮВАНОГО У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ПРО ВБИВСТВО

Загальні положення

Тривалість – 2 години.

Місце проведення – навчальна аудиторія.

Мета – закріпити, конкретизувати й поглибити знання про особливості проведення допиту.

Методи: виконання практичних завдань, пояснення, демонстрація, бесіда, дискусія.

Обладнання: проектор, екран, комп'ютер, відеокамера або цифровий фотоапарат.

Практичне заняття «Тактичні особливості допиту свідків, потерпілого та підозрюваного у кримінальному провадженні про вбивство» пов'язане з практичним заняттям «Тактика огляду місця події»

У ході практичного заняття відпрацьовуються практичні навички підготовки та провадження допиту, застосування відеозапису для фіксації ходу і результатів допиту. У формі ділової гри студенти відпрацьовують тактичні прийоми провадження допиту і отримання інформації.

Завдання для самостійної підготовки до практичного заняття

I. При підготовці до практичного заняття студентам необхідно звернути увагу на наступні аспекти:

- 1) дане практичне заняття пов'язане з попередньою темою «Тактика огляду місця події» і розіграної раніше сценкою. До початку заняття студенти,

на основі раніше зібраної інформації (результати огляду місця події) готуються до провадження допитів, складають плани допиту потерпілого, свідка, підозрюваного. У ролі потерпілого і підозрюваних виступають особи, які брали участь у сценці, в якості свідка може бути викликаний будь-який студент групи. Слідчий і фахівець призначаються викладачем з числа студентів, які брали участь у сценці;

2) виробництво допиту вимагає попередньої підготовки, насамперед, необхідно визначити обставини, які підлягають доведенню. Для цього необхідно співвіднести перелік обставин, які підлягають доказуванню, що містяться у КПК України, з правовою нормою Особливої частини КК. Для з'ясування змісту події необхідно повністю розкрити сутність складу злочину, використовуючи раніше отримані знання з курсу «Кримінальне право», а також судову практику;

3) підготовка до допиту включає кілька елементів: 1. Аналіз вихідних даних і визначення предмета допиту. 2. Вивчення особистості допитуваного. 3. Визначення часу допиту. 4. Вибір способу виклику особи на допит. 5. Вибір місця допиту. 6. Запрошення осіб, чия участь у допиті необхідна. 7. Складання плану допиту.

II. Скласти план допиту потерпілого, свідка (-ів) і підозрюваних.

Студентам необхідно звернути увагу на наступні аспекти:

1) доцільно скласти план допиту в довільній формі, в якому вказати розгорнутий перелік обставин, що підлягають доказуванню, звернувши особливу увагу на статті КПК, в плані необхідно привести формулювання основних питань, які повинні бути задані в ході допиту;

2) якщо допит проводиться із застосуванням відеозапису, то доцільно скласти план-сценарій, на основі бланку протоколу даної слідчої дії із зазначенням у ньому необхідних реплік;

3) планування допиту передбачає прогнозування можливих реакцій допитуваного на той чи інший доказ та можливі зміни лінії поведінки слідчого в процесі допиту;

4) до письмового плану включити не тільки перелік обставин, що підлягають з'ясуванню, а й послідовність їх з'ясування, дані, на яких ґрунтується постановка тих чи інших запитань, фрагменти матеріалів справи з певними відомостями тощо;

5) класифікація запитань, які ставляться при допитах, визначається їх цільовим призначенням. Вони поділяються на основні, доповнюючі, уточнюючі, нагадуючі, контрольні і спрямовані на з'ясування: основні — головних відомостей у справі; доповнюючі — фактів, пропущених допитуваним у вільній розповіді; уточнюючі — обставин, спрямованих на найповніше та найточніше з'ясування питань, що мають значення для справи (наприклад, якщо свідок повідомляє, що він бачив, як викрадені з магазину товари перевозилися машиною, уточнюючі питання будуть про марку машини, її колір, номер, ознаки, прикмети осіб, тощо); нагадуючі — фактів чи подій, забутих допитуваним, найчастіше вони стосуються подій пори року, дат в особистому житті допитуваного та інших моментів, які дозволяють йому пригадати факти, що цікавлять слідчого (психологічною основою цих запитань

є збудження асоціативних зв'язків, що сприяють кращому пригадуванню забутого); контрольні — на перевірку (контроль) даних, що повідомляються, з'ясування джерел одержання фактів свідком, співставлення з фактами, точно встановленими в справі.

Студенти повинні принести на практичне заняття:

- 1) підручник з криміналістики;
- 2) Кримінальний процесуальний кодекс, Кримінальний кодекс;
- 3) бланки протоколів допиту потерпілого, свідка, підозрюваного (дивись додаток А);
- 4) білі аркуші;
- 5) раніше зібрані матеріали кримінального провадження щодо розслідування вбивства (процесуальні та допоміжні): 1) а) протокол огляду місця події з додатками (схематичний план, схема, фототаблиця тощо); б) постанову про проведення судово-медичної експертизи; в) постанову про доручення проведення судової молекулярної генетичної експертизи; 2) а) план слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні; б) план додатковий слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні;
- 6) плани допиту потерпілого, свідка (-ів), підозрюваного.

Хід практичного заняття

I. Виконання завдань:

Завдання 1.

Допитати потерпілого із застосуванням відеозапису. Для виконання даного завдання призначаються студент-слідчий, який проводить допит та студент-потерпілий.

Студентам необхідно звернути увагу на наступні аспекти:

- 1) при виробництві допиту необхідно дотримуватися процесуальних положень, передбачених ст. КПК України;
- 2) при допиті необхідно дотримуватися хронології подій, уникати навідних питань;
- 3) при першій згадці основних дійових осіб необхідно з'ясовувати прикмети їх зовнішності, з дотриманням правил складання суб'єктивного словесного портрету;
- 4) опис дій має бути персоніфікованим, тобто необхідно з'ясувати, хто саме з осіб брав участь і які саме дії вчинив.

Завдання 2.

Після закінчення допиту проводиться перегляд відеозапису і розбір допущених процесуальних і тактичних помилок.

Завдання 3.

Допитати свідка із застосуванням відеозапису. Для виконання даного завдання призначається студент-слідчий, який проводить допит та студент-свідок.

Завдання 4.

Після закінчення допиту проводиться перегляд відеозапису і розбір допущених процесуальних і тактичних помилок.

Завдання 5.

Допитати підозрюваного із застосуванням відеозапису. Для виконання даного завдання призначається студент-слідчий, який проводить допит, та студент-підозрюваний, для забезпечення достовірності призначається студент-захисник.

Завдання 6.

Після закінчення допиту проводиться перегляд відеозапису і розбір допущених процесуальних і тактичних помилок.

III. Скласти (усім студентам) 3 протоколи допиту (потерпілого, свідка (-ів) і підозрюваного) – (бланки – у додатку А, зразки – у додатку Б).

Методичні рекомендації щодо складання протоколу допиту²:

Запис показань у протокол здійснюється за трьома варіантами: паралельно з даванням показань; після закінчення давання показань; за окремими епізодами, щоб записувати показання в ході допиту. Кожний із варіантів має позитивні і негативні сторони.

Положення, що гарантують найбільш правильну і точну фіксацію показань, зводяться до такого :

- 1) показання записують від першої особи і по можливості дослівно;
- 2) поставлені запитання та відповіді на них у разі необхідності записуються дослівно;
- 3) на прохання допитуваного йому надається можливість власноручно викласти показання, про що в протоколі слідчий робить відмітку;
- 4) протокол не може бути стилізованим, а повинен точно фіксувати вирази, які вживає допитуваний;
- 5) протокол підписують допитуваний, слідчий та інші особи, присутні на допиті.

Протокол допиту повинен містити:

- 1) відмітку про попередження допитуваного (свідка) про кримінальну відповідальність за відмову від давання показань і за давання свідомо неправдивих показань, що підтверджується його підписом;
- 2) відмітку про роз'яснення допитуваному свідоцького імунітету;
- 3) відмітку про роз'яснення допитуваному у вчиненні якого злочину його підозрюють та про його право на захист;
- 4) заяву обвинуваченого про те, чи визнає він себе винним;
- 5) відомості про перекладача, експерта, захисника, педагога, батьків або законних представників неповнолітнього.

У процесі допиту свідок або обвинувачений може виконати за власним бажанням чи за пропозицією слідчого *схеми, креслення, малюнки, плани*, що пояснюють його показання. Вони повинні бути засвідчені підписами допитуваного і слідчого.

² Криміналістика [Текст] : підручник / [Берназ В. Д. та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. А. Ф. Волобуєва ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Х. : ХНУВС, 2011. - 665 с. : рис., табл.

При допиті підозрюваного, обвинуваченого можуть застосовуватися звуко-, кіно-, відеозапис. У протоколі допиту підозрюваного, обвинуваченого необхідно зафіксувати технічні дані застосовуваних засобів криміналістичної техніки: фотоапаратів, фотооб'єктива, магнітофонів, відеозаписувальної апаратури, магнітних плівок, фотоплівки, відеокасет тощо. Необхідно зафіксувати також у протоколі умови, за яких застосовувалися відповідні засоби криміналістичної техніки. До протоколу допиту підозрюваного, обвинуваченого можуть бути додані фотографії, звуко-, відео-, кінозаписи, плани, схеми та інші матеріали, що пояснюють його зміст.

Точність записів показань підозрюваного, обвинуваченого перевіряє слідчий. Будь-які неточності слідчий виправляє тільки за узгодженням з допитуваним підозрюваним, обвинуваченим. У вказаному місці має обов'язково бути підпис допитуваного і його захисника. Проте бажано таких виправлень не допускати. Якщо ж виправлення є, їх потрібно оговорити окремим поясненням. Доцільно, щоб це зробила власноручно допитувана особа. Літературна обробка, редагування показань підозрюваного, обвинуваченого неможлива. При допиті слідчий записує показання підозрюваного, обвинуваченого в тій послідовності, в якій він їх розповідає і в повному обсязі, а вже потім фіксує в протоколі свої запитання і відповіді на них.

Досвідчені слідчі досить часто з тактичних міркувань, коли підозрюваний або обвинувачений заперечує свою причетність до вчинення злочину, записують процес їх допиту у формі "запитання - відповіді". Протокол допиту підозрюваного, обвинуваченого доцільно складати не тоді, коли допит закінчено, як це рекомендують окремі криміналісти, а в процесі допиту.

Коментар до протоколу допиту потерпілого³

Мета проведення допиту - одержання інформації від допитуваного про обставини кримінального правопорушення.

Згадана слідча (розшукова) дія проводиться після внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань (ч. 3 ст. 214 КПК).

Згідно з ч. 2 ст. 95 КПК, давати показання є правом потерпілого, а не його обов'язком.

Якщо особа не подала заяву про вчинення щодо неї кримінального правопорушення або заяву про залучення її до провадження як потерпілого, то слідчий, прокурор, суд має право визнати особу потерпілою лише за її письмовою згодою (ч. 7 ст. 55 КПК). За відсутності такої згоди особа в разі необхідності може бути залучена слідчим (прокурором) до кримінального провадження як свідок на підставі ч. 7 ст. 55 КПК (окрім справ приватного обвинувачення).

Згідно з ч. 3 ст. 224 КПК, перед допитом встановлюється особа потерпілого, роз'яснюються його права, а також порядок проведення вказаної слідчої (розшукової) дії. Потерпілого попереджають про кримінальну відповідальність за давання завідомо неправдивих показань.

³ Збірник взірців процесуальних документів та коментарі до них: [С.М. Алфьоров, С.М. Міщенко, О.Ю. Татаров, В.І. Фаринник та ін.]; за заг. ред. В.І. Сліпченка. – Київ: ТОВ «АРТ-Дизайн», 2012. – 196 с.

Потерпілим, які не досягли шістнадцятирічного віку, роз'яснюється обов'язок про необхідність давання правдивих показань, не попереджаючи про кримінальну відповідальність за завідомо неправдиві показання (ч. 3 ст. 226 КПК).

Фіксація допиту потерпілого під час досудового розслідування оформлюється протоколом в усіх випадках, окрім допиту потерпілого слідчим суддею в порядку ст. 225 КПК.

Протокол допиту потерпілого складається виключно тією посадовою особою, яка проводить допит (ч. 1 ст. 106 КПК).

Відповідно до положень ч. 3 ст. 104 КПК, протокол допиту потерпілого складається з трьох частин: вступної, описової та заключної.

1. Вступна частина повинна містити такі відомості:

- назву процесуальної дії (протокол допиту потерпілого, протокол додаткового допиту потерпілого), місце та час проведення;
- посада, прізвище, ім'я та по батькові особи, яка проводить допит потерпілого⁴;
- анкетні дані допитуваної особи (прізвище, ім'я, по-батькові, дата та місце народження, місце проживання, місце роботи або навчання, відомості про наявність судимості)⁵;
- анкетні дані всіх інших осіб, які присутні під час проведення конкретної процесуальної дії (прізвища, імена, по батькові, дати народження, місця проживання)⁶;
- інформацію про те, що особи, які беруть участь у процесуальній дії, заздалегідь повідомлені про застосування технічних засобів фіксації, характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються при проведенні процесуальної дії, умови та порядок їх використання⁷;
- відомості про роз'яснення учасникам допиту їх процесуальних прав та обов'язків.

2. Описова частина повинна містити такі відомості:

⁴ Повноваження проводити допит потерпілого мають: (а) слідчий; (б) начальник органу досудового розслідування; (в) співробітник оперативного підрозділу (тільки за дорученням слідчого, прокурора); (г) співробітники інших підрозділів органів внутрішніх справ, органів безпеки, органів, що здійснюють контроль за дотриманням податкового законодавства (тільки у провадженні щодо кримінальних проступків).

⁵ Законодавство не містить вичерпного переліку відомостей про потерпілого, котрі потрібно зазначати у протоколі. Тому наведений перелік є орієнтовним та може змінюватися залежно від обставин кримінального провадження.

⁶ За наявності відповідних підстав до проведення допиту потерпілого можуть залучатися: (а) законний представник потерпілого (залучається обов'язково у випадках, коли потерпілим є неповнолітня особа або особа, визнана в установленому законом порядку визнаний недієздатною або обмежено дієздатною – ч. 1 ст. 59 КПК); (б) представник потерпілого (залучається за бажанням потерпілого); (в) педагог або психолог (залучається обов'язково для допиту малолітнього або неповнолітнього потерпілого); (г) лікар (для допиту малолітнього або неповнолітнього потерпілого залучається за наявності потреби); (ґ) перекладач або сурдоперекладач (залучається у випадках, якщо потерпілий не володіє мовою, на якій ведеться судочинство); (д) сторона захисту, якщо вона заявила клопотання про допит потерпілого (обов'язково за винятком випадків письмової відмови від участі або коли через специфіку допиту їх присутність неможлива); (е) поняті (за розсудом слідчого або для засвідчення факту відмови допитуваної особи підписати протокол); (є) спеціаліст.

⁷ Відповідно до положень ч. 1 ст. 107 КПК, за клопотанням учасників кримінального провадження застосування технічних засобів фіксації слідчої (розшукової) дії (в тому числі й допиту потерпілого), є обов'язковим.

- показання потерпілого, котрі він дав під час «вільної розповіді», або відповіді потерпілого на поставлені запитання;
- додаткові питання до потерпілого (якщо вони задавалися) із зазначенням процесуального статусу особи (крім слідчого), яка задала питання та змісту заданого питання;
- відповіді потерпілого на додаткові питання. Наприклад, чи здійснювався незаконний вплив на потерпілого підозрюваним.

Згідно з ч. 2 ст. 104 КПК, у випадку фіксування допиту технічними засобами, текст показань може не вноситися до протоколу за умови, що жоден з учасників процесуальної дії не наполягає на цьому.

3. Заключна частина повинна містити відомості про:

- спосіб ознайомлення учасників зі змістом протоколу (протокол може бути прочитаний кожним учасником особисто, або слідчим вголос, або один учасник буде читати іншому зміст протоколу вголос);
- зауваження й доповнення до протоколу з боку учасників процесуальної дії (якщо зауваження або доповнення висловлене, його зміст повинен бути зазначений у протоколі, якщо ані зауважень, ані доповнень не надійшло, це також потрібно чітко зазначити);
- підписи осіб, які брали участь у допиті, а також підпис слідчого.

Наслідки не прибуття на допит. За наслідками неприбуття потерпілого без поважних причин (зокрема, наявного підтвердження отримання ним повістки про виклик чи ознайомлення з її змістом іншим шляхом) або неповідомлення потерпілим про причини свого неприбуття, на останнього накладається грошове стягнення, на підставі ч. 1 ст. 139 КПК, у розмірі:

- від 0,25 до 0,5 розміру мінімальної заробітної плати - у випадку неприбуття на виклик слідчого, прокурора;
- від 0,5 до 2 розмірів мінімальної заробітної плати - у випадку неприбуття на виклик слідчого судді, суду.

Крім того, за злісне ухилення від явки потерпілий несе відповідальність, встановлену законом (ч. 3 ст. 139 КПК).

Відповідно до змісту ст. 140 КПК, до потерпілого не може застосовуватися привід.

Інші особливості проведення допиту⁸. У виняткових випадках, пов'язаних із необхідністю отримання показань потерпілого під час досудового розслідування, якщо через існування небезпеки для життя і здоров'я потерпілого, його тяжкої хвороби, наявності інших обставин, що можуть унеможливити його допит в суді або вплинути на повноту чи достовірність показань, сторона кримінального провадження має право звернутися до слідчого судді із клопотанням провести допит такого потерпілого в судовому засіданні (ч. 1 ст. 225 КПК). Для допиту тяжко хворого потерпілого під час досудового розслідування може бути проведено виїзне судове засідання (ч. 2 ст. 225 КПК).

⁸ Збірник візріців процесуальних документів та коментарі до них: [С.М. Алфьоров, С.М. Міщенко, О.Ю. Татаров, В.І. Фаринник та ін.]; за заг. ред. В.І. Сліпченка. – Київ: ТОВ «АРТ-Дизайн», 2012. – 196 с.

Коли участь законного представника може завдати шкоди інтересам малолітнього або неповнолітнього потерпілого, слідчий (прокурор) за клопотанням малолітнього або неповнолітнього чи з власної ініціативи має право обмежити участь законного представника у виконанні окремих слідчих (розшукових) дій або усунути його від участі у кримінальному провадженні та залучити замість нього іншого законного представника (ч.3 ст. 227 КПК).

Допит потерпілого у випадках, передбачених ст. 232 КПК, може бути проведений у режимі відеоконференції при трансляції з іншого приміщення (дистанційне досудове розслідування). У разі, якщо потерпілий заперечує проти здійснення дистанційного досудового розслідування, слідчий, прокурор, слідчий суддя може прийняти рішення про його здійснення лише вмотивованою постановою (ухвалою), обґрунтувавши в ній прийняте рішення (ч. 2 ст. 232 КПК).

За рішенням слідчого, прокурора (у необхідних випадках) потерпілий попереджається про обов'язок не розголошувати відомості які стали відомі йому у зв'язку з участю в досудовому розслідуванні, без дозволу слідчого (або прокурора). Незаконне розголошення відомостей досудового розслідування тягне за собою кримінальну відповідальність, встановлену законом (ст. 222 КПК).

Допит малолітнього або неповнолітнього потерпілого не може продовжуватися без перерви понад одну годину, а загалом - понад дві години на день (ч. 2 ст. 226 КПК). Допит повнолітнього потерпілого не може тривати без перерви понад дві години, а в цілому - понад вісім годин на день (ч.2 ст. 224 КПК).

За необхідності до участі в допиті потерпілого залучається перекладач (ч. 3 ст. 224 КПК).

IV. Підведення підсумків практичного заняття.

V. Усім студентам завчасно здати викладачеві для перевірки та оцінювання:

- а) плани допиту (потерпілого, свідка (-ів) і підозрюваного);
- б) протоколи допиту (потерпілого, свідка (-ів) і підозрюваного).

Підсумковий результат вивчення теми:

Студенти отримують оцінки за:

- 1) якісно складені: а) плани допиту (потерпілого, свідка (-ів) і підозрюваного); б) протоколи допиту (потерпілого, свідка (-ів) і підозрюваного).
- 2) якісно проведений допит.

САМОСТІЙНЕ ВИВЧЕННЯ

ТЕМА: ТАКТИКА ЗАТРИМАННЯ

Завдання для самостійної підготовки

I. Підготувати відповіді на навчальні питання:

1. Поняття і види затримання.
2. Підстави затримання у світлі конституційних гарантій недоторканості особи.
3. Тактико-криміналістичне забезпечення затримання.
4. Підготовка до затримання.
5. Затримання в приміщенні.
6. Особливості тактики затримання озброєного злочинця або групи осіб.
7. Взаємодія слідчого з оперативним апаратом і черговою частиною органів внутрішніх справ при підготовці та здійсненні затримання.
8. Поєднання затримання з іншими слідчими діями та оперативно-розшуковими заходами.
9. Фіксація результатів затримання.
10. Тактичні прийоми затримання без попередньої підготовки.
11. Особливості тактики затримання в громадських місцях, на відкритій місцевості, у лісі, в транспортних засобах.
12. Використання технічних засобів при затриманні.

II. Визначити алгоритм затримання та які процесуальні документи необхідні для затримання особи.

III. Усім студентам скласти та здати викладачеві для перевірки та оцінювання:

- а) клопотання про затримання особи;
- б) протокол затримання;
- в) повідомлення про підозру.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

ТЕМА: ТАКТИКА ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ДЛЯ ВПІЗНАННЯ

Загальні положення

Тривалість – 2 години.

Місце проведення – навчальна аудиторія.

Мета – закріпити, конкретизувати й поглибити знання про особливості проведення пред'явлення для впізнання.

Методи: виконання практичних завдань, пояснення, демонстрація, бесіда, дискусія.

Обладнання: проектор, екран, комп'ютер, відеокамера або цифровий фотоапарат.

Практичне заняття «Тактика пред'явлення для впізнання» пов'язане з практичним заняттям «Тактика огляду місця події»

В ході заняття відпрацьовуються навички організації провадження пред'явлення для впізнання і тактичні прийоми даної слідчої (розшукової) дії. Студенти вчаться використовувати для досягнення цілей розслідування знання в області габітології.

Завдання для самостійної підготовки до практичного заняття

I. Підготувати відповіді на навчальні питання:

1. Поняття, завдання та психологічні основи тактики пред'явлення для впізнання.
2. Ідентифікація як методологічна основа впізнання осіб і предметів.
3. Об'єкти впізнання: люди, труп і предмети.
4. Види впізнання в натурі (особа), впізнання за фотознімками, кінозображеннями, відеозаписами, масками і зліпками з окремих елементів і частин тіла померлих, загиблих або вбитих.
5. Тактичні прийоми підготовки до даної слідчої (розшукової) дії. Триєдине завдання допиту впізнаючого – перевірка його можливості спостереження об'єкта, виявлення психофізіологічних проявів впізнавача, з'ясування можливості впізнання допитуваним конкретного об'єкта в певний момент слідства.
6. Криміналістична експрес-діагностика.
7. Підбір об'єктів впізнання.
8. Застосування науково-технічних засобів.
9. Тактичні прийоми проведення пред'явлення для впізнання живих осіб, предметів, фотопортретів, трупів.
10. Особливості впізнання осіб по кіно- і відеофільмам.
11. Впізнання за функціональними ознаками - усного мовлення та ін. Впізнання по фонограмі.
12. Зустрічне впізнання. Можливості повторного впізнання.
13. Фіксація ходу і результатів впізнання. Оцінка результатів пред'явлення для впізнання.

II. Підготувати реферат або мультимедійну презентацію на тему:

1. Психологічні основи пред'явлення для впізнання.
2. Особливості тактики пред'явлення об'єктів за їх фотознімками та відеозаписами.

III. Переглянути відеофільм «Тактика впізнання».

IV. Провести попередній допит впізнавача (потерпілого та свідка).

Попередній допит впізнавача відбувається для встановлення:

- а) обставин, за яких вона спостерігала об'єкт, який підлягає впізнанню (наприклад, чула голос і його характерні особливості (тембр, сила, інтонація, темп, виразність, особливості мовлення, викликані дефектами, тощо);
- б) особливостей впізнавала, від яких залежить повнота і якість сприйняття об'єкта, а також здатність точно розповісти про обставини події (дефекти органів почуття, психіки тощо);
- в) ознак такого об'єкта. Якщо особу вже було допитано, але такого роду інформація не була нею надана, може бути проведено додатковий допит.

Під час допиту впізнавача необхідно:

- 1) ухвалити рішення щодо проведення пред'явлення для впізнання;
- 2) здійснити психологічну підготовку особи, яка впізнає;
- 3) провести підбір об'єктів, серед яких пред'являтиметься об'єкт впізнання;
- 4) обрати час та місце пред'явлення для впізнання, запросити осіб, які повинні брати участь у проведенні цієї слідчої дії.

V. Усім студентам скласти (бланки – у додатку А, зразки – у додатку Б):

- а) протокол попереднього допиту потерпілого та свідка (впізнавачів);
- б) клопотання про затримання особи;
- в) протокол затримання.

VI. Підготувати для фіксації результатів необхідні науково-технічні засоби (цифровий фотоапарат або відеокамеру).

VII. Визначитися з іншими учасниками пред'явлення для впізнання (поняті, спеціалісти, представники та ін.).

VIII. Спланувати перебіг слідчої (розшукової) дії, скласти план проведення впізнання особи та речей.

Студенти на практичне заняття повинні принести:

- 1) підручники з криміналістики та судової медицини;
- 2) Кримінальний процесуальний кодекс, Кримінальний кодекс;
- 3) бланки протоколів пред'явлення для впізнання особи (див. додаток А);
- 4) бланк вилучення речей та документів (див. додаток А);
- 5) білі аркуші;
- 6) раніше зібрані матеріали кримінального провадження щодо розслідування вбивства (процесуальні та допоміжні);
- 7) цифровий фотоапарат або відеокамеру;
- 8) підготовлені процесуальні та допоміжні документи:
 - а) протокол попереднього допиту потерпілого та свідка (впізнавачів);
 - б) план пред'явлення свідкові особи для впізнання;
 - в) план пред'явлення потерпілому особи для впізнання;
 - г) план пред'явлення для впізнання особи та речей;
 - д) клопотання про затримання особи;
 - є) протокол затримання (зразок у додатку Б);
 - ж) повідомлення про підозру (зразок у додатку Б).

Хід практичного заняття

I. Перегляд мультимедійних презентацій та обговорення їх.

II. Обговорення переглянутих вдома відеофільмів.

III. Обговорення та оцінювання допущених процесуальних помилок при складанні протоколів допиту (підозрюваного, свідка (-ів), потерпілого).

IV. Виконання завдань:

Завдання 1.

Провести пред'явлення для впізнання одного з підозрюваних потерпілому. Процес пред'явлення для впізнання зафіксувати на відео.

Структура пред'явлення для впізнання вміщує такі послідовні дії⁹:

1) запрошення всіх учасників слідчої дії, крім того, хто впізнає, до місця пред'явлення для впізнання, роз'яснення їм мети слідчої дії, а також їх правового статусу, виявлення можливих перешкод для проведення впізнання або заперечень проти нього; інформування учасників про застосування науково-технічних засобів;

2) додаткова перевірка наявності необхідних умов пізнання (освітленість, місце для руху пізнаваного, можливість здійснити зйомку, відеозапис тощо);

3) розташування об'єктів, пред'явлюваних для впізнання, при цьому, якщо йдеться про впізнання осіб, то статисти самі за пропозицією слідчого обирають порядок розташування, після чого особі, яка підлягає впізнанню, пропонується обрати будь-яке місце серед статистів або визначити черговість проходження, виголошення фраз;

4) пропозиція запрошеним громадянам повідомити свої персонографічні дані (за документом, який посвідчує особу);

5) запрошення впізнавача (бажано за телефоном понятим, обраним на розсуд слідчого, або за допомогою захисника чи особи, котру пред'являють для впізнання);

6) роз'яснення цій особі механізму реалізації нею своїх прав і обов'язків; потерпілого і свідка попереджають про кримінальну відповідальність за завідомо неправдиві показання за ст. 384 КК, свідка також попереджають про відповідальність за відмову від давання показань за ст. 385 КК; нагадування йому суті дії, що проводиться;

7) пропозиція впізнавачеві уважно в будь-якому порядку розглянути пред'явлені об'єкти (впізнавач може обрати та роздивлятися предмети або запропонувати особам, пред'явленим для впізнання, виконати якісь рухи тощо);

8) поставлення слідчим питання: "чи впізнає особа серед пред'явленого об'єкт (особу, річ, тварину), яку бачила (якою володіла) раніше, і якщо так, то за якими ознаками", при цьому пропонується вказати безпосередньо на впізнаний об'єкт, на який у разі однозначної позитивної відповіді впізнавач показує рукою, одночасно називаючи місце, де перебуває впізнаний, та пояснюючи при цьому, за якими прикметами і особливостями був упізнаний певний предмет чи особа (якщо впізнання не відбулося, в протоколі про це робиться відповідний запис);

9) у випадку впізнання живої людини останній пропонується назвати своє прізвище, ім'я та по батькові (не слід вимагати свідчень, підтвердження пояснень впізнавача та впізнаного, тобто перетворювати означену слідчу дію на допит чи очну ставку).

Студентам необхідно звернути увагу на такі аспекти:

1) проведення впізнання вимагає попередньої підготовки кабінету, особу, яку впізнають треба розмістити таким чином, щоб той, хто увійшов до кабінету (упізнаючий) відразу її не побачив;

⁹ Криміналістика [Текст] : підручник / [Берназ В. Д. та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. А. Ф. Волобуєва ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Х. : ХНУВС, 2011. - 665 с. : рис., табл.

2) у ході впізнання упізнаючий повинен не тільки вказати на конкретну особу, а й привести ознаки і прикмети, за якими він упізнав її.

V. Скласти протокол пред'явлення потерпілому особи для впізнання (бланки – у додатку А, зразки – у додатку Б).

Коментар до протоколу пред'явлення особи для впізнання¹⁰

Пред'явлення особи для впізнання – це слідча (розшукова) дія, що передбачена ст. 228 КПК та детально регламентована у гл. 21 вказаного Кодексу.

Мета пред'явлення особи для впізнання полягає в перевірці можливості (потерпілого, свідка чи підозрюваного) впізнати особу за описаними раніше під час допиту зовнішніми рисами та прикметами, а також у з'ясуванні обставин, за якими вона бачила цю особу (ч. 1 ст. 228 КПК).

У тих випадках коли особа заявляє, що вона не може назвати прикмети, за якими впізнає особу, проте вказує, що може впізнати її за сукупністю ознак, слідчий (прокурор) у протоколі зазначає, за сукупністю яких саме ознак вона може впізнати цю особу (ч. 1 ст. 228 КПК).

Грубим порушенням кримінально-процесуального закону є попередня демонстрація особі, яка впізнає, особу, котра повинна бути пред'явлена для впізнання, або спроба надати інші відомості про прикмети цієї особи. Отримані під час проведення такого впізнання докази визнаються неприпустимими на підставі ст. 87 КПК і не можуть бути використані при прийнятті процесуальних рішень (ч. 2 ст. 86 КПК).

Порядок проведення пред'явлення особи для впізнання.

1. Особа, яка підлягає впізнанню, пред'являється особі, котра впізнає, разом з іншими особами *тієї ж статі*, яких має бути *не менше трьох* і які не мають *різких відмінностей* у віці, зовнішності та одязі (ч. 2 ст. 228 КПК).

2. Перед тим, як пред'явити особу для впізнання, їй пропонується у відсутності особи, яка впізнає, зайняти *будь-яке місце* серед інших осіб, які пред'являються (ч. 2 ст. 228 КПК).

3. З метою забезпечення безпеки особи, яка впізнає, упізнання може проводитися поза її візуальним та аудіоспостереженням (ч. 4 ст. 228 КПК).

4. Пред'явлення особи для впізнання може здійснюватися *за голосом або ходом*, при цьому впізнання за голосом повинно здійснюватися поза візуальним контактом між особою, що впізнає, та особами, які пред'явлені для впізнання (ч. 9 ст. 228 КПК).

5. За необхідності впізнання може провадитися *за фотознімками, матеріалами відеозапису* (ч. 6 ст. 228 КПК). Фотознімок з особою, яка підлягає впізнанню, пред'являється особі, котра впізнає, разом з іншими фотознімками, яких повинно бути *не менше трьох*. Особи на інших фотознімках повинні бути *тієї ж статі* і не повинні мати *різких відмінностей* у віці, зовнішності та одязі з особою, яка підлягає впізнанню (ч. 7 ст. 228 КПК). Матеріали відеозапису із зображенням особи, яка підлягає впізнанню, можуть бути пред'явлені лише за

¹⁰ Збірник взірців процесуальних документів та коментарі до них: [С.М. Алфьоров, С.М. Міщенко, О.Ю. Татаров, В.І. Фаринник та ін.]; за заг. ред. В.І. Сліпченка. – Київ: ТОВ «АРТ-Дизайн», 2012. – 196 с.

умови зображення на них *не менше чотирьох осіб* (абз. 2 ч. 7 ст. 228 КПК). Проведення впізнання за фотознімками, матеріалами відеозапису виключає можливість у подальшому пред'явленні особи для впізнання (ч. 6 ст. 228 КПК).

6. Кримінально-процесуальний закон, у випадках передбачених ч. 1 ст. 232 КПК¹¹, дозволяє, під час досудового розслідування проводити впізнання особи в режимі відеоконференції при трансляції з іншого приміщення (так зване дистанційне досудове розслідування). Цей вид упізнання здійснюється за загальними правилами, передбаченими ст. 228 (ч. 4 ст. 232 КПК). У разі, якщо сторона кримінального провадження чи потерпілий заперечує проти здійснення впізнання у режимі відеоконференції, слідчий (прокурор) може прийняти рішення про його здійснення лише вмотивованою постановою, обґрунтувавши в ній прийняте рішення. Рішення про проведення вказаної слідчої (розшукової) дії, у якій дистанційно перебуватиме підозрюваний, не може бути прийняте, якщо він проти цього заперечує (ч. 2 ст. 232 КПК).

Фіксація пред'явлення особи для впізнання під час досудового розслідування оформлюється протоколом із дотриманням вимог ст. 104 та ст. 231 КПК.

Протокол пред'явлення особи для впізнання складається виключно тією посадовою особою, яка проводить зазначену слідчу (розшукову) дію (ч. 1 ст. 106 КПК).

Відповідно до положень ч. 3 ст. 104 КПК, протокол пред'явлення особи для впізнання складається з трьох частин: вступної, описової та заключної.

1. Вступна частина повинна містити такі відомості:

- назва процесуальної дії (протокол пред'явлення особи для впізнання), місце та час проведення;
- посада, прізвище, ім'я та по батькові особи, яка проводить слідчу дію;
- анкетні дані особи, яка впізнає (прізвище, ім'я, по-батькові, дата та місце народження, місце проживання, місце роботи або навчання, відомості про наявність судимості)¹²;
- анкетні дані всіх інших осіб, які присутні під час проведення конкретної процесуальної дії (прізвища, імена, по батькові, дати народження, місця проживання);
- інформацію про те, що особи, котрі беруть участь у процесуальній дії, заздалегідь повідомлені про застосування технічних засобів фіксації, характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються при проведенні процесуальної дії, умови та порядок їх використання;
- прізвища, імена, по батькові осіб, які представлені для впізнання.
- відомості про роз'яснення учасникам впізнання їх процесуальних прав та обов'язків.

¹¹ Такими випадками є: неможливість безпосередньої участі певних осіб у досудовому провадженні за станом здоров'я або з інших поважних причин; необхідність забезпечення безпеки осіб; проведення допиту малолітнього або неповнолітнього свідка, потерпілого; необхідність ужиття таких заходів для забезпечення оперативності досудового розслідування; наявність інших підстав, визначених слідчим (прокурором або слідчим суддею) достатніми.

¹² КПК не містить вичерпного переліку відомостей про особу, яка впізнає, котрі потрібно зазначати у протоколі. Тому наведений перелік є орієнтовним та може змінюватися залежно від обставин кримінального провадження.

2. **Описова частина** повинна містити такі відомості:

- показання особи, яка впізнає, або відповіді її на поставлені запитання, аргументування нею, за якими ознаками або сукупністю ознак вона впізнала особу (ч. 1 ст. 231 КПК), під яким номером перебуває особа, яку впізнали;
- додаткові питання (якщо вони задавалися) до особи, яка впізнає, із зазначенням процесуального статусу особи (крім слідчого), котра задала питання та змісту заданого питання;
- відповіді особи, яка впізнає, на додаткові питання.

3. **Заключна частина** повинна містити відомості про:

- спосіб ознайомлення учасників зі змістом протоколу (протокол може бути прочитаний кожним учасником особисто, або слідчим вголос, або один учасник буде читати іншому зміст протоколу вголос);
- зауваження та доповнення до протоколу з боку учасників процесуальної дії (якщо зауваження або доповнення висловлене, його зміст повинен бути зазначений у протоколі, якщо ані зауважень, ані доповнень не надійшло, це також потрібно чітко зазначити);
- підписи осіб, які брали участь у впізнанні, а також підпис слідчого.

При пред'явленні особи для впізнання особі, щодо якої застосовано заходи безпеки, відомості про таку особу, взятую під захист, до протоколу не вносяться і зберігаються окремо (ч. 5 ст. 228 КПК).

Відповідно до ст. 104 КПК України, перед підписанням протоколу учасникам процесуальної дії надається можливість ознайомитися з текстом протоколу. Зауваження й доповнення зазначаються у протоколі перед підписами. Протокол підписують усі учасники, які брали участь у проведенні процесуальної дії. Якщо особа через фізичні вади або з інших причин не може особисто підписати протокол, то ознайомлення такої особи з протоколом здійснюється в присутності її захисника (законного представника), який своїм підписом засвідчує зміст протоколу та факт неможливості його підписання особою.

Інші особливості пред'явлення особи для впізнання. Відповідно до ч. 7 ст. 223 КПК України, слідчий, прокурор зобов'язаний запросити не менше двох незацікавлених осіб (понятих) для пред'явлення особи для впізнання.

Частина 7 ст. 223 КПК України вказує на те, що як виняток дозволяється не залучати понятих для проведення впізнання у випадку застосування безперервного відеозапису ходу проведення даної слідчої (розшукової) дії.

Понятими не можуть бути родичі підозрюваного і потерпілого, працівники правоохоронних органів, сам потерпілий, а також особи, заінтересовані в результатах кримінального провадження (абз. 3 ч. 7 ст. 223 КПК).

Поняті можуть бути допитані під час судового розгляду як свідки з приводу тих обставин, що стали їм відомі під час проведення зазначеної слідчої (розшукової) дії (абз. 4 ч. 7 ст. 223 КПК).

Особі, яка пред'являлася для впізнання, повідомляється про результати проведеної слідчої (розшукової) дії (ч. 4 ст. 228 КПК).

У разі проведення впізнання згідно з правилами, передбаченими ч. 5 і ч. 6 ст. 228 КПК, у протоколі, крім відомостей, передбачених ст. 231 КПК,

обов'язково зазначається, що впізнання проводилося в умовах, коли особа, яка пред'явлена для впізнання, не бачила й не чула особи, яка впізнає, а також вказуються всі обставини та умови проведення такого впізнання. У цьому випадку анкетні дані особи, котра впізнає, до протоколу не вносяться і не долучаються до матеріалів досудового розслідування.

Якщо проводилося фіксування ходу слідчої (розшукової) дії технічними засобами, до протоколу додаються фотографії осіб, речей чи трупа, що пред'являлися для впізнання, матеріали відеозапису. У разі, якщо впізнання проводилося в умовах, коли особа, яку пред'явили для впізнання, не бачила і не чула особи, яка впізнає, всі фотографії, матеріали відеозаписів, за якими може бути встановлена особа, яка впізнавала, зберігаються окремо від матеріалів досудового розслідування.

Максимально повно і точно в протоколі обов'язково повинні бути зафіксовані умови, перебіг і результати пред'явлення для впізнання, зокрема:

а) факт пред'явлення для впізнання схожих, однорідних об'єктів, їх головні ознаки (наприклад вік, зріст, колір волосся, предмети одягу, їх прикмети, параметри предметів, масть тварин тощо);

б) факт того, що особа, пред'явлювана для впізнання, вільно, на власний розсуд обрала місце серед статистів, черговість проходження, виголошення фраз, або факт того, що саме поняті розташували в певній послідовності об'єкти, пред'явлювані для впізнання;

в) ознаки, за якими саме впізнавач упізнав об'єкт - особу чи предмет тощо - (форма, розмір, особливі прикмети, тощо) - ці ознаки повинні збігатися з тими, що зафіксовані в протоколі допиту особи, яка впізнавала;

г) у випадку недостатньо повного повідомлення ознак впізнавачем на попередньому допиті надзвичайно важливим є детальний опис ознак (докладність і повнота опису ознак важливі для забезпечення доказового значення результатів пред'явлення для впізнання);

г) факт та особливості пред'явлення для впізнання поза візуальним спостереженням особи, яку впізнають (якщо це сталося);

д) факт додаткової фіксації слідчої дії шляхом фото -, відео -, звукозапису.

Необхідність застосування технічних засобів фіксації під час пред'явлення для впізнання визначається не лише процесуальними, а й тактичними аспектами. Так, рекомендовано використовувати звукозапис за таких слідчих ситуацій: а) якщо впізнавачем є малолітній, неповнолітня особа або особа, яка має схильність до змінення показань; б) для одержання зразків голосу, що необхідно для впізнання поза межами місця проведення розслідування; в) для фіксації впізнання, коли впізнавач на попередньому допиті називав тільки загальні ознаки об'єкта.

Студентам необхідно звернути увагу на наступний аспект: у протоколі впізнання опис зовнішності пізнаного має збігатися з описом зовнішності, зазначеним у попередньому протоколі допиту впізнаючого.

VI. Провести пред'явлення особи для впізнання одного з підозрюваних свідкові. Процес пред'явлення для впізнання зафіксувати на відео.

VII. Скласти протокол пред'явлення свідкові особи для впізнання (бланки – у додатку А, зразки – у додатку Б).

VIII. Провести пред'явлення для впізнання предмета, викраденого у потерпілих, потерпілому та представнику потерпілого (дивись додаток В). Процес пред'явлення для впізнання речі зафіксувати на відео.

IX. Скласти протокол пред'явлення речей для впізнання (бланки – у додатку А, зразки – у додатку Б)

X. Переглянути відео та обговорити тактичні помилки.

XI. Підведення підсумків практичного заняття.

XII. Усім студентам завчасно здати викладачеві усі документи для перевірки та оцінювання:

- 1) протокол допиту потерпілого та свідка (впізнавачів);
- 2) попередній протокол допиту потерпілого;
- 3) попередній протокол допиту свідка;
- 4) план пред'явлення свідкові особи для впізнання;
- 5) план пред'явлення потерпілому особи для впізнання;
- 6) план пред'явлення для впізнання речей;
- 7) протокол пред'явлення потерпілому особи для впізнання;
- 8) протокол пред'явлення свідкові особи для впізнання;
- 9) протокол пред'явлення речей для впізнання;
- 10) клопотання про затримання особи;
- 11) протокол затримання;
- 12) повідомлення про підозру.

Підсумковий результат вивчення теми:

Студенти отримують оцінки за:

1) якісно складені документи: а) протокол допиту потерпілого та свідка (впізнавачів); б) попередній протокол допиту потерпілого; в) попередній протокол допиту свідка; 4) план пред'явлення свідкові особи для впізнання; г) план пред'явлення потерпілому особи для впізнання; д) план пред'явлення для впізнання речей; є) протокол пред'явлення потерпілому особи для впізнання; ж) протокол пред'явлення свідкові особи для впізнання; з) протокол пред'явлення речей для впізнання; і) клопотання про затримання особи; к) протокол затримання; л) повідомлення про підозру;

2) якісно проведений процес впізнання (колегіальна оцінка);

3) підготовлені мультимедійні презентації на тему: «Психологічні основи пред'явлення для впізнання», «Особливості тактики пред'явлення об'єктів за їх фотознімками та відеозаписи»;

4) відповіді на запитання.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

ТЕМА: ТАКТИКА ОБШУКУ

Загальні положення

Тривалість – 2 години.

Місце проведення – навчальна аудиторія.

Мета – закріпити, конкретизувати й поглибити знання про особливості проведення обшуку та виїмки.

Методи: виконання практичних завдань, пояснення, демонстрація, бесіда, дискусія.

Обладнання: проектор, екран, комп'ютер, відеокамера або цифровий фотоапарат.

Практичне заняття «Тактика обшуку та виїмки» пов'язане з практичним заняттям «Тактика огляду місця події»

У ході заняття відпрацьовуються і закріплюються практичні навички організації і проведення обшуку і виїмки в приміщенні, а також особистого обшуку.

Завдання для самостійної підготовки до практичного заняття

I. Підготувати відповіді на навчальні питання:

1. Поняття, завдання та види обшуку.
2. Процесуальні та логічні основи обшуку.
3. Підготовка до обшуку, планування провадження обшуку, підготовка технічних засобів.
4. Методи обшуку, способи організації та провадження пошукових дій.
5. Тактичні прийоми обшуку.
6. Обшук у житлових та інших приміщеннях (господарські споруди, робоче місце, місце у готелі, гуртожитку і т.п.).
7. Обшук ділянок місцевості.
8. Обшук особистих гаражів, автомашин, маломірних суден, особистих літаків і т.п. Особистий обшук.
9. Способи пошуку схованок: використання органів чуття, інструментальних методів (застосування науково-технічних засобів) і психологічних прийомів.
10. Поняття виїмки. Підготовка до провадження виїмки, порядок проведення виїмки. Використання фахівців при проведенні обшуку і виїмки.
11. Виїмка поштово-телеграфної кореспонденції.
12. Фіксація результатів обшуку і виїмки. Особливості фіксації виявлення схованок і їх вмісту в протоколі та за допомогою фотографування, кінозйомки, відеозапису, планів і схем.
13. Правила безпеки при проведенні обшуку, гарантії дотримання конституційних прав громадян.

14. Правові та фактичні підстави для обшуку в сфері конституційних гарантій недоторканості особи, житла, таємності і телеграфних повідомлень.

15. Відмінність обшуку від огляду і оперативного обслідування приміщень, транспортних засобів, багажу.

16. Етичні і психологічні аспекти обшуку. Використання допомоги спеціалістів.

17. Тактичні прийоми окремих видів обшуку: особистого, приміщень, транспортних засобів, ділянок місцевості.

18. Види тайників, їх ознаки і способи виявлення.

19. Використання пошукових технічних засобів. Взаємозв'язок технічних засобів і тактичних прийомів обшуку.

II. Підготувати реферат або мультимедійну презентацію та тему:

1. Тактичні особливості операції з одночасного обшуку декількох об'єктів та затримання підозрюваних.

2. Психологічні особливості обшуку.

III. Скласти клопотання про проведення обшуку в житлі підозрюваного та клопотання про проведення обшуку в аудиторії (бланки – у додатку А, зразки – у додатку Б).

Клопотання повинно містити відомості про (ст. 234 КПК):

1) найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;

2) короткий виклад обставин кримінального правопорушення, у зв'язку з розслідуванням якого подається клопотання;

3) правову кваліфікацію кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;

4) підстави для обшуку;

5) житло чи інше володіння особи або частину житла чи іншого володіння особи, де планується проведення обшуку;

6) особу, якій належить житло чи інше володіння, та особу, у фактичному володінні якої воно знаходиться;

7) речі, документи або осіб, яких планується відшукати.

До клопотання також мають бути додані оригінали або копії документів та інших матеріалів, якими прокурор, слідчий обґрунтовує доводи клопотання, а також витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань щодо кримінального провадження, в рамках якого подається клопотання.

Студенти на практичне заняття повинні принести:

1) підручники з криміналістики та судової медицини;

2) Кримінальний процесуальний кодекс, Кримінальний кодекс;

3) бланки протоколів обшуку і виїмки (бланки – у додатку А, зразки – у додатку Б);

3) білі аркуші;

4) раніше зібрані матеріали кримінального провадження щодо розслідування вбивства (процесуальні та допоміжні);

5) цифровий фотоапарат або відеокамеру.

Хід практичного заняття:

I. Перегляд мультимедійних презентацій та їх обговорення.

II. Обговорення та оцінювання допущених процесуальних помилок при складанні документів: 1) протоколу допиту потерпілого та свідка (впізнавачів); 2) попереднього протоколу допиту потерпілого; 3) попереднього протоколу допиту свідка; 4) плану пред'явлення свідкові особи для впізнання; 5) плану пред'явлення потерпілому особи для впізнання; 6) плану пред'явлення для впізнання речей; 7) протоколу пред'явлення потерпілому особи для впізнання; 8) протоколу пред'явлення свідкові особи для впізнання; 9) протоколу пред'явлення речей для впізнання; 10) клопотання про затримання особи; 11) протоколу затримання; 12) повідомлення про підозру.

III. Студенти розподіляють ролі. Визначають 4 слідчо-оперативні групи.

IV. Кожна група по черзі виконує такі завдання.

Завдання 1.

Вийти з аудиторії. В аудиторії залишаються 2 студенти, які імовірно є злочинцями. Вони ховають «вкрадену» річ (не можна ховати у сумках однокласників).

Усі заходять в аудиторію. Сідають на свої місця.

Завдання 2.

Кожній слідчо-оперативній групі по черзі провести обшук в аудиторії з метою виявлення предметів, викрадених раніше у потерпілих.

Методичні рекомендації щодо алгоритму дій слідчого під час обшуку¹³:

1. Необхідно ознайомити обшукуваного із постановою про проведення обшуку; доручити оперативним співробітникам швидко оглянути об'єкт з метою встановлення, хто ще знаходиться на об'єкті і припинення можливості кому-небудь приховатися або що-небудь приховати або знищити; організувати охорону всіх виходів з обшукуваного об'єкта тощо.

2. Слідчий на цій стадії повинен запропонувати добровільно видати об'єкт пошуку. Постає питання: чи слід проводити обшук, якщо обшукувана особа добровільно видала необхідні предмети? Це питання має вирішуватися індивідуально з урахуванням конкретної слідчої ситуації. За загальним правилом: добровільна видача об'єктів пошуку не є перешкодою для проведення обшуку. Такі дії обшукуваної особи можуть пояснюватися прагненням видачею частини компрометуючих матеріалів: перешкодити виявленню основної, більш важливої частини; запобігти вилученню значних сум грошей або цінностей, нажитих злочинним шляхом; запобігти виявленню слідів і речових доказів за іншими злочинами, про які слідчим органам ще не відомо тощо. Тому, якщо в постанові про проведення обшуку не названа конкретна річ, що підлягає відшукуванню, а вказано, що обшук проводиться з метою відшукування слідів злочину й інших предметів і документів, які мають значення у справі, обшук слід проводити в повному обсязі, незважаючи на добровільну видачу деяких об'єктів пошуку.

¹³ Криміналістика [Текст] : підручник / [Берназ В. Д. та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. А. Ф. Волобуєва ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Х. : ХНУВС, 2011. - 665 с. : рис., табл.

3. На оглядовій стадії обшуку слідчий:

1) з'ясовує у обшукуваного, які приміщення і сховища використовуються ним особисто і які членами його сім'ї або колегами, якщо обшук проводиться в службовому приміщенні (відповіді обшукуваного зіставляються з раніше отриманими відомостями; ті ж питання з'ясовуються й у інших присутніх у місці обшуку осіб);

2) уточнює, які ключі від сховищ є в обшукуваного і чи немає у нього ключів, належність яких він не пояснив;

3) здійснює обхід і огляд усіх приміщень або території, які підлягають обшуку, після чого висуває версії про найбільш ймовірні місця зберігання об'єктів пошуку, встановлює трудомісткість і приблизний час, який потрібно буде витратити на пошуки, черговість дослідження об'єктів;

4) уточнює питання щодо організації проведення обшуку: необхідність додаткового залучення технічних помічників та спеціалістів, а також доставки технічних засобів; розподіляє обов'язки з охорони, спостереження та пошуку між учасниками обшуку; встановлює перерви для відпочинку, прийому їжі; забезпечує безпеку обшукуючи осіб; створює належні умови для обшуку (достатнє освітлення, виділення спеціального місця для огляду вилучених предметів тощо);

5) вирішує, дослідження яких об'єктів доцільно провести особисто, а що слід доручити іншим співробітникам і кому саме;

6) уточнює, які корективи необхідно внести в раніше складений план обшуку;

7) намічає тактичні прийоми пошуків.

4. На детальній стадії обшуку відбувається послідовне обстеження приміщення, ділянки місцевості (тобто об'єкту обшуку) з використанням певних методів, які можна класифікувати на такі види.

1. За охопленням об'єкта, місця обшуку: суцільне обстеження; вибіркове (обстеження частин).

2. За напрямом руху: за годинниковою стрілкою; проти годинникової стрілки; по спіралі; зустрічне обстеження; паралельне обстеження, (для ділянок місцевості).

3. За характером дій осіб, які обшукують: без порушення цілісності обстановки, об'єктів; з порушенням цілісності обстановки, об'єктів.

Ці методи використовують в залежності від особливостей об'єктів пошуку та об'єкту обшуку.

Під час проведення обшуку слідчий повинен постійно звертати увагу на факти виявлення предметів, які в подальшому будуть вилучені. Ці предмети повинні бути понятими оглянуті, причому звертається їх увага на способи і місце виявлення, а також прийоми приховування зазначених об'єктів, на факти застосування фотозйомки чи інших засобів фіксації всього виявленого.

При проведенні обшуку необхідно постійно вести спостереження за поведінкою об'єкта обшуку і контролювати його дії. При проведенні обшуку необхідно дотримуватися заходів загальної та особистої безпеки.

Завдання 3.

У разі виявлення розшукуваних предметів або тих, що представляють інтерес, необхідно фіксувати на них увагу понятих, і обов'язково вказувати в протоколі обшуку хто, яким чином, де і що саме виявив, загальні та приватні ознаки предмета.

Завдання 4.

На основі запропонованих викладачем настановних даних провести виїмку в аудиторії предметів або документів, що мають значення для справи.

Завдання 5.

Обговорити недоліки проведення огляду.

V. Скласти протокол обшуку в аудиторії та протокол виїмки (виконується самостійно усіма студентами (**студентами, слухачами**) групи) - (дивись додаток А та Б).

Коментар до клопотання про проведення обшуку житла (іншого володіння особи)¹⁴

Мета звернення з клопотанням про проведення обшуку – порушення перед слідчим суддею клопотання про надання дозволу на законних підставах провести обшук у житлі чи іншому володінні особи.

Відповідно до ст. 30 Конституції України, а також ст. 13 КПК, житло чи інше володіння особи є недоторканими. Роз'яснення термінів «житло» та «інше володіння» міститься у ч. 2 ст. 233 КПК, яка визначає, що під *житлом* особи розуміється будь-яке приміщення, котре перебуває в постійному чи тимчасовому володінні особи незалежно від його призначення і правового статусу та пристосоване для постійного або тимчасового проживання в ньому фізичних осіб, а також усі складові частини такого приміщення. При цьому не є житлом приміщення, спеціально призначені для утримання осіб, права яких обмежені за законом.

Під *іншим володінням особи* ч. 2 ст. 233 КПК визначає транспортний засіб, земельну ділянку, гараж, інші будівлі чи приміщення побутового, службового, господарського, виробничого та іншого призначення тощо, які перебувають у володінні особи.

Слідчий, прокурор має право до постановлення ухвали слідчого судді увійти до житла чи іншого володіння особи лише в невідкладних випадках, які визначаються у ч. 3 ст. 233 КПК, а саме:

- 1) у випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та майна;
- 2) у випадку безпосереднього переслідування осіб, які підозрюються у скоєнні злочину.

В усіх інших випадках проведення обшуку можливе лише за ухвалою слідчого судді. З метою винесення такої ухвали, відповідно до ст. 234 КПК, орган досудового розслідування (слідчий за погодженням з прокурором, або прокурор) звертається до слідчого судді з клопотанням. У клопотанні про проведення обшуку в житлі чи іншому володінні особи повинна бути вказана мета проведення слідчої дії «обшук», якою, за ч. 1 ст. 234 КПК, може бути:

¹⁴ Збірник взірців процесуальних документів та коментарі до них: [С.М. Алфьоров, С.М. Міщенко, О.Ю. Татаров, В.І.Фаринник та ін.]; за заг. ред. В.І. Сліпченка. – Київ: ТОВ «АРТ-Дизайн», 2012. – 196 с.

1) виявлення та фіксація відомостей про обставини вчинення кримінального правопорушення; 2) відшукування знаряддя кримінального правопорушення; 3) відшукування майна, яке було здобуте в результаті вчинення кримінального правопорушення; 4) встановлення місцезнаходження розшукуваних осіб.

При складанні клопотання про проведення обшуку потрібно чітко дотримуватися структури цього процесуального документа. Клопотання про проведення обшуку складається зі вступної, мотивувальної та резолютивної частин.

У **вступній частині** зазначається: 1) до якого суду направляється клопотання¹⁵; 2) назва процесуального документа: «Клопотання про проведення обшуку житла (чи іншого володіння)»; 3) посада, звання, прізвище та ім'я по-батькові особи, яка склала клопотання, найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер.

У **мотивувальній частині** зазначається: 1) короткий виклад обставин кримінального правопорушення, у зв'язку з розслідуванням якого подається клопотання; 2) правова кваліфікація кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність; 3) підстави проведення обшуку (потрібно навести отримані під час провадження відомості, котрі дають підстави вважати, що в конкретному місці можуть знаходитися речі, документи або особи, встановлення місцезнаходження яких має значення для кримінального провадження); 4) адреса житла чи іншого володіння особи або частина житла чи іншого володіння особи, де необхідно провести обшук (вказується точна адреса із зазначенням населеного пункту, вулиці (мікрорайону), номера будинку та квартири в ньому); 5) особа, якій належить житло чи інше володіння, та особа, у фактичному володінні якої воно перебуває (прізвище, ім'я та по-батькові, а також дату народження); 6) речі, документи або осіб, яких планується відшукати (потрібно намагатися максимально конкретно вказувати ознаки відшукуваних об'єктів¹⁶).

Вищезазначені відомості повинні бути викладені таким чином, щоб у слідчого судді, котрий розглядатиме клопотання, виникло переконання в тому, що:

- було вчинено кримінальне правопорушення;
- відшукувані речі та документи мають значення для досудового розслідування;
- відомості, які містяться у відшукуваних речах і документах, можуть бути доказами під час судового розгляду;
- відшукувані речі, документи або особи знаходяться у зазначеному в клопотанні житлі або іншому володінні особи.

У разі т.оведення однієї із зазначених вимог слідчий суддя відмовляє в задоволенні клопотання.

¹⁵ Зазначаючи адресат, не слід вказувати анкетні дані слідчого судді, оскільки слідчий суддя визначається автоматизованою системою документообігу суду (в порядку, передбаченому ст. 35 КПК України).

¹⁶ Чітке визначення предмета пошуку є додатковою гарантією дотримання конституційних прав особи, на що неодноразово звертав увагу Європейський суд з прав людини (див., зокрема, справу «Смірнов проти Росії» від 07.06.2007).

У *резолютивній частині* зазначається прохання про задоволення клопотання провести обшук у житлі чи іншому володінні особи (чітко вказується прізвище, т. 'я та по-батькові, а також дата народження), яке розташовано за відповідною адресою (вказується назва населеного пункту, вулиці (мікрорайону), номера будинку та квартири в ньому), а також вказується мета проведення обшуку відповідно до ч. 1 ст. 234 КПК України.

Важливо пам'ятати, що обшук є слідчою дією, котра суттєво обмежує конституційні права громадянина. Враховуючи це, КПК передбачає додаткові гарантії обґрунтованості проведення цієї слідчої (розшукової) дії. Відповідно до ч. 3 ст. 234 КПК, до клопотання також мають бути додані оригінали або копії документів та інших матеріалів, якими прокурор, слідчий обґрунтовує доводи клопотання, а також витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань щодо кримінального провадження, у межах якого подається клопотання. Клопотання підписується посадовою особою, яка його склала. У випадку складання клопотання слідчим, воно повинно бути погоджено з прокурором.

Клопотання про обшук розглядається в день його надходження до суду за участю слідчого або прокурора. Окремо слід зазначити, ще про одну підставу проведення обшуку, якою, згідно т. 166 КПК, є встановлений факт невиконання ухвали слідчого судді, суду про тимчасовий доступ до речей та документів. За цією статтею, в разі невиконання ухвали про тимчасовий доступ до речей і документів, слідчий суддя, суд за клопотанням сторони кримінального провадження, якій надано право на доступ до речей і документів на підставі ухвали, має право постановити ухвалу про дозвіл на проведення обшуку з метою відшукування та вилучення зазначених речей та документів.

Під час обшуку та виїмки як додаткові засоби фіксації можуть бути застосовані фото -, відео -, звукозапис. До протоколу обшуку та протоколу виїмки можуть додаватися схеми та плани.

При цьому слід звернути увагу на наступне:

а) протокол, як і опис вилучених предметів, складається у трьох ідентичних екземплярах, із застосуванням копіювального папіру: один надається особі, що підлягає обшуку, другий - залишається у кримінальному провадженні, третій - разом з речовими доказами направляється до камери зберігання речових доказів;

б) всі сторінки оригіналу і копії обов'язково повинні бути підписані слідчим, понятими і особою, що підлягала обшуку або її представником;

в) протокол складається не тільки особою, що проводила обшук, а й іншими учасниками;

г) слід уникати внесення до протоколу пояснень особи, що підлягає обшуку, відносно тих предметів, які розшуковуються;

д) при вилученні предметів необхідно фіксувати у протоколі загальні і окремі їх ознаки: форму, розмір, колір або відтінки, якість, маркувальні позначення, особливості, відмінні ознаки, пошкодження, по можливості вартість (якщо вилучаються документи, то всі реквізити);

є) вказівку на те, що отримано добровільно;

ж) які цінності вилучено для покриття збитків і конфіскації майна;

з) при знаходженні тайників, докладно описується конструкція.

IV. Підведення підсумків практичного заняття.

V. Усім студентам завчасно здати викладачеві для перевірки та оцінювання протокол обшуку в аудиторії та протокол виїмки.

Підсумковий результат вивчення теми:

Студенти повинні отримати оцінки за:

1) якісно складені процесуальні документи: клопотання про проведення обшуку в житлі підозрюваного; клопотання про проведення обшуку в аудиторії; протокол про проведення обшуку в аудиторії; протокол про виїмку речей;

2) якісно проведений обшук та виїмка в аудиторії предметів або документів (колегіальна оцінка);

3) підготовлені мультимедійні презентації: «Тактичні особливості операції з одночасного обшуку декількох об'єктів та затримання підозрюваних», «Психологічні особливості обшуку».

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

ТЕМА: ТАКТИКА СЛІДЧОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ

Загальні положення

Тривалість – 2 години.

Місце проведення – навчальна аудиторія.

Мета – закріпити, конкретизувати й поглибити знання про особливості проведення слідчого експерименту.

Методи: виконання практичних завдань, пояснення, демонстрація, бесіда, дискусія.

Обладнання: проектор, екран, комп'ютер, відеокамера або цифровий фотоапарат.

Практичне заняття «Тактика слідчого експерименту» пов'язане з практичним заняттям «Тактика огляду місця події»

На практичному занятті закріплюються практичні навички організації і провадження слідчого експерименту, побудови системи взаємопов'язаних доказів у кримінальному провадженні.

Завдання для самостійної підготовки до практичного заняття

I. Підготувати відповіді на навчальні питання:

1. Поняття, цілі та види слідчого експерименту.
2. Роль експерименту в дослідних діях слідчого, спеціаліста та експерта при провадженні окремих слідчих дій.
3. Завдання слідчого експерименту.
4. Підготовка до слідчого експерименту.

5. Забезпечення умов, необхідних для виробництва дослідів, інструктаж учасників.
6. Використання науково-технічних засобів.
7. Тактичні умови і прийоми проведення слідчого експерименту.
8. Фіксація умов, ходу і результатів слідчого експерименту.
9. Етапи проведення слідчого експерименту, підготовка до слідчого експерименту.
10. Планування слідчого експерименту. Участь фахівців у виборі засобів фіксації, реконструкції обстановки та підготовці об'єктів.
11. Оцінка та використання результатів слідчого експерименту.
12. Оцінка доказового значення слідчого експерименту.

II. Підготувати реферат або мультимедійну презентацію:

1. Технічне забезпечення проведення слідчого експерименту.
2. Слідчий експеримент як форма моделювання

III. При підготовці до практичного заняття студентам необхідно звернути увагу на наступні аспекти:

- 1) на основі аналізу матеріалів кримінального провадження і настановних даних необхідно визначити вид слідчого експерименту і доцільність його проведення;
- 2) необхідно уважно вивчити матеріали кримінального провадження з метою відновлення обставин, в яких відбувався злочин, що розслідується.

IV. Скласти схематичний план проведення слідчого експерименту.

Скласти план проведення слідчого експерименту необхідно із зазначенням виду і послідовності провадження дослідів, а також зі списком учасників (кожен студент складає план і список виходячи з того, що дана слідчу (розшукову) дію буде проводити саме він). Визначити процесуальний та особистісний склад учасників слідчого експерименту. Визначити які ще необхідні відомості для забезпечення достовірності експерименту, вказати джерела їх отримання.

V. Подивитися відеофільм «Слідчий експеримент».

Студенти на практичне заняття повинні принести:

- 1) підручники з криміналістики та судової медицини;
- 2) Кримінальний процесуальний кодекс, Кримінальний кодекс;
- 3) бланки протоколів слідчого експерименту,
- 4) лінійку, білі аркуші;
- 4) раніше зібрані матеріали кримінального провадження щодо розслідування вбивства (процесуальні та допоміжні);
- 5) план проведення слідчого експерименту;
- 6) цифровий фотоапарат.

Хід практичного заняття:

I. Обговорення та оцінювання допущених процесуальних помилок при складанні таких документів: клопотання про проведення обшуку в житлі підозрюваного; клопотання про проведення обшуку в аудиторії; протокол про проведення обшуку в аудиторії; протокол про виїмку речей.

II. Перегляд мультимедійних презентацій та їх обговорення.

III. Обговорення переглянутого вдома відеофільму.

IV. Виконання завдань:

Завдання 1.

Обговорити план проведення слідчого експерименту. Скласти загальний план проведення слідчого експерименту. Визначити, хто буде здійснювати відеофіксацію слідчого експерименту.

Завдання 2.

Провести слідчий експеримент (із застосуванням відеозапису). Підозрюваний на манекені показує яким чином він наносив удари ножом. На якому місці. Процес слідчого експерименту записується на відео з дотриманням правил відеофіксації.

V. Скласти протокол слідчого експерименту з додатками (вимірювання, фотографування, звуко- чи відеозапис, план і схема, графічні зображення).

Під час проведення слідчого експерименту треба провести вимірювання, фотографування, звуко- чи відеозапис, скласти план і схему, виготовити графічні зображення, які додаються до протоколу.

Методичні рекомендації щодо складання протоколу слідчого експерименту¹⁷:

У вступній частині незалежно від форми слідчого експерименту зазначають:

- а) найменування протоколу;
- б) дату й місце проведення;
- в) час його початку та завершення;
- г) посаду, звання і прізвище особи, що складала протокол;
- д) номер кримінальної справи;
- е) прізвища, імена, по батькові понятих, спеціаліста (його фах та для чого його запрошено), підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого, свідка, статистів, помічника слідчого (або іншого працівника міліції, для виконання яких функцій його запрошено);
- ж) прізвище, ім'я, по батькові особи, що мешкає в певному приміщенні, або ж представника адміністрації підприємства, установи, де проводиться дія;
- з) статті закону, з дотриманням яких проведено перевірку показань або експеримент;
- і) відомості про роз'яснення учасникам слідчої дії їх прав і обов'язків;

¹⁷ Криміналістика [Текст] : підручник / [Берназ В. Д. та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. А. Ф. Волобуєва ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Х. : ХНУВС, 2011. - 665 с. : рис., табл.

к) відомості про застосовані технічні засоби фіксації (які, для чого, ким застосовані) та відмітка щодо повідомлення учасників слідчої дії про застосування засобів;

л) дані про попередження учасників щодо неприпустимості розголошення результатів слідчої дії.

Зміст описової частини протоколу зумовлений формою слідчого експерименту. В протоколі слідчого експерименту у формі слідчого експерименту вказують:

а) спеціальну мету проведення експерименту;

б) місце, час та умови, в яких відбулася подія та слідча дія (погодні умови, відстань тощо), відомості про використання в процесі експерименту речових доказів;

в) умови, які були реконструйовані, та об'єкти, використовувані для цього (виготовлення муляжів, манекенів, інших моделей); якщо певні з цих умов відтворити не вдалося, це необхідно зазначити в протоколі;

г) відомості про організацію експерименту: розподіл обов'язків між учасниками, розташування використаних предметів, сутність дослідів, їх етапи, послідовність, повторюваність, хто їх виконував, як вони варіювалися;

д) результати, отримані з проведенням експерименту (чутність, чіткість тощо).

Основна вимога до цього етапу - повне відображення дослідів та умов їх проведення. Наприклад, якщо перевірка підлягає можливості чути у певних умовах, у протоколі необхідно відображати, який саме учасник, якого змісту фрази вимовляв, якої гучності, яким тембром тощо. Перевіряючи можливість зупинити автомобіль, слід зазначити, наскільки несподіваним для водія був сигнал про гальмування, або ж він знав про нього заздалегідь.

У протоколі слідчого експерименту формі перевірки і уточнення показань на місці необхідно зафіксувати:

а) час слідчої дії;

б) звідки було розпочато перевірку (яким був маршрут на місці перевірки показань);

в) де і які саме дії відбувалися;

г) що було продемонстровано;

д) основні питання і відповіді на них;

є) які знайдено предмети (ймовірно речові докази) та їх опис.

У заключній частині протоколу слідчого експерименту фіксують:

а) заяви і зауваження учасників слідчої дії;

б) вказівку на плани, схеми, складені під час експерименту і додані до протоколу;

в) відомості про ознайомлення з протоколом усіх учасників дії;

г) відомості щодо проведення засобів фотографії, відео, звукозапису;

д) відомості про перегляд відеозапису, прослуховування звукозапису;

є) підписи всіх учасників.

Вилучені, а також отримані внаслідок дослідів речі опечатують та і запаковують.

Окрему увагу слід приділити відеозапису та фотографуванню при фіксації перебігу й результатів слідчого експерименту. Фіксацію технічними засобами необхідно робити таким чином, щоб був наочним факт руху особи, перевірка показань якої здійснюється, попереду групи учасників слідчої дії, факт визначення нею маршруту руху. Фіксацію на камеру доцільно здійснювати з положення збоку від цієї особи. Знімання з різних боків і в різних ракурсах можливе лише на певному місці, де особа щось демонструє. Під час перевірки показань декількох осіб (у межах окремих слідчих дій) знімання одних і тих самих об'єктів бажано проводити однаковими методами та способами для ліпшого сприйняття (ідентифікації) обстановки події при подальших переглядах та правильної оцінки доказів.

Фотографувати рекомендовано такі моменти:

- а) момент демонстрування допитуваним орієнтирів на маршруті до місця перевірки показань;
- б) місце перевірки як окремий об'єкт фіксації;
- в) момент демонстрації допитуваною особою дій та розташування учасників дії в цей момент;
- г) сліди та предмети, на яких акцентувався допитуваний, або знайдені на місці перевірки показань із його допомогою.

VI. Переглянути відеозапис, визначити допущені процесуальні, організаційні і тактичні помилки.

VII. Підведення підсумків практичного заняття.

VIII. Усім студентам завчасно для перевірки та оцінювання здати викладачеві:

- а) план проведення слідчого експерименту;
- б) протокол слідчого експерименту з додатками (вимірювання, фотографування, звуко- чи відеозапис, план і схема, графічні зображення).

Підсумковий результат вивчення теми:

Студенти можуть отримати оцінки за:

- 1) якісно оформлений схематичний план проведення слідчого експерименту та протокол слідчого експерименту з додатками (вимірювання, фотографування, звуко- чи відеозапис, план і схема, графічні зображення).
- 2) підготовлену мультимедійну презентацію: «Технічне забезпечення проведення слідчого експерименту», «Слідчий експеримент як форма моделювання»;
- 3) відповіді на запитання.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

ТЕМА: ТАКТИКА ПЕРЕВІРКИ ПОКАЗАНЬ НА МІСЦІ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Тривалість – 2 години.

Місце проведення – навчальна аудиторія.

Мета – закріпити, конкретизувати й поглибити знання про особливості проведення перевірки показань на місці події.

Методи: виконання практичних завдань, пояснення, демонстрація, бесіда, дискусія.

Обладнання: проектор, комп'ютер, екран, відеокамера або цифровий фотоапарат.

Практичне заняття «Тактика перевірки показань на місці» пов'язане з практичним заняттям «Тактика огляду місця події»

В ході заняття відпрацьовуються і закріплюються практичні навички організації і провадження перевірки показань на місці події, побудови системи взаємопов'язаних доказів у кримінальному провадженні.

Заняття проводиться у формі ділової гри, в ході якої на підставі раніше зібраних матеріалів проводиться перевірка показань підозрюваного на місці події, із застосуванням відеозапису. Відстежується взаємозв'язок між протоколами огляду місця події, допитів різних осіб, пред'явлення для впізнання та іншими документами, що збираються і витребуються в ході досудового розслідування.

Завдання для самостійної підготовки до практичного заняття

I. Підготувати відповіді на навчальні питання:

1. Поняття, види, завдання та значення перевірки показань на місці.
2. Планування перевірки показань на місці події, підготовка до її проведення.
3. Взаємодія слідчого з органами дізнання при підготовці та проведенні перевірки показань на місці.
4. Основні тактичні рекомендації щодо проведення перевірки показань на місці події.
5. Особливості фіксації ходу і результатів перевірки показань, використання технічних засобів.
6. Використання результатів перевірки показань на місці в ході подальшого розслідування.

II. При підготовці до практичного заняття студентам необхідно звернути увагу на наступні аспекти:

- 1) на основі аналізу матеріалів кримінального провадження і настановних даних необхідно визначити доцільність проведення перевірки показань на місці події;
- 2) необхідно уважно вивчити матеріали кримінального провадження з метою відновлення умов, в яких відбувався злочин;
- 3) необхідно пам'ятати, що перевірка показань на місці включає в себе елементи допиту, огляду і експерименту, але не замінює собою зазначені слідчі (розшукові) дії і суттєво від них відрізняється.

III. Враховуючи, що перевірка показань на місці проводиться у декілька етапів із застосуванням відеозапису, необхідно заздалегідь намітити контрольні точки та скласти план-сценарій.

На основі матеріалів кримінального провадження та запропонованих викладачем настановних даних скласти план провадження перевірки показань обвинуваченого (підозрюваного) або потерпілого. Намітити основні контрольні точки, скласти план-сценарій зі списком учасників.

IV. Підготувати реферат або мультимедійну презентацію на тему:

1. Основні тактичні правила перевірки показань на місці.
2. Тактика проведення перевірки показань на місці.

Студенти на практичне заняття повинні принести:

- 1) підручники з криміналістики та судової медицини;
- 2) Кримінальний процесуальний кодекс, Кримінальний кодекс;
- 3) бланки протоколів перевірки показань на місці (бланки – у додатку А);
- 3) лінійку, аркуші білого паперу;
- 4) раніше зібрані матеріали кримінального провадження щодо розслідування вбивства (процесуальні та допоміжні);
- 5) цифровий фотоапарат;
- 6) план-сценарій зі списком учасників перевірки показань на місці.

Хід практичного заняття:

I. Перегляд мультимедійних презентацій та їх обговорення.

II. Обговорення та оцінювання допущених процесуальних помилок при складанні: плану проведення слідчого експерименту та протоколу слідчого експерименту з додатками (вимірювання, фотографування, звуко- чи відеозапис, план і схема, графічні зображення).

III. Виконання студентами завдань:

Завдання 1.

Обговорити плани перевірки показань на місці та скласти єдиний типовий план проведення вказаної слідчої (розшукової) дії. З групи студентів обирається особа, що буде грати роль слідчого, який згідно складеному плану, залучаючи студентів, повинен проводити дослідні дії.

Завдання 2.

Провести перевірку показань обвинуваченого (підозрюваного) на місці події із застосуванням відеозапису.

Студентам необхідно звернути увагу на наступний аспект:

Необхідно дотримуватися основного тактичного прийому перевірки показань на місці - «пояснення з попередженням», тобто спочатку підозрюваний описує об'єкт (контрольну точку), після чого здійснюється переміщення в дане місце, його огляд і демонстрація дій підозрюваного.

Завдання 3.

Переглянути відеозапис, визначити допущені процесуальні, організаційні і тактичні помилки.

Завдання 4.

Скласти протокол перевірки показань підозрюваного на місці події, а також схематичний план.

IV. Підведення підсумків практичного заняття.

V. Усім студентам завчасно здати викладачеві документи для перевірки та оцінювання:

- 1) план-сценарій зі списком учасників перевірки показань на місці;
- 2) протокол перевірки показань підозрюваного на місці події;
- 3) схематичний план перевірки показань підозрюваного на місці події.

Підсумковий результат вивчення теми:

Студенти отримують оцінки за:

- 1) якісно складені: план-сценарій зі списком учасників перевірки показань на місці; протокол перевірки показань підозрюваного на місці події; схематичний план перевірки показань підозрюваного на місці події;
- 2) підготовлену мультимедійну презентацію: «Основні тактичні правила перевірки показань на місці», «Тактика проведення перевірки показань на місці»;
- 3) відповіді на запитання.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ**ТЕМА: ТАКТИКА ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ****Загальні положення**

Тривалість – 2 години.

Місце проведення – навчальна аудиторія.

Мета – закріпити, конкретизувати й поглибити знання про особливості призначення судових експертиз.

Методи: виконання практичних завдань, пояснення, демонстрація, бесіда, дискусія.

Обладнання: проектор, екран, комп'ютер, навчальні відеофільми «Криміналістична експертиза», «Нитка Аріадни».

У ході заняття відпрацьовуються і закріплюються практичні навички підготовки та призначення судових експертиз, залучення фахівця до участі в слідчих діях, побудови системи взаємопов'язаних доказів у кримінальному провадженні.

Завдання для самостійної підготовки до практичного заняття**I. Підготувати відповіді на навчальні питання:**

1. Поняття судової експертизи, її види та значення.
2. Класифікація судових експертиз.
3. Криміналістичні експертизи.

4. Процесуальні та організаційні питання призначення судових експертиз. Поняття і види зразків для порівняльного дослідження, вимоги, які пред'являються до зразків.

5. Система судово-експертних установ в Україні. Організація і структура судово-експертних установ в Україні.

6. Призначення судової експертизи.

7. Підготовка матеріалів для експертизи.

8. Визначення експертного завдання. Вибір експертної установи.

9. Основи підготовки, призначення та проведення судових експертиз.

10. Тактика отримання зразків для порівняльного дослідження.

11. Участь фахівців і застосування науково-технічних засобів при отриманні порівняльних зразків для дослідження мікрооб'єктів і слідів запаху.

12. Структура постанови про призначення судової експертизи.

13. Особливості організації повторної, додаткової, комісійної та комплексної експертиз.

14. Підготовка до виробництва експертизи по конкретній справі.

15. Вибір експерта, ознайомлення його з матеріалами справи, що відносяться до предмета експертизи.

16. Взаємодія слідчого з експертом при підготовці, виробництві експертного дослідження та після його завершення.

17. Види висновків експерта.

18. Наукові критерії оцінки достовірності та доказового значення висновку експерта.

19. Поняття спеціальних знань і форми їх використання в розслідуванні злочинів.

20. Висновок експерта, його зміст, критерії оцінки висновку експерта.

21. Особливості призначення і провадження досліджень за оперативними матеріалами.

22. Оцінка та використання висновку експерта у кримінальному процесі

II. Підготувати реферат або мультимедійну презентацію на тему:

1. Особливості призначення і виробництва експертиз у суді.

III. При підготовці до практичного заняття студентам необхідно звернути увагу на наступні аспекти:

1) необхідно пам'ятати, що до винесення постанови про призначення судової експертизи необхідно провести підготовку;

2) до підготовчих дій відносять: отримання зразків для порівняльного дослідження, вилучення предметів і документів в ході обшуку або виїмки, консультації фахівців та експертів, вибір експертної установи (експерта), формулювання питань експерту, виробництво необхідних слідчих дій, направлених на отримання інформації, необхідної для провадження експертизи.

IV. Скласти план підготовки до призначення експертизи, що включає в себе всі підготовчі дії.

V. Скласти постанову про призначення певного виду судової експертизи. Порядковий номер експертизи відповідає порядковому номеру прізвища у журналі:

1. почеркознавча;

2. технічна експертиза документів;
3. фототехнічна експертиза;
4. портретна експертиза;
5. трасологічна (крім досліджень слідів пошкодження одягу, пов'язаних з одночасним спричиненням тілесних ушкоджень, які проводяться в бюро судово-медичної експертизи);
6. експертиза слідів рук (дактилоскопічна експертиза);
7. експертиза слідів ніг людини та взуття;
8. експертиза слідів ніг (лап) та зубів тварин;
9. експертиза замикальних та запобіжних (контрольних) пристроїв (засобів);
10. експертиза цілого за частинами;
11. експертиза холодної зброї;
12. експертиза вузлів та петель;
13. експертиза рельєфних знаків;
14. експертиза механічних пошкоджень одягу;
15. експертиза слідів транспортних засобів;
16. балістична експертиза;
17. наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів;
18. спиртовмісних сумішей;
19. ґрунтів;
20. металів і сплавів;
21. сильнодіючих і отруйних речовин;
22. біологічна;
23. інженерно-транспортна (автотехнічна, транспортно-трасологічна, залізнично-транспортна);
24. пожежно-технічна;
25. безпеки життєдіяльності;
26. комп'ютерно-технічна;
27. промислових зразків;
28. психологічна;
29. екологічна;
30. судово-психіатрична.

При складанні постанови про призначення судової експертизи, необхідно пам'ятати, що в настановній частині крім юридичної фабули кримінального провадження необхідно навести підстави для призначення експертизи, тобто вказати, коли, де і які саме об'єкти були вилучені, коли, які саме і в кого були отримані зразки. В заключній частині постанови наводяться питання експерту, які складаються за строго встановленою формою, а також розгорнутий перелік об'єктів, що направляються експерту, з докладним описом їх упаковки.

VI. Подивитися вдома відеофільми «Криміналістична експертиза», «Нитка Аріадни».

Студенти на практичне заняття повинні принести:

- 1) підручники з криміналістики та судової медицини;
- 2) Кримінальний процесуальний кодекс, Кримінальний кодекс;
- 3) план підготовки до призначення експертизи,
- 4) постанову про призначення експертизи.

Хід практичного заняття:

I. Обговорення та оцінювання допущених процесуальних помилок при складанні: протоколу перевірки показань підозрюваного на місці події; плану-сценарію зі списком учасників перевірки показань на місці; схематичного плану перевірки показань підозрюваного на місці події.

II. Перегляд мультимедійної презентації та їх обговорення.

III. Обговорення переглянутих вдома відеофільмів.

IV. Обговорення планів підготовки до призначення судової експертизи.

V. Обговорення постанови про призначення судової експертизи.

VI. Надання викладачем рекомендацій щодо переліку питань про різновиди експертизи.

VII. Підведення підсумків практичного заняття.

Підсумковий результат вивчення теми:

Студенти можуть отримати оцінку за

- 1) якісно складені документи: план підготовки до призначення експертизи; постанову про призначення судової експертизи;
- 2) підготовлену мультимедійну презентацію: «Особливості призначення і виробництва експертиз у суді»;
- 3) відповіді на запитання.

ПІСЛЯМОВА

Сучасна злочинність характеризується надзвичайною агресивністю, мобільністю, професіоналізмом. Постійно змінюються форми, методи, стратегія та тактика протиправної діяльності. Такі обставини вимагають від правознавців досконалого вивчення тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій та удосконалення умінь здійснювати досудове розслідування кримінальних правопорушень.

У запропонованих методичних рекомендаціях наводяться плани семінарських та практичних занять до тем розділу «Криміналістична тактика» курсу навчальної дисципліни «Криміналістика», запланованих навчальною програмою для студентів юридичних факультетів ВНЗ.

В основу побудови методичних рекомендацій покладені принципи системності, логічності, послідовності, інтегральності юридичних знань, міждисциплінарного зв'язку з іншими навчальними дисциплінами, які сприяють формуванню у студентів відповідних до фахового спрямування навичок і вмінь.

Оволодіння криміналістичними знаннями щодо тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій та отримання належних практичних умінь та навичок є обов'язковими для слідчого, прокурора, слідчого-судді, судді, адвоката, оскільки функції, які вони виконують, безпосередньо пов'язані із застосуванням саме цих знань. Інші представники юридичних спеціальностей також не можуть обійтися у своїй діяльності без знань криміналістичної тактики.

Методичні рекомендації будуть корисними не тільки студентам юридичних факультетів, а також й курсантам, слухачам, викладачам ВНЗ МВС України. Вони сприятимуть комплексному засвоєнню знань та розвитку професійно важливих умінь та навичок.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

БАЗОВА

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України [Електронний ресурс] : закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду: за станом на 15. 05. 2014 р. v005p710-14. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

2. Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс] : закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду: за станом на 11. 07. 2014 р. № 1533-18. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс] : закон України від 13. 04. 2012 р. № 4651-VI із змін., внес. згідно із Законами України: за станом на 04. 06. 2014 р. № 1261-18. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

4. Про адвокатуру та адвокатську діяльність [Електронний ресурс] : закон України від 05. 07. 2012 № 5076-VI. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

5. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів [Електронний ресурс] : закон України від 23. 12. 1993 р. № 3781-XII із змін., внес. згідно із Законами України: за станом на 02. 03. 2014 р. № 767-18. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

6. Про державну таємницю [Електронний ресурс] : закон України від 21.01. 1994 р. № 3855-XII із змін., внес. згідно із Законами України: за станом на 19. 04. 2014 р. № 1170-18. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

7. Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України [Електронний ресурс] : закон України від 22. 02. 2006 р. № 3460-IV із змін., внес. згідно із Законами України: за станом на 09. 06. 2013 р. № 245-18. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

8. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві [Електронний ресурс] : закон України від 23.12.1993 р. № 3782-XII із змін., внес. згідно із Законами України: за станом на 27. 04. 2014 р. № 314-18. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

9. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними [Електронний ресурс] : закон України від 15. 02. 1995 р. № 62/95ВР із змін., внес. згідно із Законами України: за станом на 11. 08. 2013 р. № 406-18. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

10. Про міліцію [Електронний ресурс] : закон України від 20. 12. 1990 р.

№ 565-XII із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду: за станом на 08. 05. 2014 р. № 1242-18. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

11.Про оперативно-розшукову діяльність [Електронний ресурс] : закон України від 18. 02. 1992 р. № 2135-XII із змін., внес. згідно із Законами України: за станом на 11. 08. 2013 р. № 406-18. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

12.Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю [Електронний ресурс] : закон України від 30. 06. 1993 р. № 3341-XII із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду: за станом на 11. 10. 2013 р. № 5178-17. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

13.Про прокуратуру [Електронний ресурс] : закон України від 05. 11. 1991 р. №1789-XII із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду: за станом на 19. 04. 2014 р. № 1170-18. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

14.Порядок отримання дозволу суду на здійснення заходів, які тимчасово обмежують права людини, та використання добутої інформації [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 26. 09. 2007 р. № 1169 із змін., внес. згідно із Постановами Кабінету Міністрів України: за станом на 19.11. 2012 р. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

15.Про порядок організації та забезпечення режиму секретності в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, установах і організаціях [Текст] : постанова Кабінету Міністрів України від 18. 12. 2013 р. № 937. – К., 2013. – 320 с. : іл. – Таємно. – ДСК, примірник № 42/2913 ; режимно-секретний сектор Біляївського РВ ГУМВС, вх.№ 1 : журнал розпорядних документів від 01. 04. 2014 р. (осн. док. 317 арк.) ; РСВ УРСДЗ ГУМВС України в Одеській області, облік нормативно-розпорядчих документів від 20. 03. 2014 р. № 1.

16.Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень [Електронний ресурс] : наказ МВС України від 14. 08. 2012 р. № 700. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: <http://prigovorsuda.info>. – Назва з екрану.

17.Інструкція з організації діяльності органів досудового розслідування Міністерства внутрішніх справ [Електронний ресурс] : наказ МВС України від 09. 08. 2012 р. № 686. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua>. – Назва з екрану.

18.Про затвердження Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події та положення про комісії [Електронний ресурс] : наказ МВС України від 19. 11. 2012 р. № 1050 із змін., внес. згідно з наказами МВС: за станом на 04. 07. 2014 р. № z0623-14. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

19.Про стан організації роботи з проведення негласних слідчих (розшукових) дій слідчими підрозділами УМВС України : наказ МВС від 25.02.2013 р. №534 [Електронний ресурс] : – Електрон. дан. (1 файл).– Режим доступу: внутрішній сайт Головного слідчого управління МВС (ГСУ). – ДСК.

20.Про організацію діяльності прокурорів у кримінальному провадженні [Електронний ресурс] : наказ Генерального прокурора України від 19. 12. 2012 р. № 4гн. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: <http://document.ua/pro-organizaciyu-dijalnosti-prokuroriv-u-kriminalnomu-provad-doc126824.html>. – Назва з екрану.

21.Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань [Електронний ресурс] : наказ Генерального прокурора України від 17. 08. 2012 р. № 69. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: www.gr.ov.ua. – Назва з екрану.

22.Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні [Електронний ресурс] : наказ Генеральної прокуратури України, МВС України, СБУ України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16. 11. 2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

23.Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю [Електронний ресурс] : наказ Служби безпеки України від 12. 08. 2005 р. № 440 із змін., внес. згідно з наказами Служби безпеки України: за станом на 25. 06. 2013 р. № 265. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

24.Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 № N 4038а-ХІІ, станом на 1 березня 2013 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, N 28, ст.232

* * *

Підручники

1. Криміналістика: Підручник/ П.Д.Біленчук, В.К.Лисиченко, Н.І.Клименко та ін.; за ред. П.Д.Біленчука.- Київ: Атіка, 2001.- 543с.

2. Криміналістика: Підручник для студентів юридичних спеціальностей вузів/ Нац. юрид. академія України ім.Я.Мудрого; За ред. В.Ю.Шепітька; Авт. кол.: В.М.Глібко, А.Л.Дудніков та ін.- Київ: Ін-Юре, 2001.- 682с.

3. Криміналістика. Криміналістическая тактика и методика расследования преступлений. Учебник /Под ред. В.Ю. Шепитько.- Харьков: "Одиссей", 2001 р.– 527с.

4. Криміналістика: Підручник для студ. юрид. спец. ВЗО. Доп. М-вом освіти і науки України/ Нац. юрид. академія ім. Я.Мудрого; Ред.: В.Ю.Шепітько.- Вид. 2-ге, перероб. і допов.- Київ: Ін-Юре, 2004.- 725с.

5. Криміналістика : Мультимедійний підручник // В.І. Перкін, П.Д. Біленчук, В.К. Весельський та ін.. - Київ: 2008 р.

6. Криміналістика [Текст] : підручник / [Берназ В. Д. та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. А. Ф. Волобуєва ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Х. : ХНУВС, 2011. - 665 с. : рис., табл.

7. Кузьмічов В.С., Прокопенко Г.І. Криміналістика: Навч. посіб. / За заг. ред. В.Г. Гончаренка та Є.М. Моїсєєва. - К.: Юрінком Інтер, 2001. - 368 с. ISBN 966-7784-87-8

8. Салтевський М.В. Криміналістика (у сучасному викладі): Підручник для ВНЗ. Затверд. М-вом освіти Криміналістика: [Підруч. для студ. юрид. спец. вищ. закл. освіти] / [Шепітько В.Ю., Глібоко В.М., Дудніков А.Л. та ін.]; Нац. юрид. акад. ім. Ярослава Мудрого; За ред. В.Ю. Шепітька. - К.: Вид. дім "Ін Юре", 2001. - 682 с.: іл.

9. Скригонюк М.І. Криміналістика: Підручник.- К.: Атіка, 2005.- 496с.

Інші наукові навчально-методичні видання:

1. Баев О.Я. Тактика следственных действий: Учебное пособие. - 2-е изд.; доп. и испр.- Воронеж: НПО "МОДЭК", 1995.

2. Бацько І. М. Кримінально-процесуальні аспекти затримання підозрюваного / Бацько І. М. // Україна між минулим і майбутнім : матеріали Всеукраїнської наукової конференції. - К. : Вид-во НАВС України, 2002. - С. 138-145.

1. Валеев М.Х. Особенности тактической операции "задержание преступника с поличным" по делам о вымогательстве // Учен. зап. Ульянов. Гос. Ун-та. Сер.: право.- Ульяновск, 1999.- № 1.- С.99-103.

2. Гора І. В. та Колесник В. А. Криміналістика: Посіб. для підготовки до іспитів - Київ: Вид. Поливода А.В., 2003 р.– 144с.

3. Гусаков А. Н., Филющенко А. А. Следственная тактика в вопросах и ответах: Учеб. пособие/ Гусаков А.Н., Филющенко А.А.-2-е изд.-Свердловск: Урал. гос. ун-т, 1993.

4. Дулов А.В. Тактические операции при расследовании преступлений. М., 1979.

5. Збірник візріців процесуальних документів та коментарі до них: [С.М. Алфьоров, С.М. Міщенко, О.Ю. Татаров, В.І.Фаринник та ін.]; за заг. ред. В.І. Сліпченка. – Київ: ТОВ «АРТ-Дизайн», 2012. – 196 с.

6. Іщенко А.В. та Шевченко А. С. Криміналістичне забезпечення розшуку безвісно відсутніх осіб: Посібник/ МВС України. ДНДЕКЦ. НАВСУ; За заг. ред. І.П.Красюка.- Київ: Ред.-видав. відділ МВС України, 2005.- 146с

7. Облаков А.Ф. Некоторые вопросы теории и практики задержания лиц, подозреваемых в совершении преступления// Проблемы предварительного следствия и раскрытия преступлений в деятельности органов внутренних дел: Сб. науч. тр. Хабаровск, 1989. С.65-71.

8. Погорецький М. А. Затримання підозрюваного: проблеми обґрунтування рішення / М. А. Погорецький // Юридичний радник. - № 6 (20). - С. 92-97; Сербін М. М. Затримання підозрюваного в кримінальному процесі: порівняльно-правовий аналіз / М. М. Сербін // Право і суспільство. - 2008. - № 5. – С. 88-90

9. Селиванов Н.А., Теребилов В.И. Первоначальные следственные действия.- 2-е изд./ испр. и доп.- М.: Юридическая литература, 1969.

10. Криміналістика : Навч. посіб. // Авт. кол.:Р.І.Благути, Р.І.Сибіріна,В.М.Бараняк та ін.; за заг.ред. Є.В.ПряхінаЛьвівДУВС. - Львів:

2010 р.- 539с.

11. Криміналістика: питання і відповіді : навч. посіб. для студ. ВНЗ. // А.В.Кофанов, О.Л.Кобилянський, Я.В.Кузьмічов, Ж.В.Удовенко, С.В.Хільченко; МОН України, НАВС. - Київ: Центр убов. літ., 2011 р.- 276с.

12. Кузьмічов В.С., Прокопенко Г.І. Криміналістика : Навч. посібник // МО України. НАВСУ; За заг. ред. В.Г.Гончаренка, Є.М.Моїсеєва. - Київ: ЮрІнком Інтер, 2001 р.- 368с.

13. Керівництво з розслідування злочинів: науково-практичний посібник / Кол. авторів: В.Ю. Шепітько, В.О. Коновалова, В.А. Журавель та ін.; За ред.. В.Ю. Шепітька. – “Одіссей”, 2010. – 960 с.

14. Криміналістичне дослідження слідів рук: Науково - практичний посібник/ Держ. НДЕКЦ МВС України. НДБ суд. експертиз; О.П.Дубовий, В.Я.Лукашенко, Я.В.Рибалко, П.Ю.Тимошенко, Л.Чорнобай; Ред. Я.Ю.Кондратьєв.- К.: Атіка, 2000.- 149с.

15. Кузьмічов В. С. та Прокопенко Г.І. Криміналістика: Навчальний посібник /М-во освіти і науки України. НАВСУ; Заг. ред. В.Г. Гончаренка, Є.М. Моїсеєва.- Київ: ЮрІнком Інтер, 2001 р.– 360с.

16. Шепітько В.Ю. Довідник слідчого/ АПрН України.- Вид. 2-ге, перероб. та допов.- Київ: Ін-Юре, 2003.- 203с.- (Сер."Біб-ка слідчого").

17. Шеремет А.П. Криміналістика: Навч. посібник/ М-во освіти і науки України. Ужгородський держ. ін-т інформатики, економіки і права.- Київ: Центр навчальної літ., 2005.- 471с.

18. Цільмак О.М. Основи побудови криміналістичних версій. [Текст] / О. М. Цільмак // Порівняльно–аналітичне право: електронне наукове фахове видання юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» – 2014. – № 2. – С. 334–338 – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : http://www.par.in.ua/2_2014/93.pdf – Назва з екрану

19. Цільмак О.М. Основні функції, принципи та правила процесу перевірки криміналістичних версій. [Текст] / О. М. Цільмак // Юридичний вісник: науково–практичний фаховий журнал. – 2014. – № 4. – С. 233-237

ДОДАТКОВА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КОЖНОЇ ТЕМИ:

До теми

«Загальні положення криміналістичної тактики»

1. Белкин Р.С. Курс криминалистики: учебное пособие для вузов [3-е изд.]/ Р.С.Белкин – М.: ЮНИТИ-ДАНА, Закон и право, 2001. – 837 с.

2. Біленчук ТІ. Д., Перкін В. І. Тактичні прийоми, тактичні комбінації та тактичні операції в розслідуванні злочинів. — К, 1996.

3. Салтевський М.В. Криміналістика: підручник / М.В.Салтевський - К.: Кондор, 2005. – 588 с.

4. Эминов В.Е., Еникеев М.И., Образцов В.А.. Следственные действия. Психология, тактика, технология: Санкт-Петербург, 2004. - 687 с.

До теми «Криміналістичні версії та планування розслідування»

1. Кузьмін С.В. Сучасний стан методології планування розслідування злочинів // Вісник криміналістики. -2005. - № 4 (16).
2. Цільмак О.М. Основи побудови криміналістичних версій. [Текст] / О. М. Цільмак // Порівняльно–аналітичне право: електронне наукове фахове видання юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» – 2014. – № 2. – С. 334–338 – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : http://www.pap.in.ua/2_2014/93.pdf – Назва з екрану
3. Цільмак О.М. Основні функції, принципи та правила процесу перевірки криміналістичних версій. [Текст] / О. М. Цільмак // Юридичний вісник: науково–практичний фаховий журнал. – 2014. – № 4. – С. 233-237
4. Халіков О.М. Взаємозв'язок слідчих ситуацій, версій і планування при розслідуванні злочинів // Слідчий. -2005. - № 9.
5. Эминов В.Е., Еникеев М.И., Образцов В.А.. Следственные действия. Психология, тактика, технология: Санкт-Петербург, 2004. - 687 с.

До теми «Тактика слідчого огляду та освідчування»

1. Осмотр места происшествия: Практическое пособие / под ред. А.И. Дворкина. – М.: Юристъ, 2001.
2. Марков, В.А. Тактика осмотра места происшествия: Учеб. пособие по спецкурсу. В.А. Марков. – Изд. Самарский ун-т, 1997.
3. Шевченко, Б.И. Научные основы трасеологии. Осмотр места кражи, совершенной с применением технических средств: Сб. науч. тр. / Б.И. Шевченко. – М.: ЛЕКСЭСТ, 2004.
4. Савушкин, А.В. и др. Осмотр неопознанного трупа и места его обнаружения. Источник идентификационной информации: Учебно-методическое пособие / А. Савушкин, Т. Лозинский, В. Грузевич. – М.: ИМЦ ГУК МВД РФ, 2001.
5. Эминов В.Е., Еникеев М.И., Образцов В.А.. Следственные действия. Психология, тактика, технология: Санкт-Петербург, 2004. - 687 с.

До теми «Тактика допиту»

1. Коновалова В.Е. Допрос: тактика и психология. - Харьков, 1999.
2. Порубов Н.И. Тактика допроса на предварительном следствии.- М., 1998.
3. Дегтярев, С. В. Основы тактики допроса: Практическое пособие / С.В. Дегтярев. – Н. Новгород, 2005.
4. Зорин, А.Г. Руководство по тактике допроса: Учебно-практическое пособие / А.Г. Зорин. – М.: ЮРЛИТИНФОРМ, 2001.

5. Усманов У.А. Тактика допроса: нравственные, психологические основы, тактические приемы, нетрадиционные способы, особенности допроса различных категорий лиц: Справочник / У.А. Усманов. – М.: ПРИОР, 2001.
6. Питерцев, С.К. Тактика допроса на предварительном следствии и в суде / С.К. Питерцев. А.А. Степанова. – СПб.: Питер, 2001.
7. Комисарова, В.Я. Особенности невербальной коммуникации в ходе расследования преступлений: Монография / В.Я. Комисарова, В.В. Семенов. – М.: ЮРЛИТИНФОРМ, 2004.
8. «Зелені кімнати»: психологічні особливості організації роботи з дітьми: посібник. / [Н.П. Бочкор, О.М.Цільмак, О.В. Швед, С.І. Яковенко]. – К.: «Україна», 2012. – 112 с
9. Волобуев А. Ф. Тактика допроса: Лекция /МВД Украины, Ун-т внутр. Дел. - Харьков, 1997
10. Эминов В.Е., Еникеев М.И., Образцов В.А.. Следственные действия. Психология, тактика, технология: Санкт-Петербург, 2004. - 687 с.

До теми «Аудіовізуальна психодіагностика брехні»

1. Герасина Е.В. Истоки детской лжи // – Электрон. дан. (1 файл). – Режим доступа : http://adalin.mospsy.ru/1_03_00/10301138.shtml // – Назва з екрана.
2. Исследуем ложь. Теории, практика обнаружения. Под редакцией Майкла Льюиса, Керолин Саарни. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2004. – 288 с.
3. Різун В. Правда і кривда: історія взаємин з точки зору медіаосвіти. Соціальна психологія. // – Электрон. дан. (1 файл). – Режим доступа : <http://www.politik.org.ua> //– Назва з екрана.
4. Розов В.И. Судебно-психологическая экспертиза в гражданском судопроизводстве // Юридическая Украина, 2003. – № 6. – С.27-34.
5. Тарасов А. Н. Психология лжи. – М.: Книжн. мир, 2005. – 327 с.
6. Щербатых Ю. Искусство обмана.— М.: ЭКСМО-Пресс, 2001
7. Экман Пол. Психология лжи. – СПб.:Питер, 2007. – 272 с.: ил.
8. Цільмак О.М., Яковенко С.І. Аудіовізуальна психодіагностика неправдивих показань неповнолітніх. [Текст] / О. М. Цільмак, С. І. Яковенко // Південноукраїнський правничий часопис. – 2011. – №1. – С. 179–182
9. Цільмак О.М. Класифікація дефініцій способів брехні. [Текст] / О. М. Цільмак // Соціальна психологія. – Київ, 2011. – № 2. – С.119–122

До теми: «Тактика затримання»

1. Валеев М.Х. Особенности тактической операции "задержание преступника с поличным" по делам о вымогательстве // Учен. зап. Ульянов. Гос. Ун-та. Сер.: право.- Ульяновск, 1999.- № 1.- С.99-103.

2. Гусаков А. Н., Филющенко А. А. Следственная тактика в вопросах и ответах: Учеб. пособие/ Гусаков А.Н., Филющенко А.А.-2-е изд.-Свердловск: Урал. гос. ун-т, 1993.

3. Дулов А.В. Тактические операции при расследовании преступлений. М., 1979.

4. Бацько І. М. Кримінально-процесуальні аспекти затримання підозрюваного / Бацько І. М. // Україна між минулим і майбутнім : матеріали Всеукраїнської наукової конференції. - К. : Вид-во НАВС України, 2002. - С. 138-145.

5. Погорецький М. А. Затримання підозрюваного: проблеми обґрунтування рішення / М. А. Погорецький // Юридичний радник. - № 6 (20). - С. 92-97; Сербін М. М. Затримання підозрюваного в кримінальному процесі: порівняльно-правовий аналіз / М. М. Сербін // Право і суспільство. - 2008. - № 5. - С. 88-90

6. Эминов В.Е., Еникеев М.И., Образцов В.А.. Следственные действия. Психология, тактика, технология: Санкт-Петербург, 2004. - 687 с.

До теми «Тактика пред'явлення для впізнання»

1. Ісаєва Л.М. Пред'явлення осіб для впізнання. / / Законность.-1999 .- № 10. – 17-21 с.

2. Полевой Н.С. Аналитический метод идентификации личности по фотоизображениям // Правовая кибернетика. - М.

3. Криміналістика. Академічний курс: підручник / Т.В. Варфоломеева, В.Г. Гончаренко, ВІ Бояров, С.В. Гончаренко, В.- Попелюшко; Акад. адвокатури України. - К: Юрінком Інтер, 2011. - 495 с

4. Эминов В.Е., Еникеев М.И., Образцов В.А.. Следственные действия. Психология, тактика, технология: Санкт-Петербург, 2004. - 687 с.

До теми «Тактика обшуку»

1. Коновалова В. Е., Шепитько В. 10. Обыск: тактика и психология.-Х., 1997.

2. Скригонюк М. \. Криміналістика: Підручник.- К.: Атіка, 2007.

3. Криміналістика. Академічний курс: підручник / Т.В. Варфоломеева, В.Г. Гончаренко, ВІ Бояров, С.В. Гончаренко, В.- Попелюшко; Акад. адвокатури України. - К: Юрінком Інтер, 2011. - 495 с

4. Настільна книга слідчого: наук.-практ. видання для слідчих і дізнавачів / М.І. Панов, В.Ю. Шепитько, В.О. Коновалова та ін. - 2-ге вид. перероб. і доп. - К.: Ін Юре, 2008. - 728 с.

5. Эминов В.Е., Еникеев М.И., Образцов В.А.. Следственные действия. Психология, тактика, технология: Санкт-Петербург, 2004. - 687 с.

До теми:
«Тактика слідчого експерименту»

1. Глазырин, Ф.В., Кругликов А.П. Следственный эксперимент / Ф.В. Глазырин, А.П. - Волгоград: ВСШ МВД СССР, 1981.
2. Криминалистика: Учебник / Под ред. А. Г. Филиппова. — М., 1998.
3. Криминалистика: Учебник для вузов / Под ред. А. Ф. Волынского. — М., 1999.
3. Настільна книга слідчого: наук.-практ. видання для слідчих і дізнавачів / М.І. Панов, В.Ю. Шепітько, В.О. Коновалова та ін. - 2-ге вид. перероб. і доп. - К.: Ін Юре, 2008. - 728 с.
4. Эминов В.Е., Еникеев М.И., Образцов В.А.. Следственные действия. Психология, тактика, технология: Санкт-Петербург, 2004. - 687 с.

До теми:
«Тактика перевірки показань на місці»

1. Авсюк, А.В. Процессуальные или практические особенности проверки показаний на месте / А.В. Авсюк. - М.: МВШМ МВД СССР, 1990.
2. Криминалистическая экспертиза. — М., 1967. — Вып. V. Разд. 6. Судебная баллистика; Разд. 7. Отождествление личности по внешним признакам.
3. Настільна книга слідчого: наук.-практ. видання для слідчих і дізнавачів / М.І. Панов, В.Ю. Шепітько, В.О. Коновалова та ін. - 2-ге вид. перероб. і доп. - К.: Ін Юре, 2008. - 728 с.
4. Эминов В.Е., Еникеев М.И., Образцов В.А.. Следственные действия. Психология, тактика, технология: Санкт-Петербург, 2004. - 687 с.
5. Фирсов, Е.П. Проверка показаний на месте и участие специалиста-криминалиста в ее производстве / Е.П. Фирсов. - Саратов: Саратовская ВШ МВД РФ, 1997.

До теми:
«Тактика призначення та порядок проведення судових експертиз»

1. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 № N 4038а-ХІІ, станом на 1 березня 2013 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, N 28, ст.232
2. Біленчук ТІ. Д, Курко М. Я, Стахівський С. М. Судові експертизи в цивільному, арбітражному і кримінальному процесі. — К.: В8В, 1995. — 50 с.
3. Зинин А.М. Введение в судебную экспертизу / А.М. Зинин, Г.Г. Омелянюк, А.В. Пахомов. — М.: Изд-во Московского психолого-социального института; Воронеж: Изд-во НПО «МОДЭК». 2002.
4. Зинин А.М. Судебная экспертиза. Учебник / А.М. Зинин, Н.П. Майлис. — М.: Право и за-кон; Юрайт-Издат. 2002.

5. Криминалистическая экспертиза: Курс лекций. Вып. 1: Трасологическая экспертиза / редкол., Кантор И.В. (отв. ред.) и др.; Под общ. ред. Б.П. Смагоринского. – Волгоград: Волгогр. Юрид. ин-т МВД России, 1997.
6. Криминалистическая экспертиза: Курс лекций. Вып. 2: Судебно-баллистическая экспертиза / Редкол.: Ручкин В.А. (отв. ред.) и др.; под общ. ред. Б.П. Смагоринского. – Волгоград: Волгогр. Юрид. ин-т МВД Рос-сии, 1997.
7. Криминалистическая экспертиза: Курс лекций. Вып. 3: Техническо-криминалистическая экспертиза документов / Редкол.: Ляпичев В.Е. (отв. ред.) и др.; Под общ. ред. Б.П. Смагоринского. – Волгоград: Волгогр. Юрид. ин-т МВД России, 1997.
8. Криминалистическая экспертиза: Курс лекций. Вып. 4: Портретная экспер-тиза / Редкол.: Шаова Т.Г.. (отв. ред.) и др.; Под общ. ред. Б.П. Смагоринского. – Волгоград: Волгогр. Юрид. ин-т МВД России, 1997.
9. Керівництво з розслідування злочинів: наук.-практ. посібник / [В.Ю. Шепітько, В.-. Коновалова, В.А. Журавель та ін.]; за ред. В.Ю. Шештька. - Х.: Одісей, 2009. - 960 с.
10. Когутіч Криміналістика: курс лекцій / Когутіч П. - К.: Атіка, 2008. - 888 с
11. Марков В.А. Криминалистическая экспертиза (назначение и производство). Учебное пособие по спецкурсу / В.А. Марков. - Куйбышев: Куйбышевский гос. университет, 1981.
12. Марков В.А. Криминалистические экспертизы документов, материалов, веществ и изделий. Учебное пособие / В.А. Марков. – Куйбышев: Куйбышевский гос. университет, 1985.
13. Россинская Е.Р. Судебная экспертиза в уголовном, гражданском, арбитраж-ном процессе / Е.Р. Россинская. – М. 1996.
14. Трасология. Справочник криминалиста: Т.2 Механоскопия / Авт. Сост., Степанов Г.Н., Бронников А.И. –Волгоград: Волгогр. Юрид. ин-т МВД Рос-сии, 1997.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ

Зразок 1

ПРОТОКОЛ ОГЛЯДУ місця події

Місто (сел.) _____

«__» _____ 20__ року

Огляд почато о “__” год. “__” хв.

Огляд закінчено о “__” год. “__” хв.

(слідчий, посада, найменування органу, ініціали, прізвище)

на

підставі _____

(вказується ухвала слідчого судді, якщо проводиться огляд житла чи іншого володіння особи, якщо огляд

місця _____

події проводиться до початку кримінального провадження, вказуються відомості про заяву чи повідомлення про подію)

у відповідності до ст.ст. 104, 105, 106, 234, 237, 223 КПК України:

В присутності понятих:

1) _____

(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)

2) _____

(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)

яким у відповідності до ст.ст. 11, 13, 15, 223 КПК України роз'яснені їхні права і обов'язки.
За участю потерпілого:

(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)

якому у відповідності до ч.ч. 1, 2 ст. 56., ст. 57 КПК України роз'яснені його права і обов'язки.

За участю підозрюваного:

(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)

якому у відповідності до ч.ч. 3, 5, 6, 7 ст. 42 КПК України роз'яснені його права і обов'язки.

За участю захисника:

(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)

якому у відповідності до ст.ст. 46, 47 КПК України роз'яснені його права і обов'язки.

За участю представника:

(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)

якому у відповідності до ч. 5 ст. 44, ч. 4 ст. 58, ч. 2 ст. 59 КПК України роз'яснені його права і обов'язки.

За участю спеціаліста:

(прізвище ім'я, по батькові, адреса)

(характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються

при проведенні цієї процесуальної дії, підписи осіб)

Проведенням оглядом встановлено: _____ (вказується
адреса житла чи іншого володіння особи)

Під час огляду виявлено _____
(вказуються сліди, речі, виявлені під час огляду)

Виявлене під час огляду вилучено: _____
 (вказуються що та в якій послідовності виявлено і яким чином опечатано)

Під час огляду застосовані технічні засоби: _____
 (вказуються застосовування фото -, відеозйомки, інших технічних та спеціальних засобів, їх технічні параметри)

Огляд проводився: _____
 (вказуються погодні умови, освітлення, температура повітря, інші дані, які необхідні)

Протокол прочитаний, записано _____
 (зауваження учасників огляду)

Учасники:

1. _____
(прізвище, ім'я, по батькові)	/ _____/
(підпис)
2. _____
(прізвище, ім'я, по батькові)	/ _____/
(підпис)

Поняті:

1. _____
(прізвище, ім'я, по батькові)	/ _____/
(підпис)
2. _____
(прізвище, ім'я, по батькові)	/ _____/
(підпис)

Огляд провів:

(слідчий, посада, найменування органу, підпис, прізвище)

ПРОТОКОЛ **допиту потерпілого**

Місто (сел.) _____

« ____ » _____ 20 ____ року

Допит розпочато о « ____ » год. « ____ » хв.

Допит закінчено о « ____ » год. « ____ » хв.

_____,
(слідчий, посада, найменування органу, ініціали, прізвище)
розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових
розслідувань за № _____ від « ____ » _____ 20 ____ року, у приміщенні
_____ в присутності осіб, яким
роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості
щодо _____ проведеної _____ процесуальної дії:

_____,
(їх прізвище, ім'я, по батькові, дата народження та місце проживання, підпис)
яким заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок
їх використання: _____
(характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються

при проведенні цієї процесуальної дії, підписи осіб)

_____, з дотриманням вимог статей 55, 56, 95, 104, 106, 223, 224 КПК України, допитав як потерпілого:

1. Прізвище, ім'я та по батькові _____
2. Дата та місце народження _____
3. Національність _____ 4. Громадянство _____
5. Освіта _____
6. Місце роботи (навчання) _____
7. Рід заняття та посада _____
8. Місце проживання (реєстрації) _____
9. Судимість _____
10. Чи являється депутатом (якої Ради) _____
11. Відомості про паспорт або інший документ, що засвідчує особу _____

Потерпілому роз'яснено, що його викликано для дачі показань у кримінальному провадженні

(вказати у зв'язку з чим та в якому провадженні він допитується)
Потерпілому _____ роз'яснено зміст ст. 63 Конституції України про те,
(П.І.Б.)
що особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе,
членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначене законом _____
(підпис)

від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів чи членів сім'ї

(підпис)

Потерпілому _____ роз'яснено порядок проведення допиту, його права,
(П.І.Б.)

передбачені ст. 56 КПК України, та обов'язки, передбачені ст. 57 КПК України

(підпис)

Потерпілого _____ попереджено про кримінальну відповідальність, передбачену ст. 384 КК України (Завідомо неправдиве показання)

(підпис)

Ознайомившись із своїми правами, потерпілий заявив, що бажає давати показання мовою та викладати їх

(ВКАЗАТИ МОВУ)

(під запис або власноручно)

Послуг перекладача _____
(потребує, не потребує)

Потерпілий: _____
(прізвище, ініціали, підпис потерпілого)

По суті поставлених запитань потерпілий _____ дав наступні показання:

(вказати отримані в результаті процесуальної дії відомості, важливі для цього кримінального провадження)

Показання зафіксовані на носії інформації

(вказати характеристики носіїв інформації у випадку застосування технічних засобів фіксації)

які додаються до даного протоколу.

За результатами фіксування допиту технічними засобами від учасників процесуальної дії клопотання про внесення тексту показань до протоколу допиту

(надходили, не надходили)

Учасникам процесуальної дії повідомлено про спосіб ознайомлення із змістом протоколу, а саме

(надання письмового протоколу, перегляд або прослуховування носіїв інформації у випадку застосування технічних засобів фіксації)

Після ознайомлення з текстом протоколу допиту від учасників процесуальної дії клопотання про внесення до нього змін, доповнень і зауважень

(не надходили; якщо надійшли, вказати, що саме)

Потерпілий _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Учасники _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

_____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Допитав:

(слідчий, посада, найменування органу, підпис, прізвище, ініціали)

Від підписання протоколу допиту відмовляюсь у зв'язку з _____

(вказати причини такої відмови з боку потерпілого або іншого учасника процесуальної дії)

Потерпілий _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Представник _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Поняті (у разі відсутності представника (захисника) потерпілого):

1. _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання) (підпис)

2. _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання) (підпис)

(слідчий, посада, найменування органу, підпис, прізвище, ініціали)

ПРОТОКОЛ **допиту підозрюваного**

Місто (сел.) _____

«___» _____ 20__ року

Допит розпочато о «___» год. «___» хв.

Допит закінчено о «___» год. «___» хв.

_____,
(слідчий, посада, найменування органу, ініціали, прізвище)
розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових
розслідувань за № _____ від «___» _____ 20__ року, у приміщенні
_____ в присутності осіб, яким
роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості
щодо _____ проведеної _____ процесуальної дії:

_____,
(їх прізвище, ім'я, по батькові, дата народження та місце проживання, підпис)
яким заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок
їх використання: _____

(характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються

при проведенні цієї процесуальної дії, підписи осіб)

_____, з дотриманням вимог статей 42, 95, 104, 106, 223, 224
КПК України, допитав як підозрюваного:

1. Прізвище, ім'я та по батькові _____

2. Дата та місце народження _____

3. Національність _____ 4. Громадянство _____

5. Освіта _____

6. Місце роботи (навчання) _____

7. Рід заняття та посада _____

8. Місце проживання (реєстрації) _____

9. Судимість _____

10. Чи являється депутатом (якої Ради) _____

11. Відомості про паспорт або інший документ, що засвідчує особу _____

Підозрюваному роз'яснено, що його викликано для дачі показань у кримінальному
провадженні № _____ у зв'язку з учиненням ним кримінального
правопорушення _____

(вказати у зв'язку з чим та в якому провадженні він допитується та у вчиненні якого
кримінального правопорушення його підозрюють)

Показання зафіксовані на носії інформації _____

(вказати характеристики носіїв інформації у випадку застосування технічних засобів фіксації)

які, додаються до даного протоколу.

За результатами фіксування допиту технічними засобами від учасників процесуальної дії клопотання про внесення тексту показань до протоколу допиту

_____.

(надходили, не надходили)

Учасникам процесуальної дії повідомлено про спосіб ознайомлення із змістом протоколу, а саме _____.

(надання письмового протоколу, перегляд або прослуховування носіїв інформації у випадку застосування технічних засобів фіксації)

Після ознайомлення з текстом протоколу допиту від учасників процесуальної дії клопотання про внесення до нього змін, доповнень і зауважень

_____.

(не надходили; якщо надійшли, вказати, що саме)

Підозрюваний _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

/ _____ /
(підпис)

Захисник _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

/ _____ /
(підпис)

Учасники _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

/ _____ /
(підпис)

Допитав:

_____ (слідчий, посада, найменування органу, підпис, прізвище, ініціали)

Від підписання протоколу допиту відмовляюсь у зв'язку з _____

_____.
(вказати причини такої відмови з боку підозрюваного або іншого учасника процесуальної дії)

Підозрюваний _____ / _____/
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Захисник _____ / _____/
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Поняті (у разі відсутності захисника):

3. _____ / _____/
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)
(підпис)

4. _____ / _____/
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)
(підпис)

_____ (слідчий, посада, найменування органу, підпис, прізвище, ініціали)

ПРОТОКОЛ **допиту свідка**

Місто (сел.) _____

«__» _____ 20__ року

Допит розпочато о «__» год. «__» хв.

Допит закінчено о «__» год. «__» хв.

(слідчий, посада, найменування органу, ініціали, прізвище)
розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових
розслідувань за № _____ від «__» _____ 20__ року у приміщенні

в присутності осіб, яким роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не
розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії:

_____,
(їх прізвище, ім'я, по батькові, дата народження та місце проживання, підпис)
яким заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок
їх використання:

(характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються

при проведенні цієї процесуальної дії, підписи осіб)

_____, з дотриманням вимог статей 65, 66, 95, 104, 106, 223,
224 КПК України, допитав як свідка:

1. Прізвище, _____ ім'я _____ та _____ по _____ батькові _____

2. Дата та місце народження _____

3. Національність _____ 4. Громадянство _____

5. Освіта _____

6. Місце роботи (навчання) _____

7. Рід заняття та посада _____

8. Місце проживання (реєстрації) _____

9. Судимість _____

10. Чи являється депутатом (якої Ради) _____

11. Відомості про паспорт або інший документ, що засвідчує особу _____

Свідку роз'яснено, що його викликано для дачі показань у кримінальному провадженні

(вказати у зв'язку з чим та в якому провадженні він допитується)

Свідкові _____ роз'яснено зміст ст. 63 Конституції України про те,
(П.І.Б.)

що особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначене законом _____
(підпис)

Свідкові _____ роз'яснено зміст ст. 18 КПК України про свободу
(П.І.Б.)

від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів чи членів сім'ї.

Свідкові _____ роз'яснено порядок проведення допиту та його
(П.І.Б.)

права та обов'язки, передбачені ст. 66 КПК України, згідно з якою:

1. Свідок має право:

- 1) знати, у зв'язку з чим і в якому кримінальному провадженні він допитується;
- 2) користуватися під час давання показань та участі у проведенні інших процесуальних дій правовою допомогою адвоката, повноваження якого підтверджуються згідно з положеннями статті 50 Кримінального процесуального кодексу України (*а саме: 1) свідоцтвом про право на зайняття адвокатською діяльністю; 2) ордером, договором із захисником або дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги*);
- 3) відмовитися давати показання щодо себе, близьких родичів та членів своєї сім'ї, що можуть стати підставою для підозри, обвинувачення у вчиненні ним, близькими родичами чи членами його сім'ї кримінального правопорушення, а також показання щодо відомостей, які згідно з положеннями статті 65 цього Кодексу не підлягають розголошенню (*а саме – не можуть бути допитані як свідки: 1) захисник, представник потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача, законний представник потерпілого, цивільного позивача у кримінальному провадженні – про обставини, які стали їм відомі у зв'язку з виконанням функцій представника чи захисника; 2) адвокати – про відомості, які становлять адвокатську таємницю; 3) нотаріуси – про відомості, які становлять нотаріальну таємницю; 4) медичні працівники та інші особи, яким у зв'язку з виконанням професійних або службових обов'язків стало відомо про хворобу, медичне обстеження, огляд та їх результати, інтимну і сімейну сторону життя особи – про відомості, які становлять лікарську таємницю; 5) священнослужителі – про відомості, одержані ними на сповіді віруючих; 6) журналісти – про відомості, які містять конфіденційну інформацію професійного характеру, надану за умови нерозголошення авторства або джерела інформації; 7) професійні судді, народні засідателі та присяжні – про обставини обговорення в нарадчій кімнаті питань, що виникли під час ухвалення судового рішення, за винятком випадків кримінального провадження щодо прийняття суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, ухвали; 8) особи, які брали участь в укладенні та виконанні угоди про примирення в кримінальному провадженні, – про обставини, які стали їм відомі у зв'язку з участю в укладенні та виконанні угоди про примирення; 9) особи, до яких застосовані заходи безпеки, – щодо дійсних даних про їх особи; 10) особи, які мають відомості про дійсні дані про осіб, до яких застосовані заходи безпеки, – щодо цих даних. Не можуть без їх згоди бути допитані як свідки (та мають право відмовитися давати показання) особи, які мають право дипломатичної недоторканності, а також працівники дипломатичних представництв – без згоди представника дипломатичної установи*);
- 4) давати показання рідною або іншою мовою, якою він вільно володіє, і користуватися допомогою перекладача;
- 5) користуватися нотатками і документами при даванні показань у тих випадках, коли показання стосуються будь-яких розрахунків та інших відомостей, які йому важко тримати в пам'яті;
- 6) на відшкодування витрат, пов'язаних з викликом для давання показань;

Показання зафіксовані на носії інформації

(вказати характеристики носіїв інформації у випадку застосування технічних засобів фіксації)

які додаються до даного протоколу.

За результатами фіксування допиту технічними засобами від учасників процесуальної дії клопотання про внесення тексту показань до протоколу допиту

(надходили, не надходили)

Учасникам процесуальної дії повідомлено про спосіб ознайомлення із змістом протоколу, а саме

(надання письмового протоколу, перегляд або прослуховування носіїв інформації у випадку застосування технічних засобів фіксації)

Ознайомившись із текстом протоколу допиту від учасників процесуальної дії клопотання про внесення до нього змін, доповнень і зауважень

(не надходили; якщо надійшли, вказати, що саме)

Свідок _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Учасники _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

_____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Допитав:

_____ (слідчий, посада, найменування органу, підпис, прізвище, ініціали)

Від підписання протоколу допиту відмовляюсь у зв'язку з _____

(вказати причини такої відмови з боку свідка або іншого учасника процесуальної дії)

Свідок _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Захисник _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Поняті (у разі відсутності захисника):

1. _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)
(підпис)

2. _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)
(підпис)

_____ (слідчий, посада, найменування органу, підпис, прізвище, ініціали)

**ПРОТОКОЛ
одночасного допиту осіб**

Місто (сел.) _____

«__» _____ 20__ року

Допит розпочато о «__» год. «__» хв.

Допит закінчено о «__» год. «__» хв.

_____,
(слідчий, посада, найменування органу, ініціали, прізвище)
розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових
розслідувань за № _____ від «__» _____ 20__ року, у приміщенні

з дотриманням вимог статей 104, 106, 223, 224 КПК України, провів одночасний допит між:

1. _____
(процесуальний статус, прізвище, ім'я та по батькові)
2. _____
(процесуальний статус, прізвище, ім'я та по батькові)
3. _____
(процесуальний статус, прізвище, ім'я та по батькові)

в присутності _____
(процесуальний статус, прізвище, ім'я та по батькові)

Учасникам слідчої дії повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та
порядок їх використання: _____
(характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються

_____ при проведенні цієї процесуальної дії, підписи осіб)

(підпис)

(підпис)

(підпис)

Учасникам слідчої дії роз'яснено вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не
розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії та зміст ст. 63 Конституції
України про те, що особа не несе відповідальності за відмову давати показання або
пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначене законом

(підпис)

(підпис)

(підпис)

Про кримінальну відповідальність, передбачену ст. 384 КК України («Завідомо неправдиве
показання»), попереджений

(підпис)

(підпис)

(підпис)

Про кримінальну відповідальність, передбачену ст. 385 КК України («Відмова свідка від
давання показань»), попереджений

(підпис)

(підпис)

(підпис)

Особам, викликаним на одночасний допит, роз'яснено їх право після надання показань, з
дозволу слідчого, ставити один одному запитання та вимагати доповнення протоколу і
внесення до нього поправок.

При одночасному допиті дали показання:

(з'ясовується чи знають викликані особи одна одну і в яких стосунках перебувають,

після чого викладається зміст одночасного допиту)

Показання зафіксовані на носії інформації _____

(вказати характеристики носіїв інформації у випадку застосування технічних засобів
фіксації)

які додаються до даного протоколу.

За результатами фіксування допиту технічними засобами від учасників процесуальної дії клопотання про внесення тексту показань до протоколу допиту _____.

(надходили, не надходили)

Учасникам процесуальної дії повідомлено про спосіб ознайомлення із змістом протоколу, а саме _____.

(надання письмового протоколу, перегляд або прослуховування носіїв інформації у випадку
застосування технічних засобів фіксації)

Після ознайомлення з текстом протоколу допиту, учасники процесуальної дії клопотання про внесення до нього змін, доповнень і зауважень _____.

(не заявили; якщо заявили, вказати, які саме)

Свідок	_____	/_____/
	(прізвище, ім'я, по батькові)	(підпис)

Свідок	_____	/_____/
	(прізвище, ім'я, по батькові)	(підпис)

Свідок	_____	/_____/
	(прізвище, ім'я, по батькові)	(підпис)

Учасники _____ / _____ /
 (прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

_____ / _____ /
 (прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Допитав:

(слідчий, посада, найменування органу, підпис, прізвище, ініціали)

Від підписання протоколу допиту відмовляюсь у зв'язку з _____

(вказати причини такої відмови з боку свідка або іншого учасника процесуальної дії)

Свідок	(прізвище, ім'я, по батькові)	/	(підпис)	/
Захисник	(прізвище, ім'я, по батькові)	/	(підпис)	/

Поняті (у разі відсутності захисника):

3. _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання) (підпис)

4. _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання) (підпис)

(слідчий, посада, найменування органу, підпис, прізвище, ініціали)

ПРОТОКОЛ
пред'явлення особи для впізнання

Місто (сел.) _____

«___» _____ 20__ року

Впізнання почато о “___” год. “___” хв.

Впізнання закінчено о “___” год. “___” хв.

_____,
(слідчий, посада, найменування органу, ініціали, прізвище)
розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових
розслідувань за № _____ від «___» _____ 20__ року, у приміщенні

_____ при _____ освітленні з
дотриманням вимог ст. ст. 40, 104, 223, 228, 231 КПК України в присутності осіб, яким
роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості
щодо _____ проведеної _____ процесуальної
дії: _____

_____,
(їх прізвище, ім'я, по батькові, дата народження та місце проживання, підпис)
яким заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок
їх використання: _____

(характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які
застосовуються

_____ при проведенні цієї процесуальної дії, підписи осіб)

_____ у присутності понятих:

1) _____
(прізвище, ім'я, по батькові, адреса, підпис)

2) _____
(прізвище, ім'я, по батькові, адреса, підпис)

яким у відповідності зі ст.ст. 11,13,15, 66, 223 КПК України роз'яснені їхні права і
обов'язки, провів пред'явлення для впізнання таких осіб:

1. _____

(прізвище, ім'я, по батькові, вік, зовнішній вигляд і прикмети)

2. _____

3. _____

4. _____

Перед пред'явленням особи для впізнання у свідка(*потерпілого*) _____ попередньо з'ясовано чи може він впізнати особу, опитав про зовнішній вигляд і прикмети цієї особи, а також про обставини, за яких вона бачила цю особу.

На запитання слідчого свідок(*потерпілий*) _____
відповів: _____

(підпис) _____

У відсутності особи, що впізнає, понятим було роз'яснено, що гр-н (ка)

(обставини, які викликали необхідність пред'явлення для впізнання та засіб, яким здійснювалось впізнання – за

візуальним спостереженням або поза візуальним спостереженням)

Після цього слідчим особі, яка пред'являється для впізнання, у відсутності особи, що впізнає, було запропоновано зайняти будь-яке місце серед інших осіб, в числі яких він пред'являється для впізнання, і він вибрав місце

(вказати місце ліворуч-праворуч: першим, посередині, другим, третім і т.д., крайнім праворуч)

Таким чином, особи, які пред'являються для впізнання, були розміщені в такому порядку зліва направо:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Після цього в кімнату для впізнання була запрошена особа, що впізнає.

Свідок попереджений про кримінальну відповідальність за відмову від дачі показань за ст. 385 КК України і (*потерпілий*) за дачу завідомо неправдивих показань за ст. 384 КК України.

(підпис) _____

На запитання, чи впізнає він (вона) серед пред'явлених йому осіб

свідок, потерпілий _____
заявив, що _____

Ознаки (чи їх сукупність), за якими особа впізнала особу _____

З протоколом ознайомлені: _____

(спосіб ознайомлення, зауваження і доповнення учасників процесуальної дії;
прізвище, ініціали, підпис)

Особа, яка впізнавала _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Особи, які пред'являлися для впізнання:

1. _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)
2. _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)
3. _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Впізнана особа _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Учасники:

1. _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)
2. _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Поняті:

1. _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)
2. _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Впізнання провів:

_____ (слідчий, посада, найменування органу, підпис, прізвище, ініціали)

Слідчому судді _____

(назва місцевого суду)

**КЛОПОТАННЯ
про проведення обшуку**

Місто (сел.) _____ «___» _____ 20__ року

 (слідчий, посада, найменування органу, ініціали, прізвище)
 розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових
 розслідувань за № _____ від «___» _____ 20__ року, за ознаками

-

(правова кваліфікація кримінального правопорушення з зазначенням статті (частини статті)
 закону України про кримінальну відповідальність)

ВСТАНОВИВ:

 (короткий виклад обставин кримінального правопорушення, у зв'язку з розслідуванням якого

подається клопотання; правова кваліфікація кримінального правопорушення з зазначенням статті

(частини статті) закону України про кримінальну відповідальність; підстави для обшуку;

житло чи інше володіння особи або частина житла чи іншого володіння особи, де планується

проведення обшуку; особа, якій належить житло чи інше володіння, та особа, у фактичному володінні якої воно

знаходиться; речі, документи або осіб, яких планується відшукати)

Ураховуючи викладене, керуючись ст. 234 КПК України, -

ПРОШУ:

Задовольнити клопотання і винести ухвалу про дозвіл на проведення обшуку в

житло чи інше володіння особи або частину житла чи іншого володіння особи, де
 планується проведення обшуку)

з метою відшукання і вилучення _____
 (речі, документи або осіб, яких планується відшукати)

Додатки: 1. _____ на _____ арк.

(оригінали (копії) документів та інших матеріалів, якими обґрунтовуються доводи вказані у
 клопотанні)

2. Витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань за № _____ від «___» _____ 20__
 року.

Слідчий _____
 (посада, найменування органу, підпис, прізвище, ініціали)

«ПОГОДЖЕНО»

Прокурор _____
 (посада, найменування органу, підпис, прізвище, ініціали)

«___» _____ 20__ року

ПРОТОКОЛ ОБШУКУ

Місто (сел.) _____

«__» _____ 20__ року

_____,
 (слідчий, посада, найменування органу, ініціали, прізвище)
 розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових
 розслідувань за № _____ від «__» _____ 20__ року
 на підставі ухвали слідчого судді _____
 (реквізити ухвали)
 від «__» _____ 20__ року, в період з «__» год. «__» хв. до «__» год. «__» хв.

За участю потерпілого:

_____,
 (прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)
 якому відповідно до ч.ч. 1, 2 ст. 56, ст. 57 КПК України роз'яснені його права і обов'язки.

За участю підозрюваного:

_____,
 (прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)
 якому відповідно до ч.ч. 3, 5, 6, 7 ст. 42 КПК України роз'яснені його права і обов'язки.

За участю захисника:

_____,
 (прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)
 якому відповідно до ст. ст. 46, 47 КПК України роз'яснені його права і обов'язки.

За участю _____ представника _____:

_____,
 (прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)
 якому відповідно до ч.ч. 5 ст. 44, ч. 4 ст. 58, ч. 2 ст. 59 КПК України роз'яснені його права і
 обов'язки.

За участю спеціаліста:

_____,
 (прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)
 яким відповідно до ч.ч. 4, 5 ст. 71 КПК України роз'яснені його права і обов'язки.

За участю інших осіб:

_____,
 (прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)
 яким згідно до _____ КПК України роз'яснені їхні права і обов'язки
 У присутності понятих:

1) _____
 (прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)

2) _____
 (прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)

_____,
 яким згідно ст.ст. 11, 13, 15, 223 КПК України роз'яснені їхні права і обов'язки.

Особам, які беруть участь у проведенні обшуку роз'яснено вимоги ч. 3 ст. 66 КПК
 України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії, а
 також про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання:

(характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються

при проведенні цієї процесуальної дії, підписи осіб)

Пред'явив гр-ну (ці) _____
(прізвище, ім'я, по батькові особи, яка обшукується, або особи

_____ яка займає приміщення, що обшукується)
ухвалу слідчого судді про проведення обшуку.

Копію ухвали слідчого судді про проведення обшуку отримав

_____ (прізвище, підпис особи, яка володіє житлом чи іншим володінням або іншої присутньої особи)

Запропонував видати зазначені в ухвалі _____

_____ (предмети, документи, цінності або вказати місце, де переховується злочинець)
на що _____ заявив(ла) _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

У зв'язку з відмовою (частковим виданням) того, що вимагається, дотримуючись вимог ст.ст. 223, 233, 234, 236 КПК України, провів обшук _____

_____ (де, у кого, за якою адресою)

У ході проведення обшуку виявлено:

Під час обшуку приміщення _____
(де, у кого, за якою адресою)

був проведений обшук особи гр-на (ки) _____
(прізвище, ім'я, по батькові особи, яка обшукується)

У присутності понятих (якщо залучаються інші поняті, зокрема тієї ж статі що й обшукуваний чи обшукувана):

1) _____
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)

2) _____
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)

_____ (обшук проводиться понятими тієї ж статі)

З метою проведення обшуку гр-на(ки) _____
(прізвище, ім'я, по батькові особи, яка обшукується)

був (була) залучений (а) _____
(прізвище, ім'я, по батькові, займана посада особи, яка проводить обшук, який проводиться особою тієї ж статі)

у якого (ї) під час обшуку було виявлено: _____
(предмети, документи, цінності та ін.)

Під час обшуку приміщення було виявлено: _____
 (предмети, документи, цінності, розшукуваний злочинець та ін.)

Виявлені _____ пред'явлені понятим і
 (предмети, документи, цінності та ін.)
 іншим учасникам присутнім при обшуку.

Від _____ надійшли такі пропозиції
 (прізвище, ім'я, по батькові)
 та зауваження _____

Перераховане в протоколі обшуку _____
 (вилучено, опечатано, залишено на зберігання, якщо вилучено, то куди відправлено для зберігання)

Протокол прочитаний вголос _____
 (зауваження учасників обшуку і понять)

Особа, яка обшукувалась _____
 (прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

Поняті присутні при обшуку особи: 1) _____
 (прізвище, підпис)

2) _____
 (прізвище, підпис)

Особа, в приміщенні якої проводився обшук _____
 (прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

Поняті, присутні при обшуку приміщення: 1) _____
 (прізвище, підпис)

2) _____
 (прізвище, підпис)

Учасники обшуку:

 (прізвище, підпис)

 (прізвище, підпис)

 (прізвище, підпис)

 (прізвище, підпис)

 (прізвище, підпис)

Обшук провів _____
 (прізвище, посада, звання, підпис)

Один примірник протоколу обшуку отримав _____ (прізвище, ім'я,
 по батькові особи, яка обшукується,

або особи яка займає приміщення, що обшукується, підпис)

Копія: прокурору _____
(назва органу прокуратури)

ПРОТОКОЛ затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину

Місто (сел.) _____

« ____ » _____ 20 ____ року

_____ (слідчий, посада, найменування органу, ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20 ____ року о ____ годині ____ хвилин,

(місце затримання)

у присутності осіб:

_____ (їх прізвище, ім'я, по-батькові, дата народження та місце проживання)

яким заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання: _____

_____ (характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються)

_____ при проведенні процесуальної дії, підписи осіб)

відповідно до ст. ст. 40, 104, 131,132, 207-211, 213 КПК України затримав особу, підозрювану у вчиненні злочину _____

_____ (прізвище, ім'я та по батькові, місце і дата народження, громадянство, сімейний стан, місце роботи, посада,

_____ відомості про судимість)

Підстави затримання:

- 1) якщо цю особу застали під час вчинення злочину або замаху на його вчинення;
- 2) якщо безпосередньо після вчинення злочину очевидець, в тому числі потерпілий, або сукупність очевидних ознак на тілі, одязі чи місці події вказують на те, що саме ця особа щойно вчинила злочин.

(необхідне підкреслити)

_____ (навести конкретні факти й відомості)

Затриманому _____

(прізвище, ініціали)

згідно з ч. 4 ст. 208 КПК України повідомлено зрозумілою для нього (неї) мовою підстави затримання та у вчиненні якого злочину він (вона) підозрюється, а також роз'яснено, що він

(вона) має право: отримувати медичну допомогу, негайно повідомити близьких родичів, членів сім'ї чи інших осіб (за вибором) про своє затримання і місце перебування відповідно до положень ст. 213 КПК України та інші процесуальні права, передбачені КПК України. Батькам або усиновителям, опікунам, піклувальникам, органам опіки та піклування повідомлено про затримання неповнолітньої особи

(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження)

(час, дата та спосіб повідомлення)

Представнику розвідувального органу України

(назва органу, прізвище, ім'я, по батькові)

повідомлено про затримання співробітника кадрового складу розвідувального органу України _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

при виконанні ним службових обов'язків _____

(час, дата та спосіб повідомлення)

Органу (установі), уповноваженим законом на надання безоплатної правової допомоги повідомлено про затримання

(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження)

Крім того, згідно з ч. 3 ст. 42 КПК України затриманому

(прізвище, ініціали)

роз'яснено, що він має право:

- 1). знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2). бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені КПК України, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3). на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту – мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених КПК України та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;
- 4). не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5). давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6). вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7). у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями ст. 213 КПК України;
- 8). збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9). брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10). під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11). застосовувати з дотриманням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної

дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);

12). заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13). заявляти відводи;

14). ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому КПК України, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі ст. 290 КПК України;

15). одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16). оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому КПК України;

17). вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилась;

18). користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Згідно з ч. 7 ст. 42 КПК України затриманий

зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2). виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3). підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

Ознайомившись з підставами затримання та правами і обов'язками затриманого, підозрюваний _____

(прізвище, ініціали)

ПОЯСНИВ: _____

(клопотання, заяви чи скарги затриманого, підпис затриманого)

Слідчий _____ на підставі

(прізвище, ініціали)

ч. 3 ст. 208 КПК України, із дотриманням правил, передбачених ч. 7 ст. 223 і ст. 236 КПК України, у присутності понятих:

1) _____

(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження та місце проживання)

2) _____;

(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження та місце проживання)

здійснив обшук затриманої особи _____,

(прізвище, ініціали)

під час якого було виявлено та вилучено: _____

(вказується перелік вилучених предметів, речей, документів і цінностей з описом їх індивідуальних ознак,

а при необхідності – місце та інші обставини їх вилучення)

Зауваження і доповнення до протоколу: _____

(спосіб ознайомлення, зауваження і доповнення учасників процесуальної дії; прізвище, ініціали, підпис)

З протоколом ознайомлені поняті, яким у відповідності з вимогами ст. 66 КПК України роз'яснено обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії:

- 1). _____
(прізвище, ім'я, по батькові) _____
(підпис)
- 2). _____
(прізвище, ім'я, по батькові) _____
(підпис)

У зв'язку з тим, що особа, яка брала участь у проведенні процесуальної дії, відмовилася підписати протокол, їй надано право дати письмові пояснення щодо причин відмови від підписання. Така особа пояснила, що:

(пояснення, підпис)

Факт надання письмових пояснень особи щодо причин відмови підписати протокол засвідчується підписом її захисника (законного представника):

(прізвище, ініціали, підпис)

У зв'язку з тим, що особа через фізичні вади або з інших причин не може особисто підписати протокол, ознайомлення її з протоколом здійснюється у присутності захисника (законного представника), який своїм підписом засвідчує зміст протоколу та факт неможливості його підписання особою:

(підпис)

(прізвище, ініціали затриманої особи)

Протокол склав:

(слідчий, посада, найменування органу, підпис, прізвище, ініціали)

Копію протоколу отримав:

(підпис)

(прізвище, ініціали затриманої особи)

ДОДАТОК Б

ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ

Зразок 1

ПРОТОКОЛ ОГЛЯДУ місця події

місто Дніпропетровськ

19 листопада 2012 року

Огляд почато о 20 год. 30 хв.

Огляд закінчено о 20 год. 50 хв.

Слідчий СВ Індустріального РВ Дніпропетровського МУ ГУМВС України в Дніпропетровській області капітан міліції Іванов Іван Ігорович на підставі заяви Сомова С.С. про груповий розбійний напад на нього

відповідно до ст.ст. 104, 105, 106, 223, 237, КПК України:

У присутності понятих:

1) Козіна Альберта Федоровича, 28 лютого 1965 року народження, котрий проживає у м. Дніпропетровську, вул. Косіора, б. 71, кв. 15;

2) Буніна Валерія Миколайовича, 21 січня 1983 року народження, котрий проживає у м. Дніпропетровську, вул. Косіора, б. 71, кв. 4;

яким згідно зі ст.ст. 11, 13, 15 та 223 КПК України роз'яснені їхні права та обов'язки.

За участю потерпілого: Сомова Сергія Семеновича, 15 жовтня 1980 року народження, який проживає за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, б. 17, кв. 3,

якому, відповідно до ч. 1 та ч. 2 ст. 56 та ст. 57 КПК України, роз'яснені його права та обов'язки.

За участю підозрюваного:

_____,
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)

якому, відповідно до ч.ч. 3, 5, 6, 7 ст. 42 КПК України, роз'яснені його права та обов'язки.

За участю захисника:

_____,
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)

якому, відповідно до ст. 46 та ст. 47 КПК України, роз'яснені його права та обов'язки.

За участю представника:

_____,
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)

якому, відповідно до ч. 5 ст. 44, ч. 4 ст. 58 та ч. 2 ст. 59 КПК України, роз'яснені його права та обов'язки.

За участю спеціаліста: техніка-криміналіста Сектору техніко-криміналістичного забезпечення роботи Індустріального РВ ДМУ Татарінова Сергія Валентиновича,

якому, відповідно до ч. 4 та ч. 5 ст. 71 КПК України, роз'яснені його права та обов'язки.

За участю власника (користувача) приміщення чи іншого володіння особи _____

(прізвище ім'я, по батькові, адреса)

Перед початком огляду переліченим особам роз'яснено їхнє право бути присутніми при усіх діях, які проводяться в процесі огляду, робити зауваження, що підлягають занесенню до протоколу. Особам, які беруть участь у проведенні огляду, також роз'яснено про вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної

процесуальної дії, а також про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання:

1) цифрового фотоапарату «Nikon»;

2) цифрової відеокамери «Sony».

Проведеним оглядом встановлено: об'єктом огляду є ділянка місцевості біля службового входу до Будинку культури Нижньодніпровського трубного заводу, розташована на перехресті вулиць Калинової та Косіора в м. Дніпропетровську. Покриття на ділянці суцільне асфальтне, частково засніжене. При цьому затоптаність сніжного покриття не дозволяє ідентифікувати конкретні сліди на ньому.

Під час огляду виявлено: на відстані 150 см від лівого краю сходів службового входу Будинку культури на снігу виявлені чотири плями рідини бурого кольору, середнім діаметром 3 см.

Виявлене під час огляду вилучено: зразки речовини бурого кольору з чотирьох плям на снігу вилучені на чотири марлеві тампони, котрі упаковані в чотири паперові пакети під номерами 1, 2, 3 та 4. Пакети заклеєні та підписані слідчим, спеціалістом та понятими. Усі чотири пакети поміщені в скляну банку об'ємом 1 л; банка з чотирма пакетами поміщена до поліетиленового пакета, горловина якого зав'язана капроною ниткою білого кольору. На вузол зав'язаної нитки наклеєна паперова бірка. На бірці зазначено: "19 листопада 2012 року. Індустріальний РВ ДМУ, куртка потерпілого Сомов С.С., поняті: 1) Козін А.Ф. /підпис/; 2) Бунін В.М. /підпис/; слідчий /підпис/ Іванов І.І.".

Під час огляду застосовані технічні засоби: Відеокамерою «Sony» здійснювалася безперервна відеофіксація огляду місця події; фотоапаратом "Nikon" зроблені 5 фотознімків, з яких два орієнтуючих (прив'язка місця події до інших орієнтирів на місцевості), один оглядовий (загальний вид місця події), один вузловий (місцезнаходження чотирьох плям речовини бурого кольору по відношенню до сходів службового входу як орієнтиру) та один детальний (плями речовини бурого кольору на снігу)

Огляд проводився: у безопадну погоду, в темну пору доби при яскравому освітленні за допомогою ліхтаря "Satelite", за температури повітря -4 С°.

Протокол прочитаний, записано у точній відповідності до проведених дій та отриманих результатів. Зауважень від учасників не надійшло.

Учасники:

1. Сомов С.С. підпис

2. Татарінов С.В. підпис

Поняті:

1. Козін А.Ф. підпис

2. Бунін В.М. підпис

Огляд провів:

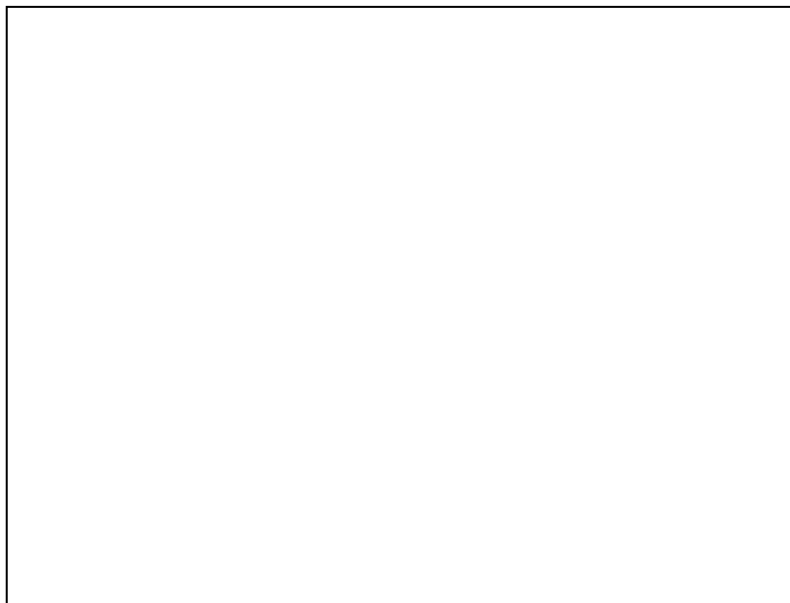
Слідчий СВ Індустріального РВ
Дніпропетровського МУ ГУМВС
України в Дніпропетровській області

капітан міліції

підпис

І.І. Іванов

Додаток
(фототаблиця) до протоколу огляду місця події від 19 листопада 2012 року

Фототаблицю склав:
Слідчий СВ Індустріального РВ
Дніпропетровського МУ ГУМВС
України в Дніпропетровській області
капітан міліції

підпис

І.І. Іванов

Зразок 2

Першому заступнику начальника Головного управління - начальнику СУ ГУМВС України в Одеській області

підполковникові міліції

Цветкову Д.О.

СПЕЦПОВІДОМЛЕННЯ

1. Підстави виїзду слідчо-оперативної групи: 13.04.2014 року біля 6 год. 20 хв. до Біляївського РВ надійшло телефонне повідомлення Ю. В.В. 1966 р.н., мешканця м.Теплодар про те, що 13.04.2014 р. в приміщенні насосної станції №1 КП «Теплодарводоканал» ним знайдено труп оператора станції К.С.І. з ознаками насильницької смерті.

Повідомлення зареєстровано в журналі ЄО Біляївського РВ ГУМВС за № 2540 від 13.04.2014 року.

2. Кваліфікація кримінального правопорушення та прийняте рішення: Відомості про кримінальне правопорушення відповідно до вимог ч. 1 та ч. 4 ст. 214 КПК України внесено І.В.В. старшим слідчим СВ Біляївського РВ (з обслуговування Біляївського району та м. Теплодар) ГУМВС України в Одеській області до Єдиного реєстру досудових розслідувань 13 квітня 2014 року за № ??????????, за ознаками кримінального правопорушення передбаченого ст. 115 ч. 1 КК України.

3. Фабула і обставини події: 13.04.2014 р. у період часу з 1.00 години до 6:20 години невстановлена особа проникла до приміщення насосної станції №1 КП «Теплодарводоканал» де з невідомих причин ножем нанесла два удари у грудну клітину зліва, один удар у ліве передпліччя та один удар у шию справа оператору насосної станції К.С.І. від яких остання померла на місці пригоди.

4.Відомості про потерпілого:

К.С.І. 13.04.1955 р.н. уродженка РФ Хабаровського краю, українка, громадянка України, працювала оператором насосної станції №1 КП «Теплодарводоканал», мешкала за адресою м.Теплодар Одеська область вул. Генерала, 16 кв. 4 разом з чоловіком К.В.М, повнолітніми сином та донькою.

5.На місце події виїжджали: начальник ГУМВС Луцюк П.С., заступник начальника ГУМВС Місюра А.М., УКР ГУМВС Коваленко О.В., заступник начальника СУ ГУМВС Мінова А.Г., слідчий СУ ГУМВС Шаповал С.В., т.в.о. начальника Біляївського РВ Симоненко В.В., начальник СВ Біляївського РВ Родіонов А.Ю., заступник Біляївського міжрайпрокурора Мишевський В.М., старший слідчий СВ Біляївського РВ майор міліції Івановський В.В., СОГ Біляївського РВ, експерт НДЕКЦ Олійник Р.О., криміналістична лабораторія НДЕКЦ, кінологічна служба ГУМВС, особовий склад Біляївського РВ.

6. Відомості про огляд місця події, вилучені сліди і речові докази:

Огляд проводив старший слідчий СВ Біляївського РВ Івановський В.В. (тел.067 922-27-43). Місце події розташоване в приміщенні насосної станції №1 КП «Теплодарводоканал», яка знаходиться на перехресті автодороги Теплодар-Одеса та Теплодар-Мирне. Територія насосної станції огорожена забором з бетонних секцій, вхід на територію здійснюється через металеві ворота та хвіртку, яка зсередини запирається металевим засувом. На території знаходиться одноповерхова будівля, яка складається з двох приміщень : машинного залу та підсобного приміщення. Вхід до насосної станції можливий з двох сторін через підсобне приміщення та безпосередньо через машинний зал. Вхідні двері підсобного приміщення заперті зсередини, пошкоджень не мають. Двері машинного залу запираються зсередини металевим пристроєм, на момент огляду не заперті. Біля входу до підсобного приміщення з машинного залу знайдено каплі речовини бурого кольору на бетонній підлозі та крані умивальника. В підсобному приміщенні на підлозі в калюжі речовини бурого кольору знайдено труп оператора станції К. С.І. Позиція трупа : обличчям до підлоги, руки зігнуті в

ліктьових суглобах та прижаті до тулуба, ноги витягнуті. На внутрішній поверхні лівого передпліччя біля лучезап'ястного суглобу виявлено рану м'яких тканин з рівними краями, гострими кінцями довжиною 4 см., на правій боковій поверхні шиї виявлено рану м'яких тканин з рівними краями, гострими кінцями, яка розташована перпендикулярно осі шиї розміром 12х6 см., з пошкодженням трахеї та великих кровоносних судин, на передній поверхні грудної клітини в проекції 2 та 3 міжребір'я виявлено дві рани м'яких тканин з рівними краями, гострими кінцями довжиною 4 та 5,5 см. На трупі в наявності з одягу лише куртка та туфлі.

З місця пригоди вилучено :

- змиви речовини бурого кольору з бетонної підлоги машинного залу та умивальника;
- волосся зі стіни туалету, розташованого в машинному залі;
- змиви з ручки вхідної двері туалету;
- 8 слідів пальців рук, 2 сліди долоні;
- частковий слід каблучної частини взуття в підсобному приміщенні;
- вентиль крана умивальника,
- дві ручки вхідної двері підсобного приміщення
- футболку червоного кольору з пошкодженням передньої частини зліва, розірвані брюки жовтого кольору, розірвані жіночі труси білого кольору, спортивну кофту голубого кольору з капюшоном, халат жіночий чорного кольору з довгим рукавом, наволочку, простиню, два підодіяльника зі слідами бурого кольору.

Під час проведення розтину трупа вилучено піднігтьові зрізи обох рук, волосся, зразок крові. Згідно акту розтину трупа №134 смерть К. С.І. настала від ножового поранення м'яких тканин шиї з пошкодженням великих судинних стволів. Гостра наружна кровотеча. Також на трупі виявлені ушкодження у вигляді перелому 4-9 ребер зліва, 11 синців голови та обличчя, 2 різані рани пальців обох рук.

7. Результати застосування службово-розшукової собаки: застосовувались розшукові собаки «Аврора» та «Аляска», які провели від місця скоєння злочину через садовий масив по вул. Дворовій до будинку №88 по вул. Енергетиків де втратили слід.

8. Можливі мотиви вчинення злочину та версії: вбивство скоєно на побутовому ґрунті під час виниклої сварки зі знайомим вбитої.

9. Дані особи (осіб), підозрюваної в вчиненні кримінального правопорушення та її затримання: Особу злочинця не встановлено.

10. Відомості про наданні доручення з метою встановлення особи, яка скоїла кримінальне правопорушення та інші заходи вжиті з цією метою. 13.04.2014р. оперативному підрозділу дано доручення на проведення слідчих (розшукових) дій у порядку ст. 40 КПК України: проведення подворного обходу з метою встановлення свідків та очевидців скоєння злочину; відпрацювання кола родичів та знайомих, працівників КП «Теплодарводоканал»

Начальник СВ Біляївського РВ (з обслуговування
Біляївського району та м. Теплодар) ГУМВС
України в Одеській області
підполковник міліції

Родіонов А.Ю.

« П О Г О Д Ж Е Н О »

« П О Г О Д Ж Е Н О »

В.о. начальника Біляївського РВ
(з обслуговування Біляївського району та м.
Теплодар) ГУМВС України в Одеській області
підполковник міліції

В.В. Симоненко

Начальник СВ Біляївського РВ
(з обслуговування Біляївського району та
м. Теплодар) ГУМВС України в
Одеській області

підполковник міліції

А.Ю. Родіонов

П Л А Н

**слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій
у кримінальному провадженні № ?????????**

В провадженні слідчого відділу Біляївського РВ (з обслуговування Біляївського району та м. Теплодар) ГУМВС України в Одеській області знаходяться матеріали кримінального провадження, внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № ????????? від 13.04.2014 р. за фактом навмисного вбивства К.С.І., про вчинення кримінального правопорушення за ст. 115 ч. 1 КК України.

В ході досудового розслідування встановлено, що 13.04.2014 р. у період часу з 01.00 години до 06.20 години невстановлена особа проникла до приміщення насосної станції №1 КП «Теплодарводоканал» де з невідомих причин ножем нанесла два удари у грудну клітину зліва, один удар у ліве передпліччя та один удар у шию справа оператору насосної станції К.С.І. від яких остання померла на місці пригоди.

По даному факту 13.04.2014 року Біляївським РВ ГУМВС України в Одеській області порушено кримінальне провадження № ??????? за ознаками злочину, передбаченого ст.115 ч.1 КК України.

З метою розкриття даного кримінального правопорушення необхідно висунути наступні версії:

1. Кримінальне правопорушення вчинено особою, раніше судимою за аналогічні кримінальні правопорушення, які проживають на території Біляївського району та м. Теплодар.

2. Кримінальне правопорушення вчинено на побутовому ґрунті під час виниклої сварки зі знайомим вбитої або ревнощів.

3. Кримінальне правопорушення вчинено з метою пограбування.

- Основні пункти заходів, які необхідно провести з метою розкриття та розслідування даного кримінального правопорушення:

1. Провести відпрацювання раніше судимих за аналогічні злочини, а також злочини скоєні аналогічним чином, які мешкають в м. Теплодар та прилеглих населених пунктах, згідно списків.

Виконавець: СКР Шолопко, Гриценко.

Термін: Постійно

2. Провести роботу по встановленню очевидців даного кримінального правопорушення, по встановленню, допитати їх в якості свідків. У разі отримання відповідних даних скласти фото робіт злочинця.

Виконавець: СКР Гриценко

Термін: Постійно

3. Орієнтувати громадськість і підсобний апарат щодо встановлення особи, яка вчинила даний злочин.

Виконавець: СКР Гриценко, ДІМ Штефанчук

Термін: Постійно

4. Провести відпрацювання осіб, які перебувають на обліку в медичному закладі як психічно хворі, які мешкають в м. Теплодар, згідно списків.

Виконавець: СВ Івановський, СКР Гриценко

Термін: до 17.04.2014 р.

5. Перевірити осіб, які зловживають наркотичними засобами і спиртними напоями на причетність до скоєння цього злочину.

Виконавець: СБНОН Каушан, СКР Гриценко

Термін - 16.04.2014 р.

6. Назначити та провести експертизи за виявленими на місці події речовими доказами.

Виконавець: Івановський В.В., Сенчук С.В.

Термін - 15.04.2014 р.

7. Вивчити кримінальні справи, та кримінальні провадження порушені у Біляївському РВ по аналогічних злочинів, в тому числі і минулих років. Про вивчення кримінальних справ зазначеної категорії та проведений аналіз виявленої схожості в прикметах злочинців, в діях під час вчинення злочину скласти довідку, яку долучити до матеріалів кримінального провадження.

Виконавець: Шолопко, Гриценко

Термін - 22.04.2014 р.

8. Встановити автотранспорт та їх власників, які на момент злочину знаходились поблизу місця скоєння або проїжджали на вказаній ділянці дороги та можливо бачили розташований автотранспорт поблизу місця скоєння злочину.

Виконавець: Галімбієвський

Термін - 15.04.2014 р.

9. На підставі довідок радіорозвідки на місці вчинення злочину винести клопотання про дозвіл на тимчасовий доступ до документів, які містять охоронювану законом таємницю, та ухвали суду направити операторам мобільного зв'язку.

Виконавець: Івановський В.В.

Термін: 15.04.2014 р.

10. Підготувати матеріали щодо проведення НСРД щодо мобільних телефонів, які належали Колесніченко С.І. та робочого мобільного телефону.

Виконавець: Біленко Г.В.

Термін: 15.04.2014 р.

11. Провести по-дворовий обхід садових ділянок, розташованих на території СК «Ветеран», «Енергетик», «Локомотив».

Виконавець: особовий склад СКР, ДІМ

Термін: 14.04.2014 р.

12. Провести по-дворовий житлових будинків, розташованих в м. Теплодар.

Виконавець: особовий склад СКР, ДІМ

Термін: 15.04.2014 р.

13. Провести по-квартирний обхід будинку № 88 по вул. Енергетиків в м.Теплодар з метою встановлення осіб, які схильні до скоєння насильницьких кримінальних правопорушень.

Виконавець: особовий склад СКР, ДІМ

Термін: 13.04.2014 р.

14. По виконанню слідчих дій і оперативно-розшукових заходів, передбачених цим планом, скласти додатковий план по розкриттю і розслідування даного кримінального правопорушення.

Виконавець: Івановський В.В.

Термін: По виконанню.

В ході виконання окремих пунктів плану підрозділами по розкриттю даного кримінального правопорушення, інформацію, яка представляє оперативний інтерес про причетність до кримінального правопорушення, негайно доповідати слідчому СВ Івановський В.В.

Ст. слідчий СВ Біляївського РВ (з обслуговування

Біляївського району та м. Теплодар) ГУМВС

України в Одеській області

майор міліції

В.В. Івановський

« П О Г О Д Ж Е Н О »

« П О Г О Д Ж Е Н О »

В.о. начальника Біляївського РВ
(з обслуговування Біляївського району та м.
Теплодар) ГУМВС України в Одеській області
підполковник міліції

В.В. Симоненко

Начальник СВ Біляївського РВ
(з обслуговування Біляївського району та
м. Теплодар) ГУМВС України в
Одеській області

підполковник міліції

А.Ю. Родіонов

П Л А Н ДОДАТКОВИЙ

**слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій
у кримінальному провадженні № ??????????**

В провадженні слідчого відділу Біляївського РВ (з обслуговування Біляївського району та м. Теплодар) ГУМВС України в Одеській області знаходяться матеріали кримінального провадження, внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № ???????? від 13.04.2014 р. за фактом навмисного вбивства К.С.І., про вчинення кримінального правопорушення за ст. 115 ч. 1 КК України.

В ході досудового розслідування встановлено, що 13.04.2014 р. у період часу з 01.00 години до 06.20 години невстановлена особа проникла до приміщення насосної станції №1 КП «Теплодарводоканал» де з невідомих причин ножем нанесла два удари у грудну клітину зліва, один удар у ліве передпліччя та один удар у шию справа оператору насосної станції К.С.І. від яких остання померла на місці пригоди.

По даному факту 13.04.2014 року Біляївським РВ ГУМВС України в Одеській області порушено кримінальне провадження № ?????????? за ознаками злочину, передбаченого ст.115 ч.1 КК України.

З метою розкриття даного кримінального правопорушення необхідно висунути наступні версії:

4. Кримінальне правопорушення вчинено особою, раніше судимою за аналогічні кримінальні правопорушення, які проживають на території Біляївського району та м. Теплодар.

5. Кримінальне правопорушення вчинено на побутовому ґрунті під час виниклої сварки зі знайомим вбитої або ревнощів.

6. Кримінальне правопорушення вчинено з метою пограбування.

Основні пункти заходів, які необхідно провести з метою розкриття та розслідування даного кримінального правопорушення:

3. Продовжити проведення відпрацювання раніше судимих за аналогічні злочини, а також злочини скоєні аналогічним чином, які мешкають в м. Теплодар та прилеглих населених пунктах, згідно списків.

Виконавець: СКР Шолопко, Гриценко.

Термін: Постійно

4. Продовжити проведення роботи по встановленню очевидців даного кримінального правопорушення, по встановленню, допитати їх в якості свідків. У разі отримання відповідних даних скласти фото робіт злочинця.

Виконавець: СКР Гриценко

Термін: Постійно

5. Орієнтувати громадськість і підсобний апарат щодо встановлення особи, яка вчинила даний злочин.

Виконавець: СКР Гриценко, ДІМ Штефанчук

Термін: Постійно

6. Підготувати матеріали для проведення обшуку за місцем мешкання М. та провести обшук.

Виконавець: СВ Івановський

Термін: до 15.04.2014 р.

7. Підготувати матеріали для подання до суду клопотань за отриманням доступу до охоронюваною законом інформації по телефонним з'єднанням.

Виконавець: Івановський В.В.

Термін - 17.04.2014 р.

8. Продовжити роботу по встановленню автотранспорту та їх власників, які на момент злочину знаходились поблизу місця скоєння або проїжджали на вказаній ділянці дороги та можливо бачили розташований автотранспорт поблизу місця скоєння злочину.

Виконавець: Галімбієвський, Гриценко

Термін - 16.04.2014 р.

9. Продовжити проведення по-дворового обходу житлових будинків, розташованих в м. Теплодар.

Виконавець: особовий склад СКР, ДІМ

Термін: 17.04.2014 р.

10. Продовжити роботу по перевірці осіб, які знаходяться на обліку в психіатричному кабінеті, згідно списку.

Виконавець: особовий склад СКР, ДІМ

Термін: 16.04.2014 р.

11. По виконанню слідчих дій і оперативно-розшукових заходів, передбачених цим планом, скласти додатковий план по розкриттю і розслідування даного кримінального правопорушення.

Виконавець: Івановський В.В.

Термін: По виконанню.

В ході виконання окремих пунктів плану підрозділами по розкриттю даного кримінального правопорушення, інформацію, яка представляє оперативний інтерес про причетність до кримінального правопорушення, негайно доповідати слідчому СВ Івановський В.В.

Ст. слідчий СВ Біляївського РВ (з обслуговування

Біляївського району та м. Теплодар) ГУМВС

України в Одеській області

майор міліції

В.В. Івановський

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ
БІЛЯЇВСЬКИЙ РАЙОННИЙ ВІДДІЛ (З ОБСЛУГОВУВАННЯ БІЛЯЇВСЬКОГО РАЙОНУ
ТА МІСТА ТЕПЛОДАР)
СЛІДЧЕ ВІДПІЛЕННЯ

вул. Комінтерна, 2, м. Біляївка, Одеської обл., 67600, тел. 0485221296, 0487794662

ПОСТАНОВА
про доручення проведення судової молекулярної генетичної експертизи

м. Біляївка

17.04.2014 року.

Ст. слідчий СВ Біляївського РВ ГУМВС України в Одеській області майор міліції Сенчук С.В. розглянувши матеріали кримінальної провадження №???????? внесеного до ЄРДР 13.04.2014 року за ознаками ч.1 ст.115 КК України, -

В С Т А Н О В И В:

13.04.2014 р. біля 06.20 годин в приміщенні насосної станції №1 КП «Теплодарводоканал» знайдено труп оператора станції К.С.І. 01.01.1953 р.н. з ознаками насильницької смерті.

В ході огляду місця події 13.04.2014 року в приміщенні насосної станції №1 КП «Теплодарводоканал» було виявлено та вилучено:

1. змиви речовини бурого кольору з цементної поверхні підлоги приміщення №1 КП «Теплодарводоканал».
2. змиви речовини бурого кольору зі стіни з лівої сторони в туалеті, приміщення №1 КП «Теплодарводоканал».
3. змиви речовини бурого кольору з поверхні підлоги при вході в туалет приміщення №1 КП «Теплодарводоканал».
4. об'єкт схожий на волосся з стіни з правої сторони при вході в туалет приміщення №1 КП «теплодарводоканал».
5. змиви речовини бурого кольору з підлоги приміщення №2 біля трупа, КП «теплодарводоканал».
6. об'єкт схожий на волосся в туалеті приміщення №1 КП «теплодарводоканал».
7. об'єкт схожий на волосся ДНК профіль.
8. змиви речовини чорного кольору (мазут) з ручки вхідних дверей приміщення №1 КП «Теплодарводоканал».
9. змиви речовини бурого кольору зі стіни з правої сторони при вході в туалет, приміщення №1 КП «Теплодарводоканал».
10. змиви речовини бурого кольору з вимикача приміщення №2, КП «Теплодарводоканал».
11. змиви речовини з ручки туалетних дверей приміщення №1 КП «Теплодарводоканал» на ДНК профіль.
12. ручка вентиля крана на ДНК профіль.
13. змиви речовини бурого кольору з ручки вогнегасника.
14. мікроволокна зі стіни приміщення №2.
15. коробок від сірників.
16. дві дверних ручки (внутрішня та зовнішня) з речовинами бурого кольору.

В ході огляду трупа гр. К.С.І. були відібрані зразки для експертного дослідження, а саме лобкове волосся, волосся з голови, зрізи нігтьових пластин, та зразки крові.

В ході досудового слідства громадянами К.В.М., З.І.Ю., Г.С.В. були добровільно надані зрізи нігтьових пластин з правої та лівої рук.

Беручи до уваги, що для визначення наявності на вилучених речах, клітин з ядрами людини необхідні спеціальні експертні пізнання в цій галузі, керуючись ст.ст.93, 110, 242, 243 КПК України.

ПОСТАНОВИВ:

1. Залучити експерта науково-дослідного експертно-криміналістичного центру при ГУМВС України в Миколаївській області для проведення судової молекулярної генетичної експертизи.
2. Доручити експерту провести експертизу та вирішити питання:
 - а) Встановити чи є на представлених об'єктах: вилучених в ході огляду місця пригоди приміщення №1 КП «Теплодарводоканал», клітини з ядрами?
 - б) Якщо є, чи можливо встановити їх ДНК –профіль?
 - с) Кому належать виявлений ДНК профіль К.С.І., К.В.М., З.І.Ю., Г.С.В. чи іншим особам?

Для експертного дослідження експерту надати: змиви речовини бурого кольору з цементної поверхні підлоги приміщення №1 КП «Теплодарводоканал».

1. Паперовий конверт з змивами речовини бурого кольору зі стіни з лівої сторони в туалеті, паперовий конверт з змивами речовини бурого кольору з поверхні підлоги при вході в туалет, паперовий конверт з об'єктом схожий на волосся з стіни з правої сторони при вході в туалет, паперовий конверт з змивами речовини бурого кольору з підлоги приміщення №2 біля трупа, паперовий конверт з об'єктом схожим на волосся в туалеті приміщення №1, паперовий конверт з об'єктом схожим на волосся, паперовий конверт з змивами речовини чорного кольору (мазут) з ручки входних дверей приміщення №1 КП «Теплодарводоканал», паперовий конверт з змивами речовини бурого кольору зі стіни з правої сторони при вході в туалет, паперовий конверт з змивами речовини бурого кольору з вимикача приміщення №2, паперовий конверт з змивами речовини з ручки туалетних дверей, паперовий конверт з ручкою вентиля крана, паперовий конверт з змивами речовини бурого кольору з ручки вогнегасника, паперовий конверт з мікрОВОлокнами зі стіни приміщення №2, полімерний пакет з коробком від сірників, паперовий конверт з двома дверними ручками (внутрішня та зовнішня) з речовинами бурого кольору, два паперових конверта з зрізами нігтьових пластин гр. К. В.М., два паперових конверта з зрізами нігтьових пластин гр. З. І.Ю., два паперових конверта з зрізами нігтьових пластин гр. Г.С.В., два паперових конверта з зрізами нігтьових пластин трупа К.С.І., паперовий конверт з зразками лобкового волосся К. С.І., полімерний пакет з 6 паперовими конвертами з зразками волосся з голови К.С.І., паперовий конверт з зразками крові трупа К. С.І.

3. Експерту дозволяється при проведенні дослідження повне або часткове використання наданих об'єктів на дослідження.

4. Експерту дозволяється використовувати матеріали попередніх досліджень за даним кримінальним провадженням.

5. Дослідження проводити використовуючи необхідні способи для збереження мікрооб'єктів та після проведення експертизи об'єкти досліджень повернути для проведення інших експертиз.

6. Копію постанови направити в НДЕКЦ при ГУМВС України в Миколаївській області для виконання.

Ст. слідчий СВ Біляївського РВ
майор міліції

С.В. Сенчук

Зразок 6

МВС УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ В
ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ
БІЛЯЇВСЬКИЙ РАЙОННИЙ
ВІДДІЛ (ПО ОБСЛУГОВУВАННЮ
БІЛЯЇВСЬКОГО РАЙОНУ ТА
МІСТА ТЕПЛОДАР)

вул. Комінтерна, 2, м. Біляївка,
 Одеської обл., 67600,
 тел. 0485221296, 0487794662

Начальнику науково-дослідного
експертно-криміналістичного центру при
УМВС України в Миколаївській області
Дзюба Ю.М.

54037, м. Миколаїв,
 вул. Акіма, 2-а (фактична адреса:
 м. Миколаїв, вул. Гагаріна, 39)

В зв'язку з досудовим розслідуванням кримінального правопорушення внесеного до єдиного реєстру досудових розслідувань № ????????? за ознаками ч.1 ст.115 КК України, для залучення експерта та проведення судової молекулярної генетичної експертизи направляю Вам постанову про доручення її проведення та речові докази.

Додатки:

1. постанова на 2 аркушах;
2. речові докази:

Паперовий конверт з змивами речовини бурого кольору зі стіни з лівої сторони в туалеті, паперовий конверт з змивами речовини бурого кольору з поверхні підлоги при вході в туалет, паперовий конверт з об'єктом схожий на волосся з стіни з правої сторони при вході в туалет, паперовий конверт з змивами речовини бурого кольору з підлоги приміщення №2 біля трупа, паперовий конверт з об'єктом схожим на волосся в туалеті приміщення №1, паперовий конверт з об'єктом схожим на волосся, паперовий конверт з змивами речовини чорного кольору (мазут) з ручки входних дверей приміщення №1 КП «Теплодарводоканал», паперовий конверт з змивами речовини бурого кольору зі стіни з правої сторони при вході в туалет, паперовий конверт з змивами речовини бурого кольору з вимикача приміщення №2, паперовий конверт з змивами речовини з ручки туалетних дверей, паперовий конверт з ручкою вентиля крана, паперовий конверт з змивами речовини бурого кольору з ручки вогнегасника, паперовий конверт з мікрОВОлокнами зі стіни приміщення №2, полімерний пакет з коробком від сірників, паперовий конверт з двома дверними ручками (внутрішня та зовнішня) з речовинами бурого кольору, два паперових конверта з зрізами нігтьових пластин гр. К.В.М., два паперових конверта з зрізами нігтьових пластин гр. З.І.Ю., два паперових конверта з зрізами нігтьових пластин гр. Г.С.В., два паперових конверта з зрізами нігтьових пластин трупа К.С.І., паперовий конверт з зразками лобкового волосся К.С.І., полімерний пакет з 6 паперовими конвертами з зразками волосся з голови К.С.І., паперовий конверт з зразками крові трупа К.С.І.

Ст. слідчий СВ Біляївського РВ
майор міліції

С.В. Сенчук

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ
БІЛЯЇВСЬКИЙ РАЙОННИЙ ВІДДІЛ (З ОБСЛУГОВУВАННЯ БІЛЯЇВСЬКОГО РАЙОНУ
ТА МІСТА ТЕПЛОДАР)
СЛІДЧЕ ВІДПІЛЕННЯ

вул. Комінтерна, 2, м. Біляївка, Одеської обл., 67600, тел. 0485221296, 0487794662

ПОСТАНОВА

про доручення проведення судової молекулярної генетичної експертизи

м. Біляївка

17.04.2014 року.

Ст. слідчий СВ Біляївського РВ ГУМВС України в Одеській області майор міліції Сенчук С.В. розглянувши матеріали кримінальної провадження № ?????? внесеного до ЄРДР 13.04.2014 року за ознаками ч.1 ст.115 КК України, -

ВСТАНОВИВ:

13.04.2014 р. біля 06.20 годин в приміщенні насосної станції №1 КП «Теплодарводоканал» знайдено труп оператора станції К.С.І. 13.04.1955 р.н. з ознаками насильницької смерті.

В ході огляду місця події 13.04.2014 року в приміщенні насосної станції №1 КП «Теплодарводоканал» було виявлено та вилучено: ручка вентиля крана на ДНК профіль. В ході огляду трупа гр. К.С.І. були відібрані зразки для експертного дослідження, а саме зразки крові. В ході досудового слідства громадянами К.В.М., З.І.Ю., Г.С.В. були добровільно надані зрізи нігтьових пластин з правої та лівої рук.

Беручи до уваги, що для визначення наявності на вилучених речах, клітин з ядрами людини необхідні спеціальні експертні пізнання в цій галузі, керуючись ст.ст.93, 110, 242, 243 КПК України.

ПОСТАНОВИВ:

1.Залучити експерта науково-дослідного експертно-криміналістичного центру при ГУМВС України в Миколаївській області для проведення судової молекулярної генетичної експертизи.

2.Доручити експерту провести експертизу та вирішити питання:

- д) Встановити які генетичні ознаки потерпілої К.С.І. по крові.
- е) Встановити чи є на представлених об'єктах: вилучених в ході огляду місця пригоди приміщення №1 КП «Теплодарводоканал», клітини з ядрами?
- ф) Якщо є, чи можливо встановити їх ДНК –профіль?
- г) Чи є в піднігтьовому вмісті, наданих зрізів нігтьових пластин з правої та лівої рук. громадян К.В.М., З.І.Ю., Г.С.В. були добровільно кров або клітини з ядрами?
- h) Якщо є то які їх генетичні ознаки, та кому належать виявлений ДНК профіль К.С.І., К.В.М., З.І.Ю., Г.С.В. чи іншим особам?

Для експертного дослідження експерту надати: два паперових конверта з зрізами нігтьових пластин гр. К.В.М., два паперових конверта з зрізами нігтьових пластин гр. З. І.Ю., два паперових конверта з зрізами нігтьових пластин гр. Г. С.В., два паперових конверта з зрізами нігтьових пластин трупа К.С.І., паперовий конверт з зразками крові трупа К.С.І. паперовий конверт в якому знаходиться ручка вентиля крана на ДНК профіль.

3. Експерту дозволяється при проведенні дослідження повне або часткове використання наданих об'єктів на дослідження.

4. Експерту дозволяється використовувати матеріали попередніх досліджень за даним кримінальним провадженням.

5. Дослідження проводити використовуючи необхідні способи для збереження мікрооб'єктів та після проведення експертизи об'єкти досліджень повернути для проведення інших експертиз.

6. Копію постанови направити в НДЕКЦ при ГУМВС України в Миколаївській області для виконання.

Ст. слідчий СВ Біляївського РВ
майор міліції
0976666666

С.В. Сенчук

Зразок 8

МВС УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ **В**
ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ
БІЛЯЇВСЬКИЙ **РАЙОННИЙ**
ВІДДІЛ (ПО ОБСЛУГОВУВАННЮ
БІЛЯЇВСЬКОГО РАЙОНУ ТА
МІСТА ТЕПЛОДАР)

вул. Комінтерна, 2, м. Біляївка,
Одеської обл., 67600,
тел. 0485221296, 0487794662

**Начальнику науково-дослідного
експертно-криміналістичного центру при
УМВС України в Миколаївській області.
Дзюба Ю.М.**

54037, м. Миколаїв,
вул. Акіма, 2-а (фактична адреса:
м. Миколаїв, вул. Гагаріна, 39)

В зв'язку з досудовим розслідуванням кримінального правопорушення внесеного до єдиного реєстру досудових розслідувань №?????? за ознаками ч.1 ст.115 КК України, для залучення експерта та проведення судової молекулярної генетичної експертизи направляю Вам постанову про доручення її проведення та речові докази.

Додатки:

1. постанова на 2 аркушах;
2. речові докази:

Два паперових конверта з зрізами нігтьових пластин гр.. К. В.М., два паперових конверта з зрізами нігтьових пластин гр. З.І.Ю., два паперових конверта з зрізами нігтьових пластин гр. Г.С.В., два паперових конверта з зрізами нігтьових пластин трупа К.С.І., паперовий конверт з зразками крові трупа К.С.І. паперовий конверт в якому знаходиться ручка вентиля крана на ДНК профіль.

Ст. слідчий СВ Біляївського РВ
майор міліції

С.В. Сенчук

М І Н І С Т Е Р С Т В О В Н У Т Р І Ш Н І Х С П Р А В
БІЛЯЇВСЬКИЙ РВ (З ОБСЛУГОВУВАННЯ БІЛЯЇВСЬКОГО РАЙОНУ ТА МІСТА
ТЕПЛОДАР) ГУ МВС УКРАЇНИ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ
 Україна, 67600, Одеська область, місто Біляївка, вулиця Комінтерну, № 2, (048-52)
 телефон: 2-12-96, 2-59-58, 2-54-09

П О С Т А Н О В А
 про призначення судово-медичної експертизи

м. Біляївка

13.04 2014 року

Ст. слідчий СВ Біляївського РВ (з обслуговування Біляївського району та м. Теплодар) ГУ МВС України в Одеській області майор міліції Івановський В.В. розглянувши матеріали кримінального провадження № ??????, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань 13.04.2014 року, за ознаками кримінального правопорушення ч. 1 ст.115 КК України

В С Т А Н О В И В:

13.04.2014 р. у період часу з 1.00 години до 6:20 години невстановлена особа проникла до приміщення насосної станції №1 КП «Теплодарводоканал» де з невідомих причин ножом нанесла два удари у грудну клітину зліва, один удар у ліве передпліччя та один удар у шию справа оператору насосної станції К.С.І. від яких остання померла на місці пригоди. Згідно акту СМО від 13.04.2014р. Біляївського бюро СМЕ встановлено, що причиною смерті гр. К.С.І. явились пошкодження крупних кровоносних судів ший.

На підставі викладеного, керуючись статтями 110,242 та 243 КПК України, -

П О С Т А Н О В И В:

1. Призначити судово-медичну експертизу, до проведення якої залучити експерта Біляївського району СМЕ.
2. На вирішення експерта поставити такі питання:
 1. Характер і локалізація тілесних ушкоджень, виявлених на трупі потерпілої К. С. І., 1955р.н. ?
 2. Механізм утворення кожного виявленого тілесного ушкодження на трупі потерпілої К.С.І.?
 3. Ступінь тяжкості кожного тілесного ушкодження, виявленого на трупі К.С., та всіх пошкоджень в сукупності ?
 4. Яка давність заподіяння тілесних ушкоджень ?
 5. Чи всі пошкодження, наявні на тілі трупа К.С.І. заподіяні в один і той же час?
 6. Чи всі ушкодження є прижиттєвими ?
 7. Яка кількість ножових поранень було завдано потерпілій К.С.І.?
 8. Чи були небезпечні для життя тілесні ушкодження, виявлені у К. С.І. в момент їх заподіяння ?
 9. Чи були тілесні ушкодження, наявні у потерпілої сумісними з життям ?
 10. Яка причина смерті гр. К.С.І.?
 11. Чи мається прямий причинний зв'язок між отриманими тілесними ушкодженнями і настанням смерті потерпілої ?
 12. Яке саме пошкодження стало безпосередньою причиною смерті К. С.І.?
 13. Коли настала смерть потерпілої ?
 14. Чи є на трупі сліди, що вказують на можливу боротьбу або самооборону ?

15. Чи могла потерпіла К. С.І. самостійно пересуватися після отримання наявних у неї тілесних ушкоджень ?
16. Яке було найбільш ймовірне взаєморозташування нападника і потерпілого в момент заподіяння ушкоджень ?
17. Яким предметом були утворені тілесні ушкодження К.С.І. ?
18. Чи мало місце згвалтування К.С.І.?
19. Чи знаходилась К.С.І. в момент настання смерті в стані алкогольного сп'яніння ?
3. Для дослідження експерту направити матеріали кримінального провадження №????????, акт судово-медичного обстеження трупа К.С.І. від 13.03.2014 р.
4. Для ознайомлення експерту направити копію постанови про призначення судово-медичної експертизи.

Ст. слідчий СВ Біляївського РВ (з обслуговування
Біляївського району та м. Теплодар) ГУ МВС
України в Одеській області
майор міліції

В.В. Івановський

М І Н І С Т Е Р С Т В О В Н У Т Р І Ш Н І Х С П Р А В
БІЛЯЇВСЬКИЙ РВ (З ОБСЛУГОВУВАННЯ БІЛЯЇВСЬКОГО РАЙОНУ ТА МІСТА
ТЕПЛОДАР) ГУ МВС УКРАЇНИ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ
 Україна, 67600, Одеська область, місто Біляївка, вулиця Комінтерну, № 2, (048-52)
 телефон: 2-12-96, 2-59-58, 2-54-09

П О С Т А Н О В А

про призначення додаткової судово-медичної експертизи

м. Біляївка

23.07 2014 року

Ст. слідчий СВ Біляївського РВ (з обслуговування Біляївського району та м. Теплодар) ГУ МВС України в Одеській області майор міліції Івановський В.В. розглянувши матеріали кримінального провадження №?????????, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань 13.04.2014 року, за ознаками кримінального правопорушення ч. 1 ст.115 КК України

В С Т А Н О В И В:

13.04.2014 р. у період часу з 1.00 години до 6:20 години невстановлена особа проникла до приміщення насосної станції №1 КП «Теплодарводоканал» де з невідомих причин ножом нанесла два удари у грудну клітину зліва, один удар у ліве передпліччя та один удар у шию справа оператору насосної станції К. С. І від яких остання померла на місці пригоди. Згідно висновку судово – медичної експертизи № 134 від 13.05.2014р. Біляївського бюро СМЕ встановлено, що в переддень піхви, на задній стінці слизової мається крововилив, розміром 7х3,5 см.

На підставі викладеного, керуючись статтями 110,242 та 243 КПК України, -

П О С Т А Н О В И В:

1. Призначити судово-медичну експертизу, до проведення якої залучити експерта Біляївського району СМЕ.
2. На вирішення експерта поставити такі питання:
 1. Характер і локалізація тілесного ушкодження, виявленого в піхви К. С. І.?
 2. Механізм утворення вказаного тілесного ушкодження на трупі потерпілої К. С.І.?
 3. Ступінь тяжкості вказаного тілесного ушкодження, виявленого на трупі К. С.І.?
 4. Яка давність заподіяння тілесного ушкодження ?
 5. Чим було спричинене тілесне ушкодження, виявлене в піхви К. С. І.?
 6. Чи явилось виявлене тілесне ушкодження результатом згвалтування К. С.І.?
 7. Чи прижиттєвим являлось вказане тілесне ушкодження у К. С.І.?
3. Для дослідження експерту направити матеріали кримінального провадження №?????????, акт судово-медичного обстеження трупа К. С.І. від 13.03.2014 р., судово-медичну експертизу № 134 від 13.05.2014 р.
4. Для ознайомлення експерту направити копію постанови про призначення судово-медичної експертизи.

Ст. слідчий СВ Біляївського РВ (з обслуговування
 Біляївського району та м. Теплодар) ГУ МВС
 України в Одеській області
 майор міліції

В.В. Івановський

ПРОТОКОЛ допиту потерпілого

місто Дніпропетровськ

19 листопада 2012 року

Допит розпочато о 21 год. 00 хв.

Допит закінчено о 21 год. 30 хв.

Слідчий СВ Індустріального РВ Дніпропетровського МУ ГУМВС України в Дніпропетровській області капітан міліції Іванов Іван Ігорович, у кримінальному провадженні № 100016, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань 19 листопада 2012 року у приміщенні кабінету № 203 Індустріального РВ Дніпропетровського МУ ГУМВС України в Дніпропетровській області в присутності осіб, яким роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії:

(їх прізвище, ім'я, по батькові, дата народження та місце проживання, підпис) яким заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання:

(характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються

при проведенні цієї процесуальної дії, підписи осіб)

з дотриманням вимог статей 55, 56, 95, 104, 106, 223, 224 КПК України, допитав як потерпілого:

1. Прізвище, ім'я та по батькові СОМОВ СЕРГІЙ СЕМЕНОВИЧ
 2. Дата та місце народження: 15 жовтня 1980 року народження, уродженець м. Дніпропетровська
 3. Національність українець
 4. Громадянство України
 5. Освіта середня спеціальна (закінчив Дніпропетровський зварювальний технікум у 1999 році)
 6. Місце роботи (навчання) У приватного підприємця "Григоренко" 7. Рід заняття та посада охоронець
 8. Місце проживання (реєстрації) м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, буд. 17, кв. 3
 9. Судимість зі слів раніше не судимий
 10. Чи є депутатом (якої Ради) не є депутатом
 11. Відомості про паспорт або інший документ, що засвідчує особу Паспорт серії ЦЦ 123456 виданий Індустріальним РВ Дніпропетровського МУ ГУМВС України в Дніпропетровській області
- Потерпілому роз'яснено, що його викликано для дачі показань у кримінальному провадженні щодо розбійного нападу на нього, вчиненого невстановленими слідством особами.

Потерпілому Сомову С.С. роз'яснено зміст ст. 63 Конституції України про те, що особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначене законом.

підпис

Потерпілому Сомову С.С. роз'яснено зміст ст. 18 КПК України про свободу від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів чи членів сім'ї.

підпис

Потерпілому Сомову С.С. роз'яснено порядок проведення допиту, його права, передбачені ст. 56 КПК України, та обов'язки, передбачені ст. 57 КПК України.

підпис

Потерпілого Сомова С.С. попереджено про кримінальну відповідальність, передбачену ст. 384 КК України (Завідомо неправдиве показання).

підпис

Ознайомившись із своїми правами, потерпілий заявив, що бажає давати показання українською мовою та викладати їх під запис.

Послуг перекладача не потребує.

Потерпілий: Сомов С.С. (підпис)

На пропозицію дати показання щодо обставин вчиненого на нього групового розбійного нападу Сомов С.С. дав наступні показання: 19 листопада 2012 року приблизно о 18 годині 30 хвилин я знаходився на перехресті вулиць Калинової та Косіора в м. Дніпропетровську. В руці я тримав барсетку темно коричневого кольору, вартістю 400 грн., в якій знаходилися:

1) гаманець з штучної шкіри чорного кольору, вартістю 50 грн., в якому були 230 грн купюрами у 100, 50, 50, 10, 10 та 10 грн., а також електронна пластикова зарплатна картка "Приватбанку" на моє ім'я.

2) мобільний телефон Нокія 6300 IMEI 1234567891234, корпус сріблястого кольору з тріщиною на задній його частині. Вартість телефону оцінюю в 700 грн.

В цей час до мене підійшли двоє раніше невідомих мені осіб чоловічої статі, прикмети яких я добре пам'ятаю.

Прикмети першого: європейської національності, зріс приблизно 170-175 см, на вигляд 25-30 років, худорлявої статури, обличчя овальне, над лівою частиною верхньої губи невеликий вертикальний шрам розміром близько 0,5 см, був одягнений у чорну шапку-горщик, чорну коротку шкіряну куртку, сині джинси та темні черевики.

Прикмети другого: кавказької національності, зріс приблизно 175-180 см, на вигляд 25-30 років, худорлявої статури, обличчя овальне, два середні верхні зуби з металу жовтого кольору, був одягнений у чорну кепку, "дуту" чорну коротку куртку, сині джинси та темні черевики.

Перший з них дістав з правої кишені своєї куртки ніж та сказав мені, щоб я віддав свою барсетку. Розуміючи реальність їх намірів, я спробував втекти від них і побіг в бік Будинку культури "Нижньодніпровського трубного заводу". Але біля службового входу Будинку культури мене наздогнали. Перший чоловік спробував вдарити мене кулаком правої руки в голову, але не втримав рівновагу та впав на мене, зачепившись руками мені за куртку. Скориставшись тим, що він знаходився переді мною в нахиленому стані, я вдарив його коліном ноги, скоріше за все правої, в обличчя. Після цього удару цей чоловік продовжував триматися за мене, прижавшись обличчям до моєї куртки.

В цей час другий нападник наблизився до мене з правого боку, штовхнув руками на землю та почав бити ногами в голову й тулуб. Весь цей час я намагався тримати свою барсетку в обох руках. Однак від нанесених ударів я на деякий час (приблизно на півхвилини) втратив свідомість, чим скористався перший нападник на вирвав з моїх рук барсетку. Хоча цей момент я не пам'ятаю, оскільки був непритомний, але, прийшовши до тями, побачив, як

підпис

перший нападник, той що зі шрамом на обличчі, тримає в лівій руці мою барсетку говорить другому нападнику, що треба швидко уходити. Після цього вони побігли по вулиці Калиновій в бік проспекту імені Газети "Правда".

Після цього на передній правій частині куртки, в яку я був одягнений, я помітив декілька плям крові. Оскільки нанесені мені тілесні ушкодження не супроводжувалися кровотечею, я зробив висновок, що це кров першого нападника, якого я вдарив коліном під час нападу на мене. Одразу після цього я дійшов до міської клінічної лікарні № 6 м. Дніпропетровська, де мені надали медичну допомогу.

Показання зафіксовані на носії інформації додаткові технічні засоби фіксації не застосовувалися

За результатами фіксування допиту технічними засобами від учасників процесуальної дії клопотання про внесення тексту показань до протоколу допиту

_____ (надходили, не надходили)

Учасникам процесуальної дії повідомлено про спосіб ознайомлення із змістом протоколу, а саме надання складеного слідчим протоколу для особистого прочитання

Ознайомившись із текстом протоколу допиту від учасників процесуальної дії клопотання про внесення до нього змін, доповнень і зауважень не надійшло.

Потерпілий Сомов С. С підпис

Допитав:

**Слідчий СВ Індустріального РВ
Дніпропетровського МУ ГУМВС України
в Дніпропетровській області
капітан міліції**

підпис

І.І. Іванов

Від підписання протоколу допиту відмовляюсь у зв'язку з _____

_____ (вказати причини такої відмови з боку потерпілого або іншого учасника процесуальної дії)

Потерпілий _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Представник _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Поняті (у разі відсутності представника (захисника) потерпілого):

5. _____ / _____ /
6. _____ / _____ /

_____ (слідчий, посада, найменування органу, підпис, прізвище, ініціали)

ПРОТОКОЛ **допиту потерпілого**

місто Біляївка

« » _____ 2013 року

Допит розпочато о « » год. « » хв.

Допит закінчено о « » год. « » хв.

Заступник начальника СВ Біляївського РВ (з обслуговування Біляївського району та м. Теплодар) ГУ МВС України в Одеській області майор міліції Проценко О.О., розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за №?????? від 29.05.2013 року у приміщенні Біляївського РВ (з обслуговування Біляївського району та м. Теплодар) ГУ МВС України в Одеській області в присутності осіб, яким роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії: допиту в якості потерпілого

_____,
(їх прізвище, ім'я, по-батькові, дата народження та місце проживання, підпис)
яким заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання: _____

(характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються

при проведенні цієї процесуальної дії, підписи осіб)

_____, з дотриманням вимог статей 55, 56, 95, 104, 106, 223, 224 КПК України, допитав як потерпілого:

1. Прізвище, ім'я та по батькові _____
2. Дата та місце народження _____
3. Національність _____
4. Громадянство _____
5. Освіта _____
6. Місце роботи (навчання) _____
7. Рід заняття та посада _____

8. Місце проживання (реєстрації) _____

9. Судимість _____

10. Чи являється депутатом (якої Ради) _____

11. Відомості про паспорт або інший документ, що засвідчує особу _____

Потерпілому роз'яснено, що його викликано для дачі показань у кримінальному провадженні

(вказати у зв'язку з чим та в якому провадженні він допитується)

Потерпілому _____ роз'яснено зміст ст. 63 Конституції України про те,
(П.І.Б.)

що особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначене законом _____

(підпис)

Потерпілому _____ роз'яснено зміст ст. 18 КПК України про свободу
(П.І.Б.)

від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів чи членів сім'ї

(підпис)

Потерпілому _____ роз'яснено порядок проведення допиту, його права,
(П.І.Б.)

передбачені ст. 56 КПК України, та обов'язки, передбачені ст. 57 КПК України

(підпис)

Потерпілого _____ попереджено про кримінальну відповідальність,
передбачену ст. 384 КК України (Завідомо неправдиве показання) _____

(підпис)

Ознайомившись із своїми правами, потерпілий заявив, що бажає давати показання
_____ мовою та викладати їх _____

(вказати мову)

(під запис або власноручно)

Послуг перекладача _____
(потребує, не потребує)

Потерпілий: _____

(прізвище, ініціали, підпис потерпілого)

По суті заданих запитань потерпілий _____ дав наступні
показання: _____

(вказати отримані в результаті процесуальної дії відомості, важливі для цього кримінального
провадження)

Мені стали відомі факти вчинення кримінального правопорушення громадянином К. Ва. В., 05.09.1962 року народження, який мешкає за адресою: с.Вос, вул.Широка, буд.7, моб. тел. 050 555 555 55, який обіймав посаду голови правління ПрАТ „комплект”.

Факти, викладені у заяві стали відомі на підставі актів та висновків перевірок ДПІ у Біляївському районі. Перевірка проводилась у 2011 році за період роботи підприємства з 01.01.2010 по 31.03.2011 року.

За результатами перевірки вбачається, що К.В.В., скориставшись службовим становищем, використовуючи у фінансово-господарській діяльності схеми з фіктивними підприємствами на протязі вказаного періоду перераховував значні суми коштів з рахунків ПрАТ „комплект” як оплату за безтоварні операції. З метою подальшого заволодіння цими коштами. В ході проведеної перевірки було встановлено завищення підприємством податкового кредиту на суму 45 541 гривня. Що в свою чергу свідчить про проведення фіктивних угод. Сума, яка була перерахована за безтоварні операції на фіктивні підприємства становить 273 246 гривень у тому числі ПДВ. Що призвело до значних збитків підприємства. Також за результатами даної перевірки були встановлені порушення ведення фінансово-господарської діяльності. Нараховані та сплачені штрафні санкції за результатами перевірки, також призвели до збитків фірми. Таким способом К.В.В розкрадав майно та кошти компанії в особливо великих розмірах. Систематично здійснюючи оплати на підставні фірми за не існуючі товари та послуги.

Також стало відомо, що був зроблений договір займу від 04.06.2012 року на суму 700 000 гривень. Договір було укладено між мною, А.М.В. та ПрАТ „комплект” в особі К.В. В. та скріплено підписами і печаткою підприємства. За умов цього договору, через деякий час з каси підприємства мені, як Займодавцю (А.М.В.) було повернуто грошові кошти в сумі 400 000 гривень. Виплати проводились 14.05.13 року, 200 000 гривень та 25.04.13 року 200 000 гривень. Про що свідчать видаткові касові ордера на ці суми з підписами співробітників та моїм. Та те, що з каси було вилучено цю суму.

Але я не знав та не підписував ні договір займу ні видаткові касові ордера про отримання коштів. Цих коштів не отримував. Мій підпис на цих документах було підроблено та в такий спосіб вкрадено з каси підприємства 400 000 гривень.

Також стало відомо, що касир підприємства Д. Л.О. в приватній бесіді з Т.В.П. зізналась, що підробила мій підпис на видаткових касових ордерах.

Показання зафіксовані на носії інформації _____

(вказати характеристики носіїв інформації у випадку застосування технічних засобів фіксації)

які додаються до даного протоколу.

За результатами фіксування допиту технічними засобами від учасників процесуальної дії клопотання про внесення тексту показань до протоколу допиту

(надходили, не надходили)

Учасникам процесуальної дії повідомлено про спосіб ознайомлення із змістом протоколу, а саме _____.

(надання письмового протоколу, перегляд або прослуховування носіїв інформації у випадку застосування технічних засобів фіксації)

Ознайомившись із текстом протоколу допиту від учасників процесуальної дії клопотання про внесення до нього змін, доповнень і зауважень

(не надходили; якщо надійшли, вказати, що саме)

Потерпілий _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Учасники _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)
_____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Допитав:

Заступник начальника СВ Біляївського РВ

(з обслуговування Біляївського району та м. Теплодар)

ГУМВС України в Одеській області

майор міліції

О.О. Проценко

Від підписання протоколу допиту відмовляюсь у зв'язку з _____

(вказати причини такої відмови з боку потерпілого або іншого учасника процесуальної дії)

Потерпілий _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Представник _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Поняті (у разі відсутності представника (захисника) потерпілого):

7. _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)
(підпис)

8. _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)
(підпис)

Заступник начальника СВ Біляївського РВ

(з обслуговування Біляївського району та м. Теплодар)

ГУМВС України в Одеській області

майор міліції

О.О. Проценко

ПРОТОКОЛ допиту підозрюваного

місто Дніпропетровськ

21 листопада 2012 року

Допит розпочато о 13 год. 00 хв.

Допит закінчено о 13 год. 40 хв.

Слідчий СВ Індустріального РВ Дніпропетровського МУ ГУМВС України в Дніпропетровській області капітан міліції Іванов Іван Ігорович, у кримінальному провадженні № 100016, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань, 19 листопада 2012 року у приміщенні кабінету № 203 Індустріального РВ Дніпропетровського МУ ГУМВС України в Дніпропетровській області в присутності осіб, яким роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії:

Захисник: адвокат Альошкін В'ячеслав Петрович, свідоцтво № 1234 від 13.04.1999,

підпис

яким заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання:

технічні засоби фіксації не використовувалися

(характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються

при проведенні цієї процесуальної дії, підписи осіб)

3

дотриманням вимог статей 42, 95, 104, 106, 223, 224 КПК України, допитав як підозрюваного:

1. Прізвище, ім'я та по батькові	<u>Бистрицький Руслан Володимирович</u>
2. Дата та місце народження	<u>12 лютого 1983 року в м. Дніпропетровську</u>
3. Національність	<u>росіянин</u>
4. Громадянство	<u>Україна</u>
5. Освіта	<u>середня</u>
6. Місце роботи (навчання)	<u>не працює</u>
7. Рід заняття та посада	
8. Місце проживання (реєстрації)	<u>49067 м. Дніпропетровськ, пр. Газети "Правда", 154 кв. 27, тел. 27-30-75</u>
9. Судимість	<u>не судимий</u>
10. Чи являється депутатом (якої Ради)	<u>ні</u>
11. Відомості про паспорт або інший документ, що засвідчує особу	<u>паспорт КМ № 345678 виданий 19.07.2007 р. Індустріальним РВ Дніпропетровського МУ ГУМВС України в Дніпропетровській області</u>

Підозрюваному роз'яснено, що його викликано для дачі показань у кримінальному провадженні № 100016 у зв'язку із вчиненням ним кримінального правопорушення:

розбійного нападу на Сомова С.С., вчиненого групою осіб

Підозрюваному Бистрицькому Р.В. роз'яснено зміст ст. 63 Конституції України про те, що особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначене законом.

підпис

Підозрюваному Бистрицькому Р.В. роз'яснено зміст ст. 18 КПК України про свободу від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів чи членів сім'ї, а також ст. 20 КПК України про право на захист.

підпис

Підозрюваному Бистрицькому Р.В. роз'яснено порядок проведення допиту, його права та обов'язки, передбачені ст. 42 КПК України, а також вручена Пам'ятку про його процесуальні права та обов'язки.

підпис

Права та обов'язки, а також порядок проведення допиту мені роз'яснені та зрозумілі.

Пам'ятка про процесуальні права та обов'язки підозрюваного мені вручена 20 листопада 2012 року.

Підозрюваний: Бистрицький Р.В.

підпис

Ознайомившись із своїми правами, підозрюваний заявив, що давати показання та відповідати на показання він погоджується.

Під час проведення допиту виявив бажання на участь захисника Альошкіна В.П.

Показання бажає давати українською мовою та викладати їх під запис.

Послуг перекладача не потребує.

Підозрюваний: Бистрицький Р.В.

підпис

На пропозицію дати показання з приводу підозри Бистрицький Р.В. дав наступні показання: З приводу розбійного нападу на Сомова С.С. можу сказати, що я не знаю ніякого Сомова С.С. і ніяких відомостей з приводу розбійного нападу на нього не маю. 19 листопада 2012 року о 18 годині 30 хвилин де я був - не пам'ятаю, але розбійного нападу я не вчиняв. Вилучений у мене мобільний телефон Нокія 6300 я придбав у незнайомого мені чоловіка біля ринку "Калина красна", що на перехресті вулиці Косіора та проспекту імені Газети "Правда" у м. Дніпропетровську. Як цей чоловік виглядає, я не пам'ятаю, бо його не розглядав, тому що він мене не цікавив.

Питання слідчого: Що Ви можете пояснити з приводу пошкодження нижньої губи на Вашому обличчі?

Відповідь Бистрицького Р.В.: Пошкодження нижньої губи я спричинив собі сам, коли з технічних причин заготовка цвяха застрягла у станку і я її намагався витягти за допомогою плоскогубців, але вони сприснули і я своєю ж рукою випадково вдарив себе по нижній губі. Таке не часто, але трапляється на моєму робочому місці.

Показання зафіксовані на носії інформації

додаткові засоби фіксації не застосовувались

За результатами фіксування допиту технічними засобами від учасників процесуальної дії клопотання про внесення тексту показань до протоколу допиту _____

(надходили, не надходили)

Учасникам процесуальної дії повідомлено про спосіб ознайомлення із змістом протоколу, а саме прошу надати мені протокол для особистого ознайомлення.

Ознайомившись із текстом протоколу допиту, учасники процесуальної дії клопотання про внесення до нього змін, доповнень і зауважень не висловили.

Підозрюваний Бистрицький Р.В.

підпис

Захисник

Альошкін В.П.

підпис

Учасники

_____/_____/

(прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

Допитав:

Слідчий СВ Індустріального РВ

Дніпропетровського МУ ГУМВС України

в Дніпропетровській області

капітан міліції

підпис

І.І. Іванов

ПРОТОКОЛ допиту свідка

місто Дніпропетровськ

22 листопада 2012 року

Допит розпочато о 09 год. 00 хв.

Допит закінчено о 09 год. 30 хв.

Слідчий слідчого відділу Індустріального РВ Дніпропетровського МУ ГУМВС України в Дніпропетровській області капітан міліції Іванов Іван Ігорович, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 100016 від 19.11.2012 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України; у приміщенні каб. № 203 Індустріального РВ Дніпропетровського МУ в присутності осіб, яким роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії: Лежнєвої Поліни Абрамівни, 1950 р.н., мешканки м. Дніпропетровська, вул. Леніна, буд. 10 кв. 18

(їх прізвище, ім'я, по батькові, дата народження та місце проживання, підпис)

яким заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання: _____

(характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються при проведенні цієї процесуальної дії, підписи осіб)

з дотриманням вимог статей 65, 66, 95, 104, 106, 223, 224 КПК України, допитав як свідка:

1. Прізвище, ім'я та по батькові: Лежнєва Поліна Абрамівна
2. Дата та місце народження: 12.11.1950 р.н., народилася в м. Києві
3. Національність: українка
4. Громадянство: України
5. Освіта: вища
6. Місце роботи: Голова Житлово-експлуатаційного управління
7. Рід заняття та посада: домогосподарка
8. Місце проживання (реєстрації): м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, буд. 10 кв. 18
9. Судимість: не має
10. Чи являється депутатом (якої Ради): ні
11. Відомості про паспорт або інший документ, що засвідчує особу: паспорт МІ 123456 виданий Індустріальним РВ ГУМВС України в Дніпропетровській області

Свідку Лежнєвій П. А. роз'яснено, що її викликано для дачі показань у кримінальному провадженні за фактом розбійного нападу на гр. Сомова Сергія Семеновича

Свідкові Лежнєвій П. А. роз'яснено зміст ст. 63 Конституції України про те, що особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначене законом

підпис

Свідкові Лежнєвій П. А. роз'яснено зміст ст. 18 КПК України про свободу від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів чи членів сім'ї.

підпис

Свідкові Лежнєвій П. А. роз'яснено порядок проведення допиту та її права та обов'язки, передбачені ст. 66 КПК України, згідно з якою:

1. Свідок має право:

- 1) знати, у зв'язку з чим і в якому кримінальному провадженні він допитується;
- 2) користуватися під час давання показань та участі у проведенні інших процесуальних дій правовою допомогою адвоката, повноваження якого підтверджуються згідно з положеннями ст. 50 КПК України (а саме: 1) свідоцтвом про право на зайняття адвокатською діяльністю; 2) ордером, договором із захисником або дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги);

3) відмовитися давати показання щодо себе, близьких родичів та членів своєї сім'ї, що можуть стати підставою для підозри, обвинувачення у вчиненні ним, близькими родичами чи членами його сім'ї кримінального правопорушення, а також показання щодо відомостей, які згідно з положеннями ст. 65 КПК України не підлягають розголошенню (*а саме – не можуть бути допитані як свідки: 1) захисник, представник потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача, законний представник потерпілого, цивільного позивача у кримінальному провадженні – про обставини, які стали їм відомі у зв'язку з виконанням функцій представника чи захисника; 2) адвокати – про відомості, які становлять адвокатську таємницю; 3) нотаріуси – про відомості, які становлять нотаріальну таємницю; 4) медичні працівники та інші особи, яким у зв'язку з виконанням професійних або службових обов'язків стало відомо про хворобу, медичне обстеження, огляд та їх результати, інтимну і сімейну сторону життя особи – про відомості, які становлять лікарську таємницю; 5) священнослужителі – про відомості, одержані ними на сповіді віруючих; 6) журналісти – про відомості, які містять конфіденційну інформацію професійного характеру, надану за умови нерозголошення авторства або джерела інформації; 7) професійні судді, народні засідателі та присяжні – про обставини обговорення в нарадчій кімнаті питань, що виникли під час ухвалення судового рішення, за винятком випадків кримінального провадження щодо прийняття суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, ухвали; 8) особи, які брали участь в укладенні та виконанні угоди про примирення в кримінальному провадженні, – про обставини, які стали їм відомі у зв'язку з участю в укладенні та виконанні угоди про примирення; 9) особи, до яких застосовані заходи безпеки, – щодо дійсних даних про їх особи; 10) особи, які мають відомості про дійсні дані про осіб, до яких застосовані заходи безпеки, – щодо цих даних. Не можуть без їх згоди бути допитані як свідки (та мають право відмовитися давати показання) особи, які мають право дипломатичної недоторканності, а також працівники дипломатичних представництв – без згоди представника дипломатичної установи);*

4) давати показання рідною або іншою мовою, якою він вільно володіє, і користуватися допомогою перекладача;

5) користуватися нотатками і документами при даванні показань у тих випадках, коли показання стосуються будь-яких розрахунків та інших відомостей, які йому важко тримати в пам'яті;

6) на відшкодування витрат, пов'язаних із викликом для давання показань;

7) ознайомлюватися з протоколом допиту та заявляти клопотання про внесення до нього змін, доповнень і зауважень, а також власноручно робити такі доповнення і зауваження;

8) заявляти клопотання про забезпечення безпеки у випадках, передбачених законом;

9) заявляти відвід перекладачу.

2. Свідок зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді чи суду;

2) давати правдиві показання під час досудового розслідування та судового розгляду;

3) не розголошувати без дозволу слідчого, прокурора, суду відомості, які безпосередньо стосуються суті кримінального провадження та процесуальних дій, що здійснюються (здійснювалися) під час нього, і які стали відомі свідку у зв'язку з виконанням його обов'язків.

3. Особа, яку залучають до проведення процесуальних дій під час досудового розслідування як понятого або яка стала очевидцем таких дій, зобов'язана на вимогу слідчого, прокурора не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії.

Крім того, згідно з ч. 7 ст. 224 КПК України, за бажанням допитуваної особи вона має право викласти свої показання власноручно. За письмовими показаннями особи їй можуть бути поставлені додаткові запитання.

підпис

Свідка Лежнєву П. А., відповідно до ст. 67 попереджено про кримінальну відповідальність, передбачену ст. 384 КК України (*Завідомо неправдиве показання*) та ст. 385 КК України (*Відмова свідка від давання показань*).

ПРОТОКОЛ
одночасного допиту

місто Дніпропетровськ

21 листопада 2012 року

Допит розпочато о 16 год. 00 хв.

Допит закінчено о 16 год. 50 хв.

Слідчий СВ Індустріального РВ Дніпропетровського МУ ГУМВС України в Дніпропетровській області капітан міліції Іванов Іван Ігорович, у кримінальному провадженні № 100016, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань 19 листопада 2012 року у приміщенні № 203 Індустріального РВ Дніпропетровського МУ ГУМВС України в Дніпропетровській області в присутності осіб, яким роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії:

Захисник підозрюваного: адвокат Альошкін В'ячеслав Петрович

підпис

учасникам слідчої (розшукової) дії заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання: цифрова відеокамера "Панасоник ССД-3", що здійснює запис відео файлів на карту пам'яті SD

Бистрицький Р.В.

підпис

Сомов С.С.

підпис

Альошкін В. П.

підпис

з дотриманням вимог статей 104, 106, 223 та 224 КПК України, провів одночасний допит між:

1. підозрюваним Бистрицьким Русланом Володимировичем і

2. потерпілим Сомовим Сергієм Семеновичем

Учасникам слідчої дії роз'яснено зміст ст. 63 Конституції України про те, що особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначене законом.

Бистрицький Р.В.

підпис

Сомов С.С.

підпис

Про кримінальну відповідальність, передбачену ст. 384 КК України ("Завідомо неправдиве показання"), попереджений.

Сомов С.С.

підпис

Про кримінальну відповідальність, передбачену ст. 385 КК України ("Відмова свідка від давання показань"), попереджений.

Особам, викликаним на одночасний допит, роз'яснено їхнє право після її закінчення, з дозволу слідчого, ставити один одному запитання та вимагати доповнення протоколу і внесення до нього поправок.

Бистрицький Р.В.

підпис

Сомов С.С.

підпис

При одночасному допиті показали:

Питання до потерпілого Сомова С.С.: Чи знаєте Ви особу, яка викликана на одночасний допит та в яких стосунках перебуваєте з нею?

Відповідь Сомова С.С.: Чоловіка, який сидить зараз навпроти мене, я не знаю, але вже у слідчого я дізнався, що його прізвище Бистрицький Руслан Володимирович. Перебуваю з ним у неприязних стосунках.

Питання до підозрюваного Бистрицького Р.В.: Чи знаєте Ви особу, яка викликана на одночасний допит, та в яких стосунках перебуваєте з нею?

Відповідь Бистрицького Р.В.: Чоловіка, який сидить зараз навпроти мене, я не знаю, але у слідчого я дізнався, що його прізвище Сомов Сергій Семенович, перебуваю з ним у нормальних стосунках.

Питання до Сомова С.С.: У зв'язку з чим у Вас виникли неприязні стосунки з Бистрицьким Р.В.?

Відповідь Сомова С.С.: Вперше Бистрицького я побачив 19 листопада 2012 року приблизно о 18 годині 30 хвилин, коли він разом зі своїм співником поблизу перехрестя вулиць Косіора та Калинової побили мене та при цьому забрали у мене барсетку, саме із-за цього у мене й виникли до нього неприязні стосунки.

Питання до підозрюваного Бистрицького Р.В.: Ви чули показання потерпілого Сомова С.С., що можете пояснити з їх приводу?

Відповідь Бистрицького Р.В.: Показання Сомова С.С. я чув і повністю їх підтверджую. Я дійсно разом зі своїм знайомим Арзуманяном Спартакосим Симавоновичем вирішив погуляти в кафе та випити спиртного, але грошей у нас не було і ми вирішили забрати їх у кого-небудь із перехожих. Тут на перехресті вулиць Косіора та Калинової ми побачили Сомова, підійшли до нього. Я дістав ніжню щоб налякати Сомова й почав вимагати у нього гроші, а коли Сомов побіг від нас, ми його наздогнали, але він першим вдарив мене в обличчя. Арзуманян тоді звалив його з ніг і забрав барсетку.

Питання до Сомова С.С.: Ви чули показання Бистрицького Р.В., що можете сказати по їх суті?

Відповідь Сомова С.С.: Я чув показання Бистрицького Р.В. він говорить правду.

Після того, як допитувані заявили, що питань один до одного не мають, їх одночасних допит було завершено.

Показання зафіксовані на носії інформації: хід та результати одночасного допиту зафіксовані на цифрову відеокамеру "Панасонік ССД-3", що здійснює запис відеофайлів на картку пам'яті SD. Запис здійснено на один файл розміром 456 Мб, який додається до цього протоколу.

За результатами фіксування допиту технічними засобами від учасників процесуальної дії клопотання про внесення тексту показань до протоколу допиту не надходили

Учасникам процесуальної дії повідомлено про спосіб ознайомлення із змістом протоколу, а саме Протокол одночасного допиту осіб було надано їм для ознайомлення, після чого допитувані заявили, що заяв, клопотань та доповнень у них немає. Окрім того, допитувані проглянули відеозапис їхнього допиту, з приводу відеозапису їхніх показань, заявили, що заяв та доповнень не мають.Бистрицький Р.В.

підпис

Сомов С.С.

підпис

Після ознайомлення з текстом протоколу від учасників процесуальної дії клопотання про внесення до нього змін, доповнень і зауважень не надійшло.

Потерпілий

Сомов С.С.

підпис

Підозрюваний

Бистрицький Р.В.

підпис

Учасники

(прізвище, ім'я, по батькові)

/_____/

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові)

/_____/

(підпис)

Допитав:

**Слідчий СВ Індустріального РВ
Дніпропетровського МУ ГУМВС України
в Дніпропетровській області
капітан міліції**

підпис

І.І. Іванов

Від підписання протоколу допиту відмовляюсь у зв'язку з _____

(вказати причини такої відмови з боку свідка або іншого учасника процесуальної дії)

Свідок _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Захисник _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Поняті (у разі відсутності захисника):

9. _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання) (підпис)

10. _____ / _____ /
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання) (підпис)

Зразок 15
Прокуророві
Індустріального району
міста Дніпропетровська
старшому раднику юстиції
Головку В. А.

КЛОПОТАННЯ
про проведення освідування

місто Дніпропетровськ

22 листопада 2012 року

Слідчий слідчого відділу Індустріального РВ Дніпропетровського МУ ГУМВС України в Дніпропетровській області капітан міліції Іванов Іван Ігорович, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 100016 від 19.11.2012 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, -

ВСТАНОВИВ:

19 листопада 2012 року приблизно о 18 годині 30 хвилин двоє осіб на перехресті вулиць Калинової та Косіора в місці Дніпропетровську напали на гр-на Сомова С.С. із застосуванням насильства, що є небезпечним для життя та здоров'я останнього, заволоділи майном потерпілого Сомова С.С. на загальну суму 1380 грн.

За показаннями потерпілого Сомова С.С., один із нападників був кавказької національності, а другий мав особливу прикмету – вертикальний шрам розміром приблизно 1 см з лівого боку над верхньою губою.

У вчиненні цього кримінального правопорушення підозрюється Бистрицький Руслан Володимирович, у якого вилучений викрадений у Сомова С.С. мобільний телефон Нокія 6300.

Враховуючи викладене, керуючись ст. ст. 223, 241 КПК України, -

ПРОШУ:

1. Призначити проведення освідування підозрюваного Бистрицького Руслана Володимировича, 1983 року народження.

Слідчий СВ Індустріального РВ
Дніпропетровського МУ ГУМВС України
в Дніпропетровській області
капітан міліції

підпис

І.І. Іванов

ПОСТАНОВА
про проведення освідування

місто Дніпропетровськ

21 листопада 2012 року

Прокурор Індустріального району м. Дніпропетровська юрист 2-го класу Забрудський Віктор Васильович, розглянувши матеріали досудового розслідування № 100016, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 19 листопада 2012 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, -

ВСТАНОВИВ:

19 листопада 2012 року приблизно о 18 годині 30 хвилин двоє осіб на перехресті вулиць Калинової та Косіора в місці Дніпропетровську напали на гр-на Сомова С.С. і з застосуванням насильства, що є небезпечним для життя та здоров'я останнього, заволоділи майном потерпілого Сомова С.С. на загальну суму 1380 грн.

За показаннями потерпілого Сомова С.С. один із нападників був кавказької національності, а другий мав особливу прикмету – вертикальний шрам розміром приблизно 1 см з лівого боку над верхньою губою.

У вчиненні цього кримінального правопорушення підозрюється Бистрицький Руслан Володимирович, у якого вилучений викрадений у Сомова С.С. мобільний телефон Нокія 6300.

Беручи до уваги, що для фіксації наявності у підозрюваного Бистрицького Р.В. шраму на обличчі, необхідно провести його освідування, керуючись ст. 241 КПК України, -

ПОСТАНОВИВ:

2. Призначити проведення освідування підозрюваного Бистрицького Руслана Володимировича, 1983 року народження.

3. Доручити проведення освідування підозрюваного Бистрицького Руслана Володимировича слідчому СВ Індустріального РВ Дніпропетровського МУ ГУМВС України в Дніпропетровській області капітану міліції Іванову І.І.

Прокурор
Індустріального району
м. Дніпропетровська
юрист 2-го класу

підпис

В.В. Забрудський

З постановою про проведення освідування ознайомлений:

22 листопада 2012 року

підпис

Р.В. Бистрицький

ПРОТОКОЛ **пред'явлення особи для впізнання**

місто Дніпропетровськ

20 листопада 2012 року

Впізнання почато о 17 год. 00 хв.

Впізнання закінчено о 17 год. 30 хв.

Слідчий СВ Індустріального РВ Дніпропетровського МУ ГУМВС України в Дніпропетровській області капітан міліції Іванов Іван Ігорович, у кримінальному провадженні № 100016, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань 19 листопада 2012 року у приміщенні кабінету № 203 Індустріального РВ Дніпропетровського МУ ГУМВС України в Дніпропетровській області при яскравому електричному освітленні з дотриманням вимог ст.ст. 40, 104, 223, 228, 231 КПК України в присутності осіб, яким роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії:

Сомов Сергій Семенович, 15 жовтня 1980 року народження, прож. м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, буд. 17, кв. 3

підпис

Бистрицький Руслан Володимирович, 12 лютого 1983 року народження, прож. м. Дніпропетровськ, пр. Газети «Правда», буд. 154, кв. 27

підпис

яким заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання: цифровий фотоапарат Nikon, що здійснює фотографування зі збереженням зображення на цифровому носії - карті пам'яті.

Сомов С.С. *підпис*

Бистрицький Р.В. *підпис*

Севастьянов К.В. *підпис*

Долгов В.Л. *підпис*

у присутності понять:

1) Севастьянов Кирило Васильович, прож. м. Дніпропетровськ, вул. Б. Хмельницького, буд. 18, кв. 12

2) Долгов Віктор Леонідович, прож. м. Дніпропетровськ, вул. Батумська, буд. 6, кв. 92.

яким, відповідно до ст.ст. 11,13,15, 66, 223 КПК України, роз'яснені їхні права та обов'язки, провів пред'явлення для впізнання таких осіб:

1. Бистрицький Руслан Володимирович, 12 лютого 1983 року народження, зріст 174 см., худорлявої статури, обличчя овальне, волосся темно-русе, пряме, коротке, зачесане направо, над лівою частиною верхньої губи невеликий вертикальний шрам розміром близько 0,5 см, одягнений у чорну шапку-горицник, чорну коротку шкіряну куртку, сині джинси та чорні черевики;

2. Саламатов Василь Петрович, 20 вересня 1982 року народження, зріст 172 см., худорлявої статури, обличчя овальне, волосся темно-русе, пряме, коротке, зачесане направо, одягнений у чорну шапку-горицник, чорну коротку шкіряну куртку, сині джинси та чорні черевики;

3. Копилов Іван Федорович, 12 березня 1981 року народження, зріст 175 см., худорлявої статури, обличчя овальне, волосся темно-русе, пряме, коротке, зачесане направо, одягнений у чорну шапку-горицник, чорну коротку шкіряну куртку, сині джинси та чорні черевики;

4. Рилєєв Максим Федорович, 01 вересня 1983 року народження, зріст 173 см., худорлявої статури, обличчя овальне, волосся темно-русе, пряме, коротке, зачесане направо, одягнений у чорну шапку-горицник, чорну коротку шкіряну куртку, сині джинси та чорні черевики

Перед пред'явленням особи для впізнання у потерпілого Сомова Сергія Семеновича попередньо з'ясовано чи може він впізнати особу, яка вчинила стосовно нього розбійний напад 19 листопада 2012 року. Сомов С.С. розповів, що може впізнати цю особу за такими прикметами: європейської національності, зріст приблизно 170-175 см, на вигляд 25-30 років, худорлявої статури, обличчя овальне, над лівою частиною верхньої губи невеликий вертикальний шрам розміром близько 0,5 см

підпис

У відсутності особи, яка впізнає, понятим було роз'яснено, що гр-н (ка) Бистрицький Р.В. підозрюється у тому, що разом із невідомим вчинив розбійний напад на гр. Сомова С.С., якому він й пред'являється для впізнання у зв'язку з встановленням його причетності до вчинення цього кримінального правопорушення.
За візуальним спостереженням

Після цього слідчим особі, яка пред'являється для впізнання, у відсутності особи, що впізнає, було запропоновано зайняти будь-яке місце серед інших осіб, в числі яких він пред'являється для впізнання, і він вибрав місце другим зліва

Таким чином, особи, які пред'являються для впізнання, були розміщені в такому порядку зліва направо:

1. Саламатов Василь Петрович
2. Бистрицький Руслан Володимирович
3. Копилов Іван Федорович
4. Рилєєв Максим Федорович

Після цього в кімнату для впізнання була запрошена особа, яка впізнає.

Свідок попереджений про кримінальну відповідальність за відмову від дачі показань за ст. 385 КК України і (потерпілий) за дачу завідомо неправдивих показань за ст. 384 КК України.

підпис

На запитання, чи впізнає він серед пред'явлених йому осіб, потерпілий Сомов Сергій Семенович, заявив, що серед пред'явлених мені для впізнання осіб, я з впевненістю впізнаю чоловіка, який стоїть другим зліва. Саме він разом із ще одним чоловіком кавказької національності побили мене і при цьому відібрали в мене барсетку. Впізнаю його з упевненістю за його зовнішнім виглядом: зростом, статурою, формою та особливостями його обличчя. Зокрема, за шрамом над верхньою губою. Я впевнений, це був саме він, я не плутаю. Окрім того, у цього чоловіка над верхньою губою зліва є свіжа рана, це я його вдарив коліном, коли захищався. Я впевнений: саме він разом із своїм спільником побили мене та відібрали в мене мої речі.

підпис

З протоколом ознайомлені:

Протокол прочитаний слідчим вголос, зауважень, доповнень немає

(спосіб ознайомлення, зауваження і доповнення учасників процесуальної дії; прізвище, ініціали, підпис)

Особа, яка впізнавала Сомов Сергій Семенович

підпис

Особа, які пред'являлися для впізнання:

1. <u>Саламатов Василь Петрович</u>	<u>підпис</u>
2. <u>Бистрицький Руслан Володимирович</u>	<u>підпис</u>
3. <u>Копилов Іван Федорович</u>	<u>підпис</u>
4. <u>Рилєєв Максим Федорович</u>	<u>підпис</u>

Впізнана особа Бистрицький Руслан Володимирович

підпис

Учасники:

1. _____

/ _____ /

(прізвище, ім'я, по батькові)
2. _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)
/ _____ /
(підпис)

Поняті:

1. Севастьянов К.В.
2. Долгов В.Л.

підпис
підпис

Впізнання провів:

**Слідчий СВ Індустріального РВ
Дніпропетровського МУ ГУМВС України
в Дніпропетровській області
капітан міліції**

підпис

І.І. Іванов

КЛОПОТАННЯ
про проведення обшуку житла

місто Дніпропетровськ

23 листопада 2012 року

Слідчий СВ Індустріального РВ ДМУ ГУМВС України в Дніпропетровській області Іванов Іван Ігорович, розглянувши матеріали досудового розслідування № 100016, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 19 листопада 2012 року, за ознаками розбійного нападу, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, -

ВСТАНОВИВ:

19 листопада 2012 року приблизно о 18 годині 30 хвилин на перехресті вулиць Калинової та Косіора в Індустріальному районі м. Дніпропетровська двоє осіб, маючи злочинний намір на вчинення розбійного нападу, підійшли до Сомова С.С. та, погрожуючи застосуванням ножа, що є погрозою застосування небезпечного для життя та здоров'я потерпілого насильства, почали вимагати віддати їм барсетку. Потерпілий Сомов С.С., намагаючись уникнути вчинюваного на нього посягання, побіг, після чого двоє осіб його наздогнали, збили з ніг, почали наносити удари ногами по голові та тулубу та заволоділи барсеткою темно-коричневого кольору, вартістю 400 гривень, у якій знаходились мобільний телефон вартістю 700 гривень, гаманець вартістю 50 гривень з грішми в сумі 230 гривень, чим спричинили потерпілому шкоду на загальну суму 1380 гривень. У ході проведеної негласної слідчої (розшукової) дії зі встановлення місцезнаходження радіоелектронного засобу було встановлено, що викрадений у Сомова С.С. мобільний телефон знаходиться у Бистрицького Руслана Володимировича. Сомов С.С. впізнав Бистрицького Р.В. як одного з нападників, котрі 19 листопада 2012 року вчинили на нього розбійний напад.

Бистрицькому Р.В. було повідомлено про підозру у вчиненні згаданого кримінального правопорушення. Будучи допитаним як підозрюваний, Бистрицький Р.В. свою вину заперечував, однак у ході одночасного допиту з потерпілим Сомовим С. С. визнав свою вину й показав, що викрадена барсетка знаходиться у квартирі за адресою: пр. Газети "Правда", б. 154 кв. 27, в м. Дніпропетровську, де він проживає разом зі своєю матір'ю. Встановлено, що зазначена квартира на підставі права власності належить Бистрицькому Руслану Володимировичу. На підставі наведеного, з метою відшукування предмета вчинення кримінального правопорушення - барсетки, оскільки наявні достатні підстави вважати, що вона знаходиться в зазначеному в клопотанні житлі, керуючись ст.ст. 110, 234 КПК України, -

ПРОШУ:

Задовольнити клопотання і винести ухвалу про дозвіл на проведення обшуку в житлі Бистрицького Руслана Володимировича за адресою: м. Дніпропетровськ, просп. ім. Газети "Правда", б. 154, кв. 27 з метою відшукування і вилучення предмету кримінального правопорушення – барсетки темно-коричневого кольору.

одатки: 1) копія протоколу одночасного допиту Бистрицького Р.В. та Сомова С.С. на 4 арк.

2) витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 100016 від 19 листопада 2012 року.

Слідчий СВ Індустріального РВ
ДМУ ГУМВС України
в Дніпропетровській області
капітан міліції

підпис**І.І. Іванов****«ПОГОДЖЕНО»**

Прокурор
Індустріального району
міста Дніпропетровська
старший радник юстиції
23 листопада 2012 року

підпис**В.А. Головка**

Зразок 18.2.

**Слідчому судді
Теплодарського міського суду
Одеської області**

**КЛОПОТАННЯ
про проведення обшуку**

м. Біляївка

14 квітня 2014 року

Ст. слідчий слідчого відділу Біляївського РВ (з обслуговування Біляївського району та м. Теплодар) ГУМВС України в Одеській області майор міліції Івановський В.В., розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № № ???????? від 13.04.2014 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст. 115 КК України, -

В С Т А Н О В И В:

13.04.2014 року біля 06.20 годин в приміщенні насосної станції №1 КП "Теплодарводоканал" знайдено труп оператора станції Колесніченко Світлани Іванівни 01.01.1953 р.н. з ознаками насильницької смерті.

Відомості про вчинене кримінальне правопорушення слідчим СВ Біляївського РВ(з обслуговуванням Біляївського району та м. Теплодар) ГУМВС України в ???????? від 13.04.2014 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.115 КК України. В ході проведення огляду місця пригоди були задіяні дві розшукові собаки «Аврора» та «Аляска», які провели від місця скоєння злочину через садовий масив по вул.. Сливово до будинку № 88 по вул. Енергетиків м. Теплодар, де втратили слід.

Встановлено, що у м. Теплодар, вул. Сливи 8/1 мешкає гр. М.Є. О.ч, 05.11.1991 року народження, який знаходиться на обліку лікаря психіатра з діагнозом: органічний психічний розлад в наслідок пошкодження ЦНС. Також Малашкевич Є.О. знаходиться на обліку у лікаря – нарколога з діагнозом: психічні та поведінкові розлади у зв'язку зі зловживанням алкоголю з синдромом психічної залежності. Встановлено, що вказана квартира належить гр. З. О.В. на праві власності, що підтверджується витягом з єдиного реєстру реєстраційної служби Біляївського міськрайонного управління юстиції в Одеській області. На підставі вищевикладеного, з метою виявлення знарядь вбивства – колюче – ріжучі предмети зі слідами речовини бурого кольору та одяг, на якому можуть бути сліди речовини бурого кольору за місцем мешкання гр. М.Є.О., за адресою: Одеська обл., м. Теплодар, вул. Сливово, будинок 88, квартира 1, керуючись ст.ст. 110, 234 КПК України,-

П Р О Ш У:

Надати дозвіл на проведення обшуку за адресою: Одеська обл., м. Теплодар, вул. вул. Сливово, будинок 88, квартира 1, який належить З. О. В. на праві власності, з метою виявлення знарядь вбивства – колюче – ріжучі предмети зі слідами речовини бурого кольору та одяг, на якому можуть бути сліди речовини бурого кольору за місцем мешкання гр. М. Є.О.,

Додатки:

1. Витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань за № ????????1.
2. Копії матеріалів кримінального провадження №????????????на ____ аркушах.

Ст. слідчий СВ

**Біляївського РВ (з обслуговування
Біляївського району та м. Теплодар) ГУМВС
України в Одеській області**

майор міліції

В.В. Івановський

«ПОГОДЖЕНО»

**Прокурор Біляївської
міжрайонної прокуратури
Одеської області**

молодший радник юстиції

С.О. Атрощенко

«_____» _____ 2014 рік

ПРОТОКОЛ ОБШУКУ ЖИТЛА

місто Дніпропетровськ

23 листопада 2012 року

Слідчий СВ Індустріального РВ Дніпропетровського МУ ГУМВС України в Дніпропетровській області капітан міліції Іванов Іван Ігорович, у кримінальному провадженні № 100016, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань 19 листопада 2012 року, на підставі ухвали слідчого судді № 12/407 від 23 листопада 2012 року, в період з 13 год. 00 хв. до 14 год. 10 хв.

За участю матері підозрюваного Бистрицької Е.В., 24.05.1957р.н., яка мешкає за адресою: м. Дніпропетровськ, пр. ім. Газети "Правда", б. 154 кв. 27, котрій, відповідно до ст. 236 КПК України, роз'яснені їхні права та обов'язки.

У присутності понять:

1) Іщенко Костянтина Володимировича, 19.01.1982 р.н., мешкає за адресою: м. Дніпропетровськ, пр. Газети «Правда», б. 154 кв. 30.

2) Каткової Ольги Петрівни, 13.03.1957 р.н., мешкає за адресою: м. Дніпропетровськ, пр. Газети «Правда», б. 154 кв. 32.

Яким, відповідно до ст.ст. 11, 13, 15, 223 КПК України, роз'яснені їхні права та обов'язки.

Особам, які беруть участь у проведенні обшуку, роз'яснено про вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії, а також про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання: фотографування цифровим фотоапаратом «Nikon» при штучному освітленні.

Пред'явив гр-ці Бистрицькій Еліні Валентинівні ухвалу слідчого судді про проведення обшуку.

Копію ухвали слідчого судді про проведення обшуку отримала підпис Е.В. Бистрицька

Та запропонував видати зазначену в ухвалі барсетку, на що Бистрицька Е.В. заявила, що місцезнаходження барсетки їй невідоме.

У зв'язку з відмовою того, що вимагається, дотримуючись вимог 223, 233, 234, 236 КПК України, провів обшук за адресою: м. Дніпропетровськ, пр. Газети "Правда", б. 154 кв. 27.

У ході проведення обшуку виявлено:

Квартира 27 будинку № 154 по пр. ім. Газети "Правда" в м. Дніпропетровську складається з коридору, а також роздільного санітарного вузла, кухні, та двох кімнат. У кімнаті, котра розташована ближче до кухні та в якій, за словами присутньої при обшуку Бистрицької Е.В., проживає її син Бистрицький Руслан Володимирович, у шафі для одягу на другій полиці знизу під одягом було знайдено барсетку коричневого кольору. На момент обшуку всередині барсетки речей та предметів не виявлено.

Виявлена барсетка пред'явлена понятим та іншим учасникам присутнім при обшуку.

Пропозицій та зауважень не надійшло.

Вказана в протоколі обшуку барсетка коричневого кольору вилучена з метою долучення до матеріалів кримінального провадження. Вилучена барсетка поміщена в поліетиленовий пакет чорного кольору, горловина якого зав'язана капроною ниткою білого кольору. На вузол зав'язаної нитки наклеєна паперова бірка. На бірці зазначено: "21 листопада 2012 року. Індустріальний РВ ДМУ, вилучена в ході обшуку за адресою: м. Дніпропетровськ, барсетка, поняті: 1) Іщенко К.В. /підпис/; 2) Каткова О.П. /підпис/; слідчий /підпис/ Іванов І.І.".

Протокол прочитаний вголос, зауважень не надійшло.

Особа, в приміщенні якої проводився обшук
Бистрицька Е.В.

підпис

Поняті, присутні при обшуку приміщення:

1) Іщенко К. В.

підпис

2) Каткова О. П.

підпис

Обшук провів:

Слідчий СВ Індустріального РВ ДМУ
ГУМВС України в Дніпропетровській області
капітан міліції

підпис

І.І. Іванов

Один примірник протоколу обшуку отримала підпис

Е.В. Бистрицька

ПРОТОКОЛ
пред'явлення речей для впізнання

місто Дніпропетровськ

24 листопада 2012 року

Впізнання почато о 10 год. 30 хв.

Впізнання закінчено о 10 год. 55 хв.

Слідчий СВ Індустріального РВ Дніпропетровського МУ ГУМВС України в Дніпропетровській області капітан міліції Іванов Іван Ігорович, у кримінальному провадженні № 100016, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань 19 листопада 2012 року, в приміщенні кабінету № 203 Індустріального РВ Дніпропетровського МУ ГУМВС України в Дніпропетровській області при яскравому електричному освітленні з дотриманням вимог ст.ст. 40, 104, 223, 229, 231 КПК України в присутності осіб, яким роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії:

1) Сомов Сергій Семенович, 15 жовтня 1980 року народження, прож. м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, буд. 17, кв. 3.

підпис

2) Севастьянов Кирило Васильович, 07 листопада 1979 року народження, прож. м. Дніпропетровськ, вул. Б. Хмельницького, буд. 18, кв. 12.

підпис

3) Долгов Віктор Леонідович, 14 січня 1981 року народження, прож. м. Дніпропетровськ, вул. Батумська, буд. 6, кв. 92.

підпис

яким заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання: цифровий фотоапарат Nikon, що здійснює фотографування зі збереженням зображення на цифровому носії - карті пам'яті..

Сомов С.С.

підпис

Севастьянов К.В.

підпис

Долгов В.Л.

підпис

у присутності понять:

1) Севастьянов Кирило Васильович, прож. за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Б. Хмельницького, буд. 18, кв. 12

2) Долгов Віктор Леонідович, прож. за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Батумська, буд. 6, кв. 92.

яким, відповідно до ст.ст. 11,13,15, 66, 223 КПК України, роз'яснені їхні права та обов'язки, провів пред'явлення для впізнання таких речей:

1) барсетки чоловічої зі штучної шкіри з такими ознаками: коричневого кольору; із металевою застібкою з літерою "А"; розділена всередині на три відділення (вилучена в ході обшуку за місцем проживання підозрюваного Бистрицького Р.В.);

2) барсетки чоловічої зі штучної шкіри з такими ознаками: темно-коричневого кольору; із металевою застібкою без додаткового гравірування; розділена всередині на три відділення, середнє з яких має застібку типу "блискавка";

3) барсетки чоловічої з штучної шкіри з такими ознаками: коричневого кольору; із металевою застібкою на внутрішньому замку; розділена всередині на два відділення; з лівого боку барсетки є додаткова кишеня розміром під мобільний телефон;

4) барсетки чоловічої з штучної шкіри з такими ознаками: коричневого кольору; із металевою застібкою; розділена всередині на три відділення.

Перед пред'явленням речей для впізнання у потерпілого Сомова Сергія Семеновича попередньо з'ясовано, чи може він упізнати річ, опитав про ознаки цих речей, а також про обставини, за яких він бачив ці речі.

На запитання слідчого потерпілий Сомов С.С. відповів, що зможє впізнати викрадену в нього 19 листопада 2012 року барсетку за такими ознаками: барсетка була зі штучної шкіри коричневого кольору; застібувалася на металеву застібку, на якій нанесено рельєфне зображення літери "А"; всередині розділена на три відділення.

підпис

У відсутності особи, що впізнає, речі, що впізнаються, були розміщені в такому порядку зліва направо:

1. барсетка, що позначена під номером 2 у вищезазначеному списку;

2. барсетка, що позначена під номером 1 у вищезазначеному списку;

3. барсетка, що позначена під номером 4 у вищезазначеному списку;

4. барсетка, що позначена під номером 3 у вищезазначеному списку;

і понятим було роз'яснено, що річ, яку пред'являють для впізнання, була вилучена в ході обшуку за місцем проживання підозрюваного й підпадає під попередньо вказані в ході допиту потерпілого ознаки барсетки, викраденої в нього 19 листопада 2012 року.

Після цього в кімнату для впізнання була запрошена особа, котра впізнає.

Потерпілий попереджений про кримінальну відповідальність за дачу завідомо неправдивих показань за ст. 384 КК України.

підпис

На запитання слідчого, чи впізнає він серед пред'явлених йому речей викрадену у нього 19 листопада 2012 року барсетку, потерпілий Сомов С.С. заявив, що серед пред'явлених йому для впізнання чоловічих барсеток він впізнає другу зліва.

Ознаки (чи їх сукупність), за якими особа впізнала річ: барсетка була з штучної шкіри коричневого кольору; застібувалася на металеву застібку, на якій нанесено рельєфне зображення літери "А"; всередині розділена на три відділення.

З протоколом ознайомлені: шляхом особистого прочитання, зауважень і доповнень не надійшло.

Особа, яка впізнавала

1. Сомов С.С.

підпис

Учасники:

1. _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

/ _____ /
(підпис)

2. _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

/ _____ /
(підпис)

Поняті:

1. Севастьянов К.В.

підпис

2. Долгов В.Л.

підпис

Впізнання провів:

**Слідчий СВ Індустріального РВ
Дніпропетровського МУ ГУМВС України
в Дніпропетровській області
капітан міліції**

підпис

І.І. Іванов

Повідомлення про підозру

місто Дніпропетровськ

21 листопада 2012 року

Слідчий СВ Індустріального РВ Дніпропетровського міського управління ГУМВС України в Дніпропетровській області капітан міліції Іванов Іван Ігорович у кримінальному провадженні № 100016, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань 19 листопада 2012 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.187 КК України, та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст.ст. 42, 276, 277 та 278 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Бистрицькому Русланові Володимировичу 12 лютого 1983 року народження, уродженця м. Дніпропетровська, громадянина України, який проживає за адресою: м. Дніпропетровськ, просп. ім. Газети "Правда", 154 кв. 27, про те, що він підозрюється у розбійному нападі, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, тобто кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України.

Досудовим розслідуванням встановлено, що, відповідно до заяви гр-на Сомова С.С., двоє невідомих йому осіб 19 листопада 2012 року приблизно о 18 годині 30 хвилин на перехресті вулиць Калинової та Косіора в м. Дніпропетровську підійшли до нього та, погрожуючи спричинити тілесні ушкодження ножом, почали вимагати віддати барсетку. Після того, як Сомов С.С., усвідомлюючи таку погрозу як небезпечну для життя та здоров'я, почав тікати, зазначені особи наздогнали його та почали наносити удари по голові й тулубу, від чого останній втратив свідомість. Користуючись безпорадним станом Сомова С.С., вказані особи заволоділи його майном, а саме: шкіряною барсеткою вартістю 400 гривень; гаманцем вартістю 50 грн, грошима в сумі 230 гривень; мобільним телефоном "Нокія 6300" вартістю 700 гривень; усе склало загальну вартість у 1380 грн.

Проведеним встановленням місцезнаходження радіоелектронного засобу (викраденого у Сомова С.С. мобільного телефону) було встановлено, що він знаходиться у гр-на Бистрицького Р.В., після чого зазначений телефон був вилучений у гр-на Бистрицького Р.В. в межах процедури тимчасового доступу до речей. Тим самим встановлена достатність доказів для підозри гр-на Бистрицького Руслана Володимировича у розбійному нападі, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, тобто кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України.

Слідчий СВ Індустріального РВ

Дніпропетровського міського управління

ГУМВС України в Дніпропетровській області

капітан міліції

підпис

І.І. Іванов

«ПОГОДЖЕНО»

Прокурор

Індустріального району

міста Дніпропетровська

старший радник юстиції

підпис

В.А. Головки

21 листопада 2012 року

Про підозру мені повідомлено, копія письмового повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний

підпис

Р.В. Бистрицький

12 година 20 хвилин 21 листопада 2012 року.

Письмове повідомлення про підозру вручив:

Слідчий СВ Індустріального РВ

Дніпропетровського міського управління

ГУМВС України в Дніпропетровській області

капітан міліції

підпис

І.І. Іван

КРИМІНАЛІСТИЧНА ТАКТИКА

методичні рекомендації для самостійної підготовки студентів юридичних
факультетів ВНЗ до семінарських та практичних занять
з навчальної дисципліни «Криміналістика» (розділ «Криміналістична тактика»)

*Цільмак Олена Миколаївна
Проценко Олена Олександрівна*

Підписано до друку 15.02.2015. Формат 60х90/16. Папір офсетний.
Гарнітура «Times New Roman» Друк цифровий. Ум. друк .арк. 3.98
Видавництво ОДУВС
м. Одеса, вул. Успенська, 1
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3507 від 25.06.2009 р.
тел. 0487024884; 0949547884 email – ndrvv1@gmail.com